

II-Festi Tagħna

SENA 2005

GHADD NRU. 29

*“Mela kull meta tieklu dan
il-ħobż u tixorbu dan il-kalċi,
intom ixxandru l-mewt
tal-Mulej sa ma jiġi.”*

1 Kor 1:26

*Programm u Tagħrif
migbur
mill-Kunitat Festi Esteri
Corpus Domini
u l-Martirju
ta'l-Appostlu Misierna
San Pawl
icċelebrati
fil-Kollegġjata
ta' San Pawl
Rabat - Malta*

Qoxra:

Il-Papa ġwanni Pawlu II flimkien ma' l-Arcisqof fuq iz-zuntier tal-Kollegġjata fl-1990.

Werrej

Messaġġ mill-President	3
Il-Kelma ta' l-Arcipriet	4
Editorjal	5
San Pawl u l-Ewkaristija	5
Magnus Joannes Paulus (1920-2005)	6
Benedittu XVI – Papa Ĝdid	7
L-E.T. Mons. Felix Del Blanco Prieto	7
L-Istorja tal-Kollegġjata ta' San Pawl fl-Iskrizzjonijiet Tagħha (2)	8
Harsa lejn il-Kalenderju Mužikali tal-Banda Ċittadina u Popolari Konti Ruggieru għas-Sena 2004	27
Quddiem San Pawl	34
Il-Mixja 'l Quddiem	37
L-Ewkaristija fit-Tagħlim ta' Santu Wistin	41
Niltaqħu ma' Joseph G. Scerri	45
Il-Banda Konti Ruggieru fl-Awstrija u l-Ġermanja	54
Min Kien u F'hiex Ifakkarni San Pawl	59
75 Sena mill-Inawgurazzjoni ta' l-Istrumentatura tal-Banda Konti Ruggieru	63
'Ladies' Circle' Soċjetà San Pawl	65
Il-Kungress Internazzjonali tas-Sacerdoti 2004	66
Opri Restawrati fil-Knisja Parrokkjali Lulju 2004 - Mejju 2005	69
Nifirħu Lil...	70
Bandisti Godda Banda Konti Ruggieru 2005	72
Skavi ghall-Qabar ta' San Pawl f'Ruma	73
Il-Fundaturi tas-Soċjetà San Pawl Banda Konti Ruggieru	74
Il-Mużew Wignacourt fis-snin 2004-2005	76
Lift ghall-Mahżen il-Ġdid ta' l-Armar	80
Diadema ghall-Istatwa Titulari ta' San Pawl tar-Rabat	81
http://www.sanpawl.rabatmalta.com	83
Radju Pawlin	83
Bhal-Lum	84
Memorja mill-Isbah	84
Biex Ma Jintesew Qatt	86
In Memoriam	87

Kumitat Festi Esterni

Corpus Domini u San Pawl

A.D. 1963

President Emeritu

Pio Scerri

President Onorarju

Paul Borg

Arċipriet

Kan. Louis Suban

Delegat tal-Kapitlu

Mons. Ģwann Azzopardi

President

Frans Borg

Viči-President

John Azzopardi

Segretarju

Christian Galea

Assistant Segretarju

Raymond Borg

Kaxxier

Lawrence Bugeja

Assistant Kaxxier

Jason Azzopardi

Membri Onorarji

Tonio Fenech

Martin Zerafa

John Bugeja

Pawla Borg

Kan. Mikiel Attard

Joseph Scerri

Membri

Glenn Sammut

Patrick Mifsud

Stephen Borg

Louis Borg

Jean-Paul Mangani

Jesmond Borg

Charles Scerri

Prokuraturi

Kan. Dek. Carmelo Cefai (Corpus)

Rev. Arċipriet (San Pawl)

Delegat tas-Soċjetà

San Pawl Banda Konti Ruggieru

Joseph M. Azzopardi

Delegat Kamra tan-Nar San Pawl

Joseph Scerri

Rappreżentant

taż-Żgħażagh Rabtin Pawlini

Arthur Magri

Bord Editorjali

Il-Festi Tagħna 2005

Emanuel Borg

Frans Borg

Raymond Borg

Christopher Bugeja

Aristarco Cefai

Jean-Paul Mangani

Piju Scerri

Henry Tanti

Awdituri

Frans Fenech

Paul Vella

Manuel Sapiano

Proof Reading

Ms. Mary Rose Mangani

B.A. (Pers. Mgt.),

D. Hum. Psych. (Hons.),

Dip. Mgt./Admin.

Mons. Ģwann Azzopardi

Frans Borg

President

Kumitat Festi Esterni Corpus Domini u San Pawl

Għeżeż Membri, Benefatturi u Hbieb Pawlini

Għaddiet sena mill-ewwel messaġġ tiegħi bhala president tal-Kumitat Festi Esterni Corpus Domini, u San Pawl tal-parroċċa għażiżha tagħna. Kienet sena ta' xogħol għal dawk li verament riedu jghinu. Ta' min jghid ukoll li x-xogħol qiegħed kważi dejjem isir mill-istess ftit nies u għalhekk ġertu xogħol ta' tbatija bhal ġarr ta' siġġijiet qed ikollna nhall-su għaliex u hekk jonqos il-qliegh mill-attivitajiet.

Kif jaf kulhadd l-attivitajiet tal-kumitat huma hafna u kbar u jirrikjedu hafna xogħol u nies. **II-Lejla Maltija, barbecues, ikliet** ta' matul is-sena jridu hafna preparamenti.

Minn hawn irrid nghid **grazzi kbira** lil dawk in-nisa Pawlini li jiġu jghinuna. Ma nixtieqx insemmi ismijiet biex ma ninsa lil hadd, biss na f-iċ-ċar li hadd m'hu se jiehu għaliex minnhom jekk illum insemmi lil **Pawla Borg ta' I-Erlekkin** li ma tonqos qatt li tagħti sehemha f'tombli, ikliet, *barbecues* ecc. **Prosit** u nawguraw li jkollna hafna bhalha.

Ix-xogħol fil-mahżen għadu għaddej. Il-lift wasal fl-ahħar fażi tiegħu u nisperaw li jekk Alla jrid jibda jintuża fil-festi li ġejjin. Nittamaw fil-koperazzjoni ta' **kulħadd** u ftit sens komun minn kull naħha biex it-trasferiment ta' l-armar mill-kolleġġ ghall-**maħżeen** isir bil-galbu kollu u mingħajr hsarat. **Kulħadd** irid jifhem li hija

bicċa xogħol kbira, imma bil-paċenzja u r-rieda taħbi negħlu d-diffikultajiet flimkien.

Irridu nippjanaw sew halli ma jsirx xogħol doppju. Għalhekk nistenna li kulħadd jagħti seħmu bil-ghaqal u bl-iskop li ngejha lil xulxin, biex inkunu organizzati, nibżgħu għal dak li hal-lewl na missirijietna, li hu wirt tagħna lkoll u ntejebu.

Bhalma jaf kulħadd, kultant il-herqa, il-pika u l-akkanitizmu tal-festa jiġru bina u nibdew nimmaġinaw affarrijiet f'haddiehor li ma jidhru. Hemm bżonn li nagħdru d-difetti ta' haddiehor u ma ninsewx li ħadd mhu perfett.

Minn hawn nixtieq nghid grazzi lil dawk kollha li jghinuna fil-ktieb **tal-festa**, artikolisti, ħwienet u ditti. **Grazzi** wkoll lill-Kummissjoni **Radju Pawlin** iffurmat bejna u l-Każin San Pawl.

Grazzi bil-quddiem lill-kumitat shabi, lill-arcipriet u l-kleru, sagristani, tan-nar, żgħażagh Rabtin Pawlini, ta' l-armar ta' ġewwa u ta' barra. Fl-ahħar imma mhux l-inqas il-Każin San Pawl, Banda Konti Ruġġieru u l-bandisti tagħna li nsibuhom kull meta jkollna bżonnhom.

Nappella biex aktar żgħażagh jersqu lejn il-mahżen. Għandna bżonn l-ghajjnuna ta' kulħadd, halli nkomplu nkabbru dejjem il-festi ta' Corpus Domini u San Pawl.

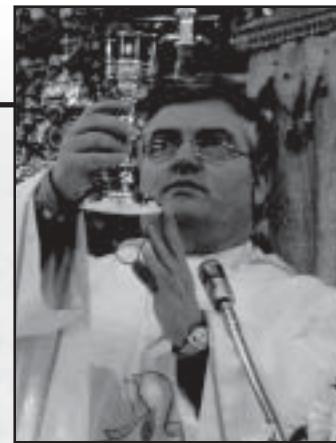

B'qima lejn San Pawl Missierna

Sena ta' I-Ewkarijista 2005

Kan. Louis Suban

Arċipriet

Is-Sena ddedikata lill-Ewkaristija

Għadha ħajja fil-memorja tagħna l-immaġni tal-Papa ġwanni Pawlu II jinviżta 'l-Ġesù Ewkaristija fl-artal maestuż ta' Corpus Domini fil-knisja tagħna. Din kienet xi haġa barra l-programm ufficjali tal-viżta tiegħu f'pajjiżna fl-1990 iżda xi haġa regolarissima fil-programm personali tiegħu. Il-Papa hallielna eżempju ta' bniedem ta' talb, specjalment l-adorazzjoni ta' l-Ewkaristija Mqaddsa. Dan kien il-hsieb tiegħu meta f'Ottubru li ghadda nieda s-sena ta' l-Ewkaristija.

Il-parroċċa tagħna għandha rabta speċjali ma' dan il-misteru, mhux biss ghaliex niċċelebraw b'solennità l-festa ta' Corpus Domini, iżda wkoll, anzi aktar minn hekk, ghaliex skond it-tradizzjoni, l-Ewkaristija f'Malta għiet icċelebrata għall-ewwel darba fil-Grotta tagħna. Għall-grazzja ta' Alla, ir-Rabat huwa mbierek b'numru kbir ta' komunitajiet religjuži li lkoll jiċċelebraw l-Ewkaristija. B'hekk, il-misteru ta' Ĝesù Ewkaristija huwa prezenti litteralment f'kull rokna tar-rahal. Din hija grazzja li rridu nikkultivawha, iżda wkoll tista' tkun lok ta' abbuż billi nrabbu konfidenza żejda u ma napprezzawx biżżejjed dan il-misteru kbir u centrali tal-fidi tagħna.

Din is-sena, bhala tifkira tas-sena speċjali, il-kunsill pastorali haseb li jitwaqqfu fil-parroċċa

żewġ ċentri għall-adorazzjoni. Nhar il-Hadd 23 ta' Jannar, permezz ta' korteo mill-parroċċa, ittrasportajna s-Santissimu Sagament għall-kappella ta' San Bert fi Triq Zondadari. Din il-kappella għiet irrangata b'mod semplice u dinjituż biex tilqa' fiha lil-Ġesù Sagamentat wara snin ta' telqa u abbandun. Din l-inizjattiva ntlaqgħet b'entuż-jażmu u ferh. Numru sabih ta' individwi nkitbu fil-grupp taċ-ċenaklu u ssieħbu fl-orarju ta' l-adorazzjoni mqassam fuq tlett ijiem. Dan il-grupp sejkoll wkoll ir-responsabbiltà tal-kappella tas-Sagament ta' fuq il-Grotta li għad trid tiġi restawrata. Permezz ta' din it-tieni kappella se nkunu qed nghaqqu mill-ġdid id-devozzjoni lejn l-Ewkaristija ma' dik lejn San Pawl. B'hekk, il-Grotta tagħna terġa' tieħu l-karatru devozzjonali li kellha sa mill-qedem u ssir ukoll ċentru ta' talb fejn it-turisti li jżuruha ma jammirawx biss il-ġebel iżda wkoll il-fidi tagħna.

Nahseb li dwar iż-żewġ inizjattivi flimkien ma' l-introduzzjoni ta' tlett ijiem ta' adorazzjoni fit-Tridu tal-festa ta' Corpus huma ċelebrazzjoni xierqa ta' din is-sena ta' l-Ewkaristija mnedja mill-mahbub u mibki Papa ġwanni Pawlu II. Il-memorja tiegħu tibqa' tgħix magħna ghaliex dan il-Papa jibqa' l-Papa tagħna r-Rabtin b'mod speċjali u b'affeżżjoni.

B'qima lejn San Pawl Missierna

Sena ta' l-Ewkaristija 2005

Editorjal

F'din id-29 härġa tal-ktejjeb *Il-Festi Tagħna* qegħdin nippreżentaw dehra differenti. Dan biex dejjem niġġeddu u nippruvaw nitbiddlu ghall-ahjar. Nixtieq niehu l-okkażjoni biex nifrah lill-membri ġodda tal-Bord Editorjali, uhud minnhom żgħażagh li qed jagħtu sehem kbir biex isehħ dan it-titjib. Nixtieq ukoll nirringazzja mill-qalb lil-dawk il-membri li kienu fil-bord u minħabba impenji ohra ma setghux jagħtu s-sehem tagħhom din is-sena. Fil-ktieb ta' kull sena nippruvaw kemm jista' jkun nirrapprtaw fuq dak kollu li jkun qed jiġri ta' interess fil-mahżen tal-festa, fil-Kolleġġjata tagħna u fil-Kažin San Pawl, Banda Konti Ruġġieru; f'kelma wahda f'dak kollu li hu Pawlin.

Matul din l-ahhar sena tkomplax-xogħol fil-mahżen u fil-fatt tlesta x-xogħol fuq il-lift u tkomplew xogħlijiet ohra biex jirrendu dan il-mahżen f'post diċċenti, fejn ikunu jistgħu jahdmu d-dilettanti matul is-sena. Huwa importanti li jkun fiċċi il-faċilitajiet kollha moderni neċċessarji halli dawk li joffru l-ghajjnuna tagħhom, speċjalment fil-festi, ikunu jistgħu jahdmu b'inqas tbatija.

F'Ottubru tas-sena l-ohra kellna okkażjoni nilqgħu fil-Kolleġġjata tagħna numru kbir ta' saċċerdoti li ġew jipparteċipaw fil-Kungress Internazzjonali li sar-ghalihom. Kienet okkażjoni sabiha fejn saret ukoll proċessjoni bir-relikwa tad-driegħ ta' l-Appostlu Missierna San Pawl

mill-Kolleġġjata sal-Katidral ta' l-Imdina. Għal darba ohra l-Grotta ta' San Pawl reġgħet ingħatat l-importanza li jixirqilha bhala post qaddis u Santwarju Nazzjonali. Fuq dan u aktar se taqraw aktar 'il-quddiem f'dan il-ktejjeb.

Din is-sena ġiet iddikjarata bhala s-sena ta' l-Ewkaristija. Wieħed jittama li l-partcipazzjoni tagħna fil-festa ta' Corpus Domini tkun akbar minn tas-soltu ghax nifħmu li dan hu l-akbar rigal li ġabilna mieghu l-Kbir Appostlu meta l-Providenza wasslitu fostna. Huwa dan l-ispirtu li jgħaqqa id-żewġ festi kbar tagħna u hu għal dan li għadna niċċelebrawhom bl-istess mod ghax nemmnu li t-tnejn huma marbutin flimkien f'raba storika u eterna. Il-festi t-tajba lil kulhadd.

San Pawl u l-Ewkaristija

Bosta artisti hallewlna pitturi, disinji u inciżjonijiet bil-figura ta' San Pawl Missierna. Kważi kollha jgħibuh bi ktieb f'id wahda waqt li f'idu l-ohra jżomm xabla. Il-ktieb ifakkarna fl-Ittri li San Pawl kiteb lill-Knejjes Insara waqt li x-xabla tfakkar fil-martirju tiegħu. Wisq aktar rari hija l-figura ta' San Pawl juri f'idu l-Ostja Mqaddsa. Hawn għandha inciżjoni b'din l-ikonografija, li ġiet disinjata u esegwita mill-artist Anton Wierix (sekuu 17). Dan l-artist għamel serje ta' inciżjonijiet li juru l-appostli. Xieraq li f'din is-sena ddedikata lill-Ewkaristija nġibu din ix-xbiha fil-ktieb tal-festa tagħna. Hajr lil Dr. Joseph Zammit LL.D. li pprovdielna din ix-xbiha. Din l-inċiżjoni tfakkarna wkoll f'rilev simili ta' l-Iskultur Joseph Scerri li jinsab fil-Mużew tal-Kolleġġjata u li ġiet riprodotta fil-ktieb *Il-Festi Tagħna* tas-sena 2003, paġna 28.

B'qima lejn San Pawl Missierna

Sena ta' l-Ewkaristija 2005

Magnus Joannes Paulus

(1920-2005)

Nhar is-Sibt 2 ta' April 2005 kienet ġurnata ta' swied il-qalb għad-din ja kollha. Il-mewt tal-Q.T. il-Papa Ģwanni Pawlu II ġab fuq kulhadd, fuq it-tfal u fuq il-kbar, fuq iż-żgħażagh u fuq l-anzjani. Miet il-Papa ta' kulhadd ghax kulhadd hass li kien iltaqa' mieghu xi darba fil-104 vjaġġ li għamel madwar id-dinja jew fin-numru kbir ta' dehriet fil-pubbliku li għamel f'Ruma.

Ahna r-Rabtin kellna x-xorti li bis-sahha ta' San Pawl il-Papa kien żarna fiż-żewġ okkażjonijiet li fihom żar lil-pajjiżna. Hadd ma jneħhi minn quddiem ghajnejh dak il-waqt sabih taż-żjara ta' l-1990 meta l-Papa wara li dahal fil-knisja kollegġjata u żar il-grotta mqaddsa ta' San Pawl waqaf fil-kursija tal-knisja u poġġa bilqiegħda fl-ahhar bank tan-naha tal-lemin u qagħad hemm jistrieh u jimmedita għal hin relattivament twil. Kien wieħed mill-ftit mumenti taż-żjara kollha tiegħu fejn nesa l-puntwalitā ta' l-iskeda mimlija li kellu deher seren jammira s-sbuhija tal-knisja armata bl-ahjar tiżjin tal-festa kif ahna mdorrijin narawha fil-festa ta' Korpus.

Qabel dan kellu wkoll laqgha mal-morda fuq iz-zuntier tal-knisja u kien minn hawn li rreċita r-Regina Coeli li nstemgħet mad-dinja kollha permezz tar-Radju Vatikan. (Għal aktar tagħrif fuq din iż-żjara ara l-hargiet numru 13 u 14 ta' dan il-ktejjeb.)

It-tieni żjara tiegħu f'Mejju ta' l-2001 kienet meta fuq il-passi ta' l-Appostlu Missierna San Pawl id-deċċieda li jżur il-Greċċa, is-Sirja u Malta.

F' Malta ġie wkoll biex jiddikjara l-ewwel tliet persunaġgi Maltin bhala beati u hekk għamel waqt quddiesa fuq il-fosos tal-Furjana. Għal din il-quddiesa li fiha gew ibbeatisifikati Dun Ġorg Preca, Adeodata Pisani uu Nazju Falzon, inħarġet u ttieħdet fuq il-fosos ir-relikwa tad-drieħ ta' San Pawl meqjuma fil-kolleġġjata tagħna. Waqt din iż-żjara wkoll il-Papa Ģwanni Pawlu ghalkemm saħħtu kienet digħi dghajfa hafna kien ghadda wkoll minn quddiem il-knisja kollegġjata u parrokkjali tar-Rabat bhala tislima lil-lok qaddis li fih ghex San Pawl. Barra minn hekk għal din l-okkazjoni hu kien residenti fir-Rabat minhabba li r-residenza tan-Nunzju Apostoliku għal Malta kienet għiet trasferita għal tal-Virtu. (Għal aktar tagħrif ara Il-Festi Tagħna harġa nru. 24.)

Il-mewt ta' dan il-Papa kbir għiet wara żmien ta' sofferenza kbira għaliha minhabba l-mard li kellu. Għalina lkoll serviet ta' eżempju kbir. Dan il-Papa baqa' sa l-ahhar ġanġi jagħmel sforz kbir biex jibqa' jservi dmirijietu avolja bi tbatija kbira. Jixirqu għalhekk il-kliem li naqraw fil-qari tal-quddiesa fil-festa tal-Martirju ta' San Pawl li niċċelebraw fir-Rabat:

...tqabadt it-taqbida t-tajba, temmejt il-ġirja, karist il-fidi... (Tim 2, 4:7)

Il-gazzetti u l-meżzi l-ohra tal-media ddeċidew li wara mewtu bdew jirreferu għall-Papa Ģwanni Pawlu II bhala il-Grande, il-Kbir bħalma nirreferu għal San Pawl – il-Magnus. Kemm dan hu veru kien jixhdu dak li għara f'Ruma u mad-dinja kollha fil-ġimħa tal-funeral tiegħu. L-istorja għad trid tkompli tikkonferma dan. Ahna filwaqt li nibqghu nħożżu l-memorji taż-żewġ žjajjar tiegħu fir-Rabat nibqghu niftakru wkoll fit-taghlim tiegħu biex jghinna nghixu il-valuri li haddan hu.

B'qima lejn San Pawl Missierna

Sena ta' l-Ewkaristija 2005

Benedittu XVI - Papa ġdid

*Fl-ewwel żjara tiegħu barra l-belt tal-Vatikan
iżur il-qabar ta' l-App. Missierna San Pawl.*

Wara l-mewt tal-Q.T. il-Papa Gwanni Pawlu II, il-kardinali wara jumejn ta' konklavi nhar it-Tlieta 19 ta' April 2005 eleġġew lill-Kardinal Tedesk Joseph Ratzinger bhala l-mexxej spiritwali l-ġdid tad-dinja Kattolika. Hu għażel l-isem ta' Benedittu XVI.

Il-Papa Benedittu XVI twieled f'Marktl am Inn fil-Ġermanja nhar is-16 ta' April 1927 u ġie ordnat saċerdot fid-29 Ĝunju 1951. Ta' 35 sena ha sehem attiv fil-Konċilju Vatikan II. F'Marzu ta' l-1977 ġie kkonsagrata Arċisqof ta' Munich u tliet xhur wara mgholli għad-dinjità ta' Kardinal. Fl-1981 ġie mahtur Prefett tal-Kongregazzjoni għad-Duttrina tal-Fidi.

Kienet ix-xewqat tal-Papa li l-ghada tal-ġurnata li fiha ġie inawġurat il-pontifikat tiegħu jiġifieri nhar it-Tnejn 25 ta' April, johrog ghall-ewwel darba mill-belt tal-Vatikan biex iżur il-qabar ta' l-Appostlu Missierna San Pawl fil-Bażilika ta' San Paolo Fuor

*Il-Q.T. Benedittu XVI waqt
mument ta' talb quddiem il-
qabar ta' San Pawl.*

Le Mura. Malli wasal hemm sab jilqghuh 'il fuq minn 20,000 ruh u kif wasal baqa' sejjjer dritt fuq l-arta tal-Bażilika fejn taħt il-baldakkin niżel gharkubbtejh u talab fuq il-qabar ta' San Pawl.

Fl-omelija li għamel eżatt wara, qal hekk: "dan il-pellegrinaġġ tant mixtieq minni, att ta' fidi, li qed nagħmel f'ismi, imma wkoll f'isem id-djoċesi ta' Ruma... hu pellegrinaġġ lejn l-gheruq tal-missjoni li Kristu rebbieħ feda lil Pietru, lill-apostli, u b'mod ewlieni lil Pawlu, li bagħtu jxandar l-evanġelu lill-ġnus, sahansitra f'din il-belt... fejn ta xhieda ta' Kristu billi xerred demmu."

Il-Papa spicċa l-istess omelija billi sahaq li għandna nafdaw l-isfidi li l-Knisja qed taffaċċċa f'dan il-bidu tat-tielet millennju f'idejn l-intercessjoni ta' San Pawl – l-Appostlu tal-ġnus biex jghinna niksbu l-ferħ li nxandru u nkunu xhieda quddiem kulhadd tal-bxara t-tajba ta' Kristu Salvatur.

L-E.T. Mons. Felix Del Blanco Prieto

*Nunzju Appostoliku għal Malta
fil-festa ta' Corpus Domini*

In-nunzju apostoliku ġdid għal Malta l-E.T. Mons. Isqof Felix del Blanco Prieto kien il-prim celebrant għall-pontifikal solenni tal-festa ta' Corpus Domini filghodou tas-sena l-oħra. Hu mexxa wkoll il-purċissjoni li waqfet ukoll biex ingħatat il-barka sagħmentali fil-knisja ta' San Frangisk. Fir-ritratt jidher bl-isfera tas-sagreement taħt il-baldakkin waqt l-istess purċissjoni. Din m'hix l-ewwel darba li nnunzju ha sehem f'ċelebrazzjonijiet fil-parroċċa tagħna minhabba l-fatt ukoll li hu residenti fir-Rabat fin-Nunzjatura li tinsab f'tal-Virtù.

B'qima lejn San Pawl Missierna

Sena ta' l-Ewkaristija 2005

L-Istorja tal-Kolleġġjata ta' San Pawl fl-Iskrizzjonijiet Tagħha (2)

Mons. Ġwann Azzopardi

X'ini l-importanza li jiġu registrati u maqlubin ghall-Malti l-iskrizzjonijiet li nsibu fuq l-irham, ġebel jew injam, jew inkella mpittra ġo l-istess kwadri jew opri ohra ta' l-arti fil-knejjes tagħna? Il-vantaġġi huma ħafna: b'hekk inżommu hajja fostna t-tifikira tal-benefatturi, id-data meta saru dawn l-opri, l-okkażjoni li ghaliha ġew kummissjonati, il-hajja u l-mirakli tal-qaddis li qeqhdin inqimu, l-isem ta' l-artist li hadimhom. Hafna minnhom ikunu fl-gholi jew fil-bogħod, fejn l-ghajnejn ma jwasslux biex jarawhom; aktarx kienu jkunu bil-Latin li ftit biss jifhmuhom; oħrajn ikunu bdew jittappnu jew jittieklu biż-żmien jew bl-irfis. Is-sena l-ohra ġbara 136 skrizzjoni, kollha fil-knisja, mill-koppla sal-paviment; din is-sena qed inkomplu billi nirregistraw u nfissru anke b'kummenti storiċi 157 ohra, li jkomplu ma' dawk tas-sena l-ohra u li jgħib n-numri 137 sa 293.

Fil-Knisja Principali

Fuq il-gwaniċun tal-knisja, hemm 12-il tieqa. Fuq sitta minnhom, u sitta biss, hemm mal-koxxa tat-tieqa l-ismijiet tal-benefatturi li hallsu għat-twieqi (137-142).

137. Fuq l-ortal tal-Kuncizzjoni:

Dr: et Dna. / Gatt

It-Tabib u s-Sinjura Gatt

138. Fuq l-ortal tal-Madonna tal-Grazza:

Fam.: Fenech / Borg

Il-Familja Fenech Borg

139. Fuq l-ortal ta' San Ĝużepp:

Carmelus, et / Franc.a Conj. / Bugeja

Il-miżżeġin Karmenu u Frangiska Bugeja

140. Fuq l-ortal ta' San Ģwann:

Paulus.et Paula /Conj

Il-miżżeġin Pawlu u Pawla

141. Fuq l-ortal ta' Sant'Anna:

Paula.vid./Vella

L-armla Pawla Vella

142. Fuq l-ortal tal-Qalb ta' Ĝesù:

Gratius / Bugeia

Grezju Bugeja

143. Dan l-ahħar wara żgass fis-sena 2004, għiet trasportata minn fejn il-kannierja u mqieghda fid-dahla tal-bieb ta' Sant'Anna, il-kaxxa ta' l-erwieħ b'din l-iskrizzjoni:

Cascia ta l-erwieħ.

Fl-Oratorju

Hawn insibu 37 skrizzjoni (numri 144 sa 180).

144. Il-konsagrazzjoni ta' l-ortal mill-Isqof Dom Mauro Caruana OSB; skrizzjoni mnaqqxa fl-irham fid-dahar ta' l-istess artal:

Mavrūs. Carvana / sodalis. Benedictinus / archiep. Rhodi. Episcopvs. Melitae / altare. hoc / solemnī. ritv. consecravit / xiv. Kal. Nov. / MCMXVI

Mawru Caruana, patri Benedictin, Arcisqofa' Rodi, Isqof ta' Malta, ikkonsagra dan l-ortal b'rit solenni fid-19 ta' Ottubru 1916.

145. Imnaqqxa fuq irħama żgħira, taħt l-istatwa ta' San Pietru, imma aktarx tirreferi għal min jitlob lill-Madonna tal-Karmnu, li hu t-titular ta' l-Oratorju:

Indulg. 100 dier. / Ave. Maria. pie. Recitant.

B'qima lejn San Pawl Missierna

- / 14. Febr. 1920**
Indulgenza ta' 100 jum lil min jgħid Ave Maria b'devozzjoni. 14 ta' Frar 1920.
146. Fil-baži ta' l-istatwa ta' Kristu Rxoxt, fuq plakka:
Con. Hon. Vincentius Vella erga Christum / redivivum amore flagrans / donavit A.D. MCMXVI
Il-Kanonku Onorarju Vinċens Vella b'imħabba mħegġa lejn Kristu Rxoxt iddona (din l-istatwa) fl-1916.
147. Fil-baži ta' l-istatwa ta' San Alwigji, l-ismijiet ta' l-artist u d-donaturi:
 a) **P. Errico / 1931. Lecce (Italia)**
P. Errico, 1931. Lecce (Italja)
 b) **Joseph Saliba / Innocentius Tonna / donavere**
Mogħtija minn Ġużeppi Saliba u Innoċens Tonna.
148. Fil-baži ta' l-istatwa ta' Santa Tereża
Sac. Vincentius Sant / donavit / 1931
Mogħtija minn Dun Vincens Sant fl-1931.
149. Fil-lapida f'nofs il-paviment, fejn jinsab midfun Eugenio Schembri, li hallas l-ispiza tal-bini ta' l-Oratorju:
Hic / Evgenivs. Schembri / eqvitis. ornamentarii / de. hac. apostolica. cvrialique. aede / optime. meriti / qvi / lethali. morbo. correptvs / Rabati. VI. Kal. Decembris MCMXII / prope. septvagenariis / extremvm. diem. clavsl / ossa. in. pace / qviescvnt
Ewġenju Schembri, kavallier, minn din il-parroċċa apostolika, bniedem li jistħoqqlu kull ġieħ, milqut minn marda li wasslitu għall-mewt, fl-età ta' kważi 70 sena, miet hawn ir-Rabat, fis-26 ta' Novembru 1912. L-għadam tiegħi jistrieħ hawn fis-sliem.
150. Fuq irħama, taht l-arma tal-ġebel tal-kunjom tal-benefattur Schembri:
EVGENIVS. SCHEMBRI. eques. ornamentariis / vir. comitate. et. liberalitate.conspicvus / sacellum. hoc / pro. catechesi. svaeque. sepvtvrae. honestiori. loco. aere. svo / aedificandvm cvravit. MCMXII
Ewġenju Schembri, kavallier, magħruf għall-ħberija u l-ġenerożitā tiegħi, ha ħsieb li jinbena bi flusu dan l-oratorju għat-tieb post aktar xieraq għal-qabru, fl-1912.
151. Fuq irħama, taht l-arma tal-ġebel tal-kunjom tal-Kappillan Sammut, li ha hsieb li jinbena dan l-oratorju:
Aeternae. memoriae. CARMELI. SAMMUT. doct. theol. / hvivs. apostolicae. aedis. cvrione / qvi. Consilio. et. opera. a. Rabatensibvs. hvivs. sacelli. veluti. avctor / eorvmqve. perpetvus. benefactor. merito. habetvr. MCMXVI
B'tifkira dejjiema ta' Carmelo Sammut, duttur tat-teoloġija, kappillan ta' din il-parroċċa apostolika, li kif jixraq huwa miżum mir-Rabtin bħala l-awtur ta' dan l-oratorju, mibni fuq il-parir u bil-ħidma tiegħi, u bħala benefattur dejjiemi tagħhom.
- (152-165) Via Sagra, impittra fuq il-ħieg, bi gwarniċ sabiħ skolpit u ndurat. Fil-parti ta' fuq tal-gwarniċ, b'ittri horor, hemm spjegat l-istazzjon, waqt li fil-parti ta' isfel hemm in-numru ta' l-istazzjon. Din il-Via Sagra għiet trasferita fl-Oratorju mill-knisja meta fi żmien il-Kappillan Spiteri, saret dik ġidha tal-bronz. L-antika ta' l-Oratorju llum tinsab fil-Mużew.
152. I. Gesù / condannato / a morte
Gesù kkundannat għall-mewt.
153. II. Gesù / riceve la croce / sulle spalle
Gesù jirċievi s-salib fuq spallejh.
154. III. Gesù / cade sotto la croce / la prima volta:
Gesù jaqa' għall-ewwel darba taħt is-salib.
155. IV. Gesù / incontra / la sua Ssma. Madre:
Gesù jiltaqa' ma' l-Omm l-aktar qaddisa tiegħi.
156. V. Gesù / aiutato dal Cirineo / a portare la croce:
Gesù megħjun miċ-Ċirinew jerfa' s-salib.
157. VI. Gesù / asciugato dalla Veronica / col velo:
Gesù xxuttat mill-Veronica bil-velu.
158. VII. Gesù / cade sotto la croce / la seconda volta
Gesù jaqa' għat-tieni darba taħt is-salib.
159. VIII. Gesù / consola le donne / piangenti
Gesù jikkonsla lin-nisa li qeqħdin jibku.
160. IX. Gesù / cade sotto la croce / la terza volta
Gesù jaqa' għat-tielet darba taħt is-salib.
161. X. Gesù / spogliato / ed abbeverato di fiele
Gesù mneżżgħha u misqi bil-ħall.
162. XI. Gesù / inchiodato / in croce
Gesù msammar mas-salib.

163. XII. Gesù / in croce / prega pei crocifissori
Gesù fuq is-salib jitlob għal dawk li sallbuu.
164. XIII. Gesù / deposto dalla croce / in grembo a Maria
Gesù mnizzel mis-salib fi ħdan Marija.
165. XIV. Gesù / posto / nel sepolcro
Gesù mqiegħed fil-qabar.

(166-177) Fi tmax-il niċċa fl-Oratorju hemm statwi ta' l-appostli li fil-festi ta' Corpus u San Pawl jintradaw fit-toroq. Taht kull apostolu hemm bradella li ġġib l-isem bil-Latin ta' l-appostlu. Iżda l-bradelli ta' San Pawl u San Pietru ma jitpoġġewx fin-niċċa.

166. (S. Petrus)	<i>(San Pietru)</i>
167. (S. Paulus)	<i>(San Pawl)</i>
168. S. Mathias	<i>San Mattija</i>
169. S. Thaddaeus	<i>San (Ġuda) Taddew</i>
170. S. Matthaeus	<i>San Mattew</i>
171. S. Philippus	<i>San Filippu</i>
172. S. Andreas	<i>Sant'Andrija</i>
173. S. Jacobus	<i>San Ģakbu</i>
174. S. Thomas	<i>San Tumas</i>
175. S. Bartholomaeus	<i>San Bartilmew</i>
176. S. Jacobus Maj.	<i>San Ģakbu l-kbir</i>
177. S. Simon	<i>San Xmun</i>

178. Lapida li kienet fl-art fil-kappellun ta' San Stiefnu iżda llum imwahħla ġol-hajt fid-dahla ghall-Oratorju min-naha tal-kor (lapida mill-isbah, iżda hafna kliem m'ghadux jinqara):

Francisci Xaverii Salvaloco / sacerdotis / ...sodalivm presbyterorvm / ... / caritatem / ...in egenos largitas / religionem / ...tvm dona templo hvic legata / ...heic non sine concionibvs / in ...festvm conversionis / D. Pavli Apostoli / ...sacra qvotannis novendialia / ... / ...vixit annos LVI (?) M 1 D 11 / obiit III Non. Ianvarias A. MDCCXCVIII / ...hvic / Gratiella Azvpardi sororis filia et heres / ...pavimendo facivndvm curavit

Lis-sacerdot Francesco Saverio Salvaloco, ...tas-sodalitā tal-qassisin... ta' karitā lejn il-fqar ...ħalla ħafna legati lil dan it-tempju... Ghall-priedki fil-festa tal-Konverżjoni ta' l-appostlu San Pawl... novena kull sena... għex 56 sena. xahar u 11-il jum... Fit-3 ta' Dicembru 1799... Graziella Azzopardi bint oħtu u werrieta tiegħu... ħadet īnsieb li ssirlu (lapida) f'dan il-paviment.

179. Talba mpittra fi kwadru żgħir bil-wiċċ ta' Kristu, fl-arkata li tati mill-knisja ghall-Oratorju:
Dulcissime Jesu / Domine sana / et salva nos
Mulej Ĝesù l-aktar ħelu fejjaqna u salvana.
180. Fil-kuritur tad-Duluri. Fin-niċċa, taħt l-istatwa ta' St Patrick, opra ta' Ġlormu Dingli. Mogħtija mill-maġġur Vincent Zerafa.
St Patrick / skond ix-xewqa ta' / Teresa (Trixie) Zerafa née Mulheron / 1983

Fis-Sagristija ż-Żgħira (numri 181-184)

181. Fil-lunetta tan-naha tal-kappellun ta' San Anton. Impingi ja fil-hajt u mghoddija mill-ġdid; tinsab ukoll fi stat hażin. Il-pittura turi dehra ta' San Pawl fuq żiemel jehles lill-Maltin mit-Torok. L-ittri G.V. aktarx huma l-inizjali tal-pittur.
Urbem Melitam XVIII milium barbarorum obsidione vallatam D. Paulus Apost. in aere apparens hostes fugando liberavit anno MCCCCLXX. G.V.
L-appostlu San Pawl f'dehra fl-ajru ħeles lill-Belt ta' Malta (l-Imdina) assedjata minn 18-il elf-barbaru (Torok) billi ħarrab 'l-għedewwa, fis-sena 1480. G.V.
182. Kliem impittra fl-istess ritratt ta' Cosmana Navarra, fondatriċi tal-knisja tal-lum:
Basilicam hanc non sibi sed Deo, et populo, imo et sibi / in qua vel mortua viveret Cosmana Navarra aedificavit.
Cosmana Navarra bniet din il-Bażilika mhux għalija iżda għal Alla u għall-poplu, kif ukoll għalihha biex tibqa' tgħix fiha wara mewħha.
183. Skrizzjoni f'cartouche ta' l-injam taħt ir-ritratt ta' Cosmana
COSMANÆ NAVARRA Matronae / abbatiae. cvivs. hic. proximvm. extat. sacellvm / a. divo. Antonio. Ab. nuncypatae. fvndatricis / imaginem. hanc / Fr. Spiridion. Maria. e. comitibvs. Stagno. Navarra / ord. Carmelit. magister. hodiernvs. Abbas / aere. svo. refici et exornari / cvravit / anno Dni MDCCCLXXX
Fra Spiridjone Marija dei Conti Stagno Navarra, majjistru ta' l-Ordni tal-Karmelitani, u l-abatti preżenti, ħaseb biex bi flusu jirrestawra u jżejjen din ix-xbiha tal-Matrona Cosmana Navarra, fondatriċi ta' l-Abbazia ta' San Anton abbatli li l-kappella tiegħu tinsab hawn fil-qrib, fis-sena 1880.

184. L-iskrizzjoni taht ir-ritratt ta' l-Arcipriet Don Leonardo de Agatiis, li kien holq il-hames dinjità fil-kapitlu tal-Katidral billi inkorpora fiha l-parroċċa tar-Rabat:

Leonardus de Agatiis pietate ac litteris illustris a visitatore / apostolico Petro Duzina laudatus, adeptum ob eximia / in dioeces. Meliten. merita Cathedralis Ecclesiae Archi-/presbyteratum inter capituli dignitates perpetuo adnu-/merandum impetravit, multisque praeclare gestis in / commissi sibi gregis cura, suisque tuendis iuribus / obiit centenario maior anno 1601./ Hanc tanti viri effigiem vetustate iam pene / oblitteratam renovandam curavit huius ecclesiae rector / archipresbyter D. Alexander They ejus successor / anno 1780

Leonardu de Agatiis magħruf għat-tjubija u l-gherf tiegħi, mfaħħar mill-viżitatur apostoliku Pietru Dusina, ġhall-merti kbar tiegħi fid-djōcesi ta' Malta talab u qala' li jiġi maħtur arċipriet tal-knisja katidrali, magħdud bħala dinjità dejjema ta' dan il-kapitlu. Wara bosta ħidma ta' ġieħ fil-kura tal-merħla fdata f'idejh u fil-ħarsien tad-drittijiet tiegħi, miet fis-sena 1601 fl-etagħha ta' aktar minn mitt sena. L-Arcipriet Don Alexander They, retturi ta' din il-knisja u suċċessur tiegħi, ha ġsieb jirrinova dan ir-ritratt ta' bniedem hekk kbir li bil-qedem bilkemm kienet tidher.

Fis-Sagristija l-Kbira (numri 185-198)

185. Kwadru ta' San Eliju, li darba kien fil-knisja flok l-ortal tad-Duluri. Fih sitt skrizzjonijiet:

a) **Kal. Dec. / S. Eligii / Ep. Noviomen / in Eligia / civis vitam ad / mirandam mul / tiplex signorum / numerus commendat Fl-ewwel ta' Dicembra (festa ta') San Eliju, isqof ta' Noviomensi fl-Eligia; numru kbir ta' mirakli juru l-ġieħ ta' ħajtu.**

b) **S. Eligi / praesul Dei / sanctissime / tuere nos**
San Eliju, isqof l-aktar qaddis ta' Alla, ħarisma.

c) **Et fove igne / charitatis tuae / nunc & in hora / mortis nostrae**
U ġeggixna bin-nar ta' mħabbtek, issa u fis-siegħha tal-mewt tagħna.

d) **Hic coecum illuminat, para- / lyticum sanat, et complura alia / aeditit miracula**
Dan ta d-dawl lill-ġħama, fejjaq magħtub u wettaq ħafna mirakli oħra.

e) **Hic basilicam ab ipso aedi- / ficatam incendio iamiam de- / flagrantem oratione liberat**
Dan bit-talb tiegħi salva l-bazilika li kien bena hu stess li kienet qed tinharaq f'incendju.

f) **Factum est Anno Dni 1699**
(kwadru) magħmul fis-sena 1699.

186. Taht ir-ritratt ta' Mons. Salvatore Manduca, li għandu wkoll monument ta' l-irham fil-kappellun ta' San Stiefnu:

Salvator. Mandvca. Piscopo. Macedonia. Cassia / comes. Conventusqe. Nobilitatis. Melitae. praeses / Eccl. Princ. Canonicvs. Proton. Ap.licvs / virtvtibvs. clarvs / in. aedem. hanc. cvrialem. munificentia / insignis / annos. natvs. LXX / nonis Febr. MDCCCLXXXV. Vita. functvs

Il-Konti Salvatore Manduca Piscopo Macedonja Cassia, president ta' l-Għaqda tan-Nobbli ta' Malta, kanonku protonotarju apostoliku tal-Knisja ewlenija, imżejjen b'kull virtù, ħalla din il-ħajja fil-5 ta' Frar 1885 fl-etagħha ta' 70 sena, magħruf għall-ġenerożitā lejn din il-knisja parrokkjali.

187. Taht ir-ritratt ta' Mons. Vincenzo Magri, ex-arcipriet tagħna meta r-Rabat u l-Imdina kienu għadhom parroċċa wahda:

Vincentivs. Magri. S. Theol. D. /

B'qima lejn San Pawl Missierna

Sena ta' I-Ewkaristija 2005

- Attardiensis / Templi. Princ. Canonivs. Praeceptor / hvivsque. cvrialis. olim. archipres. Rector / benemerentissimvs / annvm. LXXIII. iam. praetergressus / XV. Kal. Martii. MDCCCLXXXIX / e. vivis. svblatvs**
Vincenzo Magri, duttur tas-Sagra Teologija, minn H'Attard, Kanonku Kantur tal-Knisja Katidrali u rettura ta' din il-parroċċa, bniedem ta' meriti kbar, wara li għalaq it-73 sena ħalla din il-ħajja fil-15 ta' Marzu 1889.
188. Taħt ir-ritratt ta' Dun Salv Chircop, l-ewwel kappillan tar-Rabat wara l-firda mill-Imdina fis-sena 1902. Dun Salv ried li jindifien fil-kannierja tar-Rabat. Kellu kwadru pittura iehor f'Rahal Ģdid li xi snin ilu kien inharaq b'diżgrazzja fl-elettriku. Il-kwadru tagħna gie mpitter minn Lazaro Pisani.
Salvator. Chircop / sacerdos. doctor. theologvs / Pagi. Pavla. bis. curio / in Pavliano. templo. Rabatano / cvi. annos. V. prvdenter. praefvit / hvmari. volvit / Dec. VIII. Kal. Febr. MCMXXVIII / annos natvs. LXI
Is-säcerdot Salvatore Chircop, duttur tat-Teologija, kappillan ta' Raħal Ģdid għal darbejnej, ried li jindifien f'dan it-tempju ta' San Pawl fir-Rabat li mexxieh b'għaqal għal ħames snin; miet fil-25 ta' Jannar 1928 fl-età ta' 61 sena.
189. Taħt ir-ritratt tal-Kappillan Dun Karm Sammut, impitter minn C. Lia:
Carmelvs Sammvt S. Th. D. / Ecclesiae Melitensis Canonivs Civitate Pinto ortvs / inter ivdices pro ecclesiastico tribvnali sedentes adscitvs / interqve ivdices qvid sacrorvm alumni profecissent aestimantes / hvivs extra moenia protoparoeciae ab anno MCMVII ad annvm MCMXXI / praerat cvrio doctrinae ac virtutibvs favor / cvm sacra qvinque aera conflari cvraret / qui obiit A.D. V Kal. Sept. MCMLVII. R.I.P.
Carmelo Sammut S. Th. D. Kanonku tal-Knisja tal-Katidral, minn Hal Qormi, maħtur wieħed mill-imħallfin tat-tribunal tal-Knisja, u minn dawk li jsegwu l-progress ta' dawk li se jħaddnu l-ordni sagri, kappillan ta' din il-Knisja protoparrokkjali ta' barra s-swar mis-sena 1907 sas-sena 1921, li ppromwova dd-duttrina u kull virtù u ha ħsieb li jsiru ħames qniepen; miet fit-28 ta' Awissu 1957/ Jistriek fis-sliem.
190. Taħt ir-ritratt tal-Kappillan Dun Nerik Bonnici, impitter minn Esprit Barthet.
Henrico. Bonnici D.D., J.C.B. / 1891-1961 / qvi. Floriana. natvs. cvm. parochvm. Pavlae. svbverbii. mox / S. Pavli extra.moenia. Ecclesiam. cvivs. tholvm / dirvtm. optime. extrvendvm. cvravit. Seminarii / moderatorem. cvriae. Ep. cancellarivm. Eccl. Met. / collegialem. ageret. non. qvod. tetigit / non. ornavit
Lil Enrico Bonnici, D.D., J.C.B., 1891-1961, imwieleed il-Furjana, kappillan ta' Raħal Ģdid, u flimkien ta' San Pawl barra s-swar, fejn ha ħsieb li jtella' bl-ahjar mod il-koppli li waqgħet, moderatur tas-Seminarju, kanċillier tal-Kurja ta' l-Isqof, membru tal-Kullegġ tal-Knisja Metropolitana, li żejjen kull fejn ħadem.
191. Taħt ir-ritratt tal-Kappillan Dun Anton Buhagiar, impitter minn Mario Caffaro Rore ta' Turin:
Antonio Bvhagiar / 1892-1976 / qvi Mustae natvs. Liae. primvm. mox / S. Pavli. rexit. extra. moenia. ecclesiam. qvam / eximie. pingendam. curavit. cvivsqve. fideles. svmmo / stvdio. svammaqve. pietate. fovit / donec. Eccl. Metrop. canonivs / renvntiatvs. est
Lil Antonio Buhagiar, 1892-1976, li twieled il-Mosta u mexxa l-ewwel il-parroċċa ta' Hal Lija u wara l-knisja ta' San Pawl barra s-swar li ha ħsieb iżżejjinha b'pittura mill-isbaħ, li b'herqa u mħabba kbira ha ħsieb tan-nies tal-parroċċa, sakemm gie maħtur kanonku tal-Katidral Metropolitan.
192. Taħt ir-ritratt tal-Kappillan Lorenzo Spiteri, impitter minn Esprit Barthet:
Laurentius Spiteri, D.D., J.C.B. / Curmi ortus Micabibae paroeciam bello magno saeviente prudenter / rexit huius protoparoeciae curio novis operibus ecclesiam exornavit / gregem paterno zelo curavit capituli metropolitani praecentor / renuntiatus iudex atque examinator prosynodalis necnon Ord Scti / Joannis Capp Cony creatus inter Rabatenses quos sincere dilexit vivere maluit
Lorenzo Spiteri D.D., J.C.B., imwieleed f'Hal Qormi, fil-qilla tal-gwerra mexxa b'għaqal il-parroċċa ta' l-Imqabba, kappillan ta' din il-Knisja protoparrokkjali, żejjinha b'opri ġodda, u ha ħsieb in-nies tal-parroċċa b'żelu ta' missier, kantur tal-kapitlu tal-katidral, maħtur imħallef u eżaminatur prosinodali, kappillan

- konventwali ta' l-Ordni ta' San Ģwann u ried li jibqa' jgħix fost ir-Rabtin li kien iħobb mill-qalb.*
193. Taht ir-ritratt tal-Kappillan Dun Karm Lia, impitter minn Aldo Micallef Grimaud:
Carmelvs Lia / presbyter Tarxienensis
Liensivm primum qvinque per lustra / deinde annos qvinque Rabatensium / parochvs varia cvrarum mole gravatus / tot inter populi plavus vitam degit / qvot inter luctvs apvd nos vitam amisit / pridie kalendas Janvarias MCMLX / cvivs si monvmentvm reqviris / amplvm hvic adlectvm templo avditorivm circvmspice viator
Carmelo Lija, qassis minn Hal Tarxien, kappillan l-ewwel ta' Hal Lija għal ħamsa u għoxrin sena, imbagħad tar-Rabat għal ħames snin, fejn, mgħobbi bil-ħsieb ta' ħafna ħidmet, għex fost l-apprezzament kbir tal-poplu daqs kemm fost il-biki tagħhom, miet fil-31 ta' Dicembru 1959. Jekk trid tfitteż il-monument tiegħu ħares int u miexi lejn is-sala mgħaqqa ma' dan it-tempju.
194. Taht ir-ritratt ta' l-Arcipriet Dun Pawl Attard, impitter minn Esprit Barhet:
PAVLVS ATTARD e terra Curmi, iam archipresbyter Siggiewi, hanc protopareocialem et Collegialem ecclesiam rexit ab anno 1960 ad annum 1978, cum ipsi sacra crypta restituta fuit. Deinde archipresbyter Curmi et demum canonicus Metrop. Ecclesiae
Pawlu Attard minn Hal Qormi, kien arcipriet tas-Siggiewi, imbagħad mexxa din il-Knisja protoparokkjal u Kollegġjata, li magħha reġgħet ngħaqdet il-Grotta mqaddsa, mis-sena 1960 sas-sena 1978. Wara sar arcipriet ta' Hal Qormi u fl-ahħar kanonku tal-Knisja Metropolitana.
195. Taht ir-ritratt ta' l-Arcipriet Dun Benjamin Tonna, impitter minn Luciano Micallef:
Can. Benjamin Tonna / B.A., Lic. D., Lic. Sc. Soc. Et Pol. (Louvain) / cuius paroeciae natalis ab annis 1978 ad ann. 1991 Archypresbyter / et Curio existens plures per annos Romae expletis / muneribus ad officium in actionem pastoralem inquirendam / jampridem in hac archidioec. ab ipso institutum / tum demum adscitus / est
Il-Kanonku Benjamin Tonna, B.A., Lic. D., Lic.
- Sc. Soc. et Pol. (Louvain), arcipriet u kappillan tal-parroċċa li fiha twieled mis-sena 1978 sas-sena 1991, wara li wettaq ħidmet għal diversi snin f'Ruma, ġie maħtur biex mill-ġdid imexxi l-uffiċċju tar-riċerka tal-ħidma pastorali, li kien digħi waqqaf qabel f'din l-arċidjoċesi.*
196. Taht ir-ritratt ta' l-Arcipriet Dun Tarcisio Delicata, impitter minn Paul Camilleri Cauchi:
DUN TARCISJU DELICATA / kappillan ta' Marsaxlokk u ta' Hal Balzan, kien arcipriet ta' din il-kolleġġjata fis-snin 1991-1999; wara wettaq ħidma pastorali fis-Swarar u fil-Kurja ta' l-Arcisqof.
197. Taht ir-ritratt ta' l-Arcipriet Dun Ĝużepp Farrugia, impitter minn Anton Calleja:
DUN GUZEPP FARRUGIA / kappillan tal-parroċċi tal-Kalkara, Mqabba u Birżebbuġa u San Girgor, f'Tas-Sliema.
Mexxa din il-Knisja Kollegġjata u protoparokkjal fis-snin 1999-2003 u żejjen iz-zuntier storiku bi struttura spazjuża għall-harsien ta' l-armar tal-festi tagħna.
198. Skrizzjoni fil-'Lavabo', ghall-użu tal-qassisin qabel u wara l-quddiesa:
Da domine virtutem manibus meis / ad abstergendam omnem maculam / ut sine pollutione mentis / et corporis valeam / tibi servire
Mulej agħti l-qawwa lill-idejja biex inneħħi kull tebġha ħalli jkoll l-ħila naqdik mingħajr ħtija tal-mohħ u tal-ġisem.
- Fid-Dahla tal-Mahżen tas-Sagament**
199. Skrizzjoni fid-dahla, li tati dettalji fuq il-bini tal-mahżen:
Hoc. aedificivm. a. fvndamentis. super. aream / ad. hanc. aedem. cvrialem. pertinentem / aere. sodalitatis. a. Ssmo. Sacram. cvm. onere / perpetuum. ibi. aedi. solvendi. canonem / erectvm. fuit / vti. in. publicis. Not. Francisci. Catania. actis / svb. die. XX. Octobris. MCM. patet
Dan il-bini fuq proprjetà ta' din il-knisja parrokkjal, ġie mtella' mill-pedamenti bi flus is-Sodalità tas-Santissmu Sagament, taħt piż ta' cens perpetwu li jitħallas lill-istess parroċċa, skond ma jidher fl-atti tan-Nutar Francesco Catania ta' l-20 ta' Ottubru 1900.
- Fis-Sala St Patrick**
200. Skrizzjoni mnaqqxa fl-irham taħt pittura tas-

*B'qima lejn San Pawl Missierna***Sena ta' l-Ewkarijista 2005**

Sinjura Tereža Zerafa, xogħol ta' Toussaint Busuttil:
Sala St Patrick / tifkira ta' / Teresa (Trixie) Zerafa / 11.10.13 - 7.10.80 / miftuha / mill-Kummissarju Għoli Ingliz / L-E.T. Mr David Aiers / u dedikata / mill-Arcipriet tar-Rabat / il-Kan. Benjamin Tonna / nhar St Patrick 17.3.81 / il-25 sena tas-sacerdozju tieghu / mogħtija / mill-maġġur Vincent Zerafa

Fil-Knisja ta' San Publju (numri 201-214)

201. Max-xellug tal-bieb princiċiali, imnaqqxa f'irħama skolpita: il-Konsagrazzjoni tal-Knisja:
D.O.M. / Templum hoc D. Publio martyri Melitae / Principi, ac primo episcopo sacrum a M. / Mag.ro F. Alophio de Wignacourt erectum / Ser.mo D. M. Magistro F.D. Antonio Manoel / de Vilhena restauratum Ill.us ac Rev. us D./Fr. Paulus Alpheran de Bussan Ep.us / Melitensis solemnni ritu consecravit / kalendis Julii MDCCXXXI cujus / memoriam dominica II Julii quotannis / recolendam praescripsit. Lil Alla l-aktar kbir u tajjeb. L-illustriſſmu u Reverendissimu Sinjur Fra Pawlu Alpheran de Bussan b'rit solenni kkonsagra dan it-tempju qaddis (dedikat) lil San Publju martri, il-Princep u l-ewwel isqof ta' Malta, imwaqqaf mill-Gran Mastru Aloph de Wignacourt u restawrat mis-Serenissimu Sinjur Gran Mastru Fra Don Antonio Manoel de Vilhena fl-ewwel ta' Lulju 1731 u ordna li t-tifkira tal-Konsagrazzjoni tinżamm kull sena fit-tieni Hadd ta' Lulju.
202. Mal-lemin tal-bieb princiċiali, imnaqqxa f'irħama ornata: Il-Konsagrazzjoni ta' l-arta ta' San Pawl fil-Grotta:
D.O.M. / Altare hoc subterraneum Divo Paulo / sacram introrsum cryptam ejusdem S. / Apostoli mansione insignitam a Paulo / V indulgentiarum copia, et a Benedicto / XIII privilegio ditatum perpetuo, sub / Ser.i D.F.D. Antonii Manoel de Vilhena / M. Mag. auspicis / Ill/us ac Rev.us D. F. Paulus / Alpheran de Bussan episcopus Meliten.is / solemnni ritu consecravit kalen. Julii / anno MDCCXXXI
Lil Alla l-aktar tajjeb u kbir. L-illustriſſmu u Reverendissimu Sinjur Fra Pawlu Alpheran de Bussan isqof ta' Malta fl-ewwel ta' Lulju

1731 ikkonsagra b'rit solenni dan l-arta tal-imqaddes, sotterranju (taħt l-art) iddedikat lil San Pawl ġol-cripta mmarkata ġħax fiha għammar l-istess apostlu qaddis, mogħni b'kotra ta' indulgenzi mogħtija minn Pawlu Vu bi privileġġ perpetwu minn Benedetto XIII, taħt l-awsPICJI tas-Serenissimu Sinjur, il-Gran Mastru Fra Don Antonio Manoel de Vilhena.

203. Taħt il-kwadru tal-Gran Mastru Aloph de Wignacourt. Impitter minn Baldassare Bambagi fl-1682:
Emin.us M. Mag.r Fr. Alophius de Wignacourt in hac sacra Divi / Pauli Ap.li crypta Fr.um Cappellanor. erexit Collegium quod / pluribus praediis suis sumptibus emptis splendide sua pietate do / tavit die 1 Februarii anni 1619
L-Eminentissimu Gran Mastru Aloph de Wignacourt f'din il-Grotta Mqaddsa ta' l-Appostlu San Pawl waqqaf kulleġġ ta' patrifiet kappillani u fit-tieba tiegħu ddotah b'mod splendidu b'bosta oqsma mixtri ja bi flusu, fl-ewwel ta' Frar tas-sena 1619.
204. Taħt il-kwadru tal-Papa Pawlu V, impitter ukoll minn Baldassare Bambagi fl-1683:
Svmm. Pont. Pavlus V sac. hanc D.Pavli Ap.li Cryptam quamplvrib. / donis, ac indvlgentiis decoravit Em.mo M. Mag.ro Fr.i Alophio de / Wignacourt, eiusque successoribus regendam concessit motu / svo proprio Romae dat. die 2 Decembris anni 1610.
Il-Papa Pawlu V ddekora din il-Grotta Mqaddsa ta' l-Appostlu San Pawl b'hafna għotjet u indulgenzi u taha lill-Eminentissimu Gran Mastru Aloph de Wignacourt u lis-suċċessuri tiegħu biex imexxuha b'motu propriu tiegħu mogħti f'Ruma fit-2 ta' Dicembru tas-sena 1610.
205. Fix-xellug tad-dahla tal-kappella tas-Sagament, imnaqqxa f'irħama ornata u kkulurita: il-bini ta' din il-kappella:
D.O.M. / Christo Domino cum apostolis coenanti / et in terris moram nobiscum agenti / aram hanc mandavit erigendam / Ser.us et Em. M.M. et Princeps / F.D. Emmanuel Pinto / de tota hac ecclesia in dies optime meritus / exequente tanti principis jussa / perpetuo eiusdem ecclesiae rectore / F. Thoma Sammut / anno a Virginis partu / MDCCCLIII.
Lil Alla l-aktar tajjeb u Kbir. Is-Serenissimu

- u Eminentissimu Gran Mastru u Princep Fra Don Emmanuel Pinto, li minn jum ġħall-ieħor għandu merti kbar f'din il-knisja kollha, ried li titwaqqaf din il-kappella lil Kristu l-Mulej li ghamel ċena ma' l-appostli u ried jibqa' magħna fid-dinja; ir-rettur perpetwu ta' din l-istess knisja, Fra Thomas Sammut, wettaq il-kmand ta' dan il-princep kbir fis-sena 1753 mill-Inkarnazzjoni.*
206. Fuq l-arkata tar-relikwarju, il-monogramma bl-isem ta' Gesù:
IHS Gesù
207. Fuq l-arkata li tati ghall-kappella tas-Sagament, il-monogramma bl-isem ta' Marija:
MR Marija
208. Fuq it-titular ta' Mattia Preti, taht l-arma ta' l-Ordni:
Ocvli Dni sver iystos. Psal. 33
Għajnejn il-Mulej fuq il-ġusti. Salm 33
209. Fl-ortal mejda ta' l-injam, fil-pilastru tal-lemin (ittri żgħar suwed fuq sfond tad-deheb):
Per / evan-/ gelivm // ego / vos / genvi.
Jien nissiltkom permezz tal-Vanġelu.
210. Fil-prospettiva miżbugħha ta' l-istatwa tal-Madonna tat-Templu, mahduma fil-ġebel, fil-pedestall ta' l-istatwetta li turi s-sultan David bl-arpa:
De fructu ventris tui. Psal. 131, v. 11
Mill-frott tal-ġuf tiegħek. Salm 131, vers 11
211. Fl-istess prospettiva, taht l-istatwetta ta' San Ģwann l-Evangelista:
Mulier amicta sole. Apoc 12, v. 1
Mara mlibbsa bix-xemx. Apokalissi 12, vers 1
212. Fil-Kor, fuq il-bieb li jagħti għas-sagristija tal-Kullegġ, impittra b'ittri sofor fuq l-injam taht l-arma ta' Pinto:
Aviternae. Memoriae. Em. is Principis F.D. Emanvelis Pinto / M. Magistri Sac. Ordinis. Hierosolymitani .cvivs. beneficentiae / F. Thomas. Sammvt. fuit. a. Benedicto. XIV. P.M. creatvs / perpetvvs. rector. hvivs. ecclesiae. et. collegii. ac. in. svi. mvneris / exordio. odevm. hoc. proprio. aere. fieri. cvravit. A.D. MDCCXLV.
B'tifkira dejjiema tal-Princep Eminentissimu Fra Don Emanuel Pinto Gran Mastru tal-Ordni Qaddis ta' San Ģwann li għat-tieba tiegħi Fra Thomas Sammut ġie maħtut mill-Papa Benedetto XIV rettur perpetwu ta' din il-Knisja u dan il-Kullegġ u li fil-bidu tal-
213. Skrizzjoni mpittra fil-kaxxa ta' l-orgni, fil-faċċata:
Toma(so) de Martino neapolitanus regiae cappellae cesareae et catholicae majestatis urbis neapolitanae organarius Anno Domini 1726
Tumas de Martino Naplitan u organarju tal-kappella Regja tal-Maestà tiegħi Cesarea u Kattolika fil-belt ta' Napli fis-sena 1726.
214. Skrizzjoni fl-orgni minn ġewwa:
Thomas de Martino & Ioseph de ascanio Neapolitani Regiae Cappellae Cesareae, & Catholicae Maiestatis Urbis Neapolitanae Organarius fecerunt Anno Domini 1724
Tumas de Martino u Ġużeppi de Ascanio organarju tal-kappella Regja tal-Maestà tiegħi Cesarea u Kattolika fil-belt ta' Napli, għamlu (dan l-orgni) fis-sena 1724.
- Fis-Sagristija ta' San Publiju (numri 215-217)**
215. Fil-kuritur li jagħti għas-sagristija tal-knisja ta' San Publiju, dwar it-tkabbir tal-knisja ta' San Pawl:
Ser. Principi. Gregorio. Carafae. M. M. / arcam. Div. expetitam. / ad. Laxiorem. templi. formam. in. supremvm. tholvm. / excitandam. vltro. largienti / die. qva. solivm. concedit / Cosmana. Navarra. Fundatrix / & Federicvs. Falson. Nepos / inter. Pvblīca Vota / Divo Pavllo. Patrono / pro longaevo. favstoque. imperio. nvncupata / obsequentes, grati. animo, pignus. D.D. / Anno Domini MDCLXXX
Cosmana Navarra fondatriċi u n-neputi tagħha Federico Falson b'qima u turija ta' gratitudni jiddonaw u jiddedikaw (din il-lapida) lis-Serenissimu Princep u Gran Mastru Gregorio Carafa, li fil-jum tal-ħatra tiegħi kkunċeda bl-abbundanza l-ispazju minn żmien twil mixtieq biex it-tempju jitkabbar u jinbena l-kappellun u pubblikament jitkolbu mingħand San Pawl, il-patrun tagħna, (li jagħtih) saltna twila u prospera.
216. Fis-sagristija, fuq il-kaxxarizzi tax-xellug ta' l-ortal:
Quam bene, quam sancte distributae probantur in hoc opere Ven. Collegii Fratrum distributiones MDCCXIV

*B'qima lejn San Pawl Missierna**Sena ta' l-Ewkaristija 2005*

Kemm ġew imqassma tajjeb, kemm b'mod qaddis, id-distribuzzjonijiet f'din il-ħidma tal-kappillani ta' dan il-Kullegġ, 1714.

217. Taht ir-ritratt tal-fundatur Fra Juan Benegas de Cordova:

Venerabilis Fr. JOANNES de S. Pavlo Aeques Mg.lis, et clericus Cordubensis, humilis et devotus eremita, qui sacram cryptam hanc Divi Pavli neglectam, ac pene desertam, conquistis, et pie erogatis eleemosinis a Christi fidelibus, restauravit, ac in cappellae formam rededit, eamque per multis sacris Imaginibus, et Reliquiis exornavit, ditavitque. Ecclesiam S.cti Publui cum domo extruxit, cameras quoque pro recipiendis peregrinis ex. aedificavit, fundumque coemit, administrator existens a S.Sede, ac postea a M. Mag.ro Primus Rector, ab anno MDCXVII, usque ad annum MDCXXI

Il-venerabqli Fra Giovanni ta' San Pawl kavallier maġistrali, u kjeriku ta' Cordova, eremita umli u devout, li rrestawra din il-grotta qaddisa ta' San Pawl li kienet traskurata u kważi minsija, billi qala' u talab bil-qima elemosina mingħand insara twajba, u li taha forma ta' kappella, u żejjinha u għaniha b'hafna xbihat sagri u relikwi, waqqaf knisja għal San Publju u dar magħha, bena wkoll kmamar biex jilqa' l-pellegrini, xtara l-art, bħala amministratur tas-Santa Sede, u wara ġie maħtur mill-Gran Mastru bħala l-ewwel retturi, mis-sena 1617 sas-sena 1621.

218. Fid-dahar ta' wieħed mill-armarji fejn kienu jinżammu l-paramenti sagri mogħtija mill-Papa Pawlu V, li llum jinsabu fil-Mużew:
Pavlvs V.Pont.Max./haec sacra indvmenta / qvibvs ipse vtebatvr / donum dedit / die II. Aprilis MDCXI

Il-Papa Pawlu V irregala dawn il-paramenti sagri li kien juža hu stess, fit-2 ta' April 1611.

Fit-Tarāġ tal-Grotta ta' San Pawl

219. F'nofs it-tarāġ principali, imnaqqxa fi plakka ornata ta' l-irħam:

D.O.M. / melitensium patrem gentiumque apostolum Paulum / fortunatissimo ad hanc insulam naufragio appulsum / obscura, quam cernitis, crypta / humaniter exceptit hospitio. / Lucidis hinc tanti viri ditata virtutibus / terrarumque orbi prodigiosa redditia et illustris / ne benemerentissimi

unquam parentis memoria decrescat / excisis in dies lapidibus, nec ipsa decrescit. Lil Alla l-aktar tajjeb u Kbir. Din il-Grotta mudlama li qed taraw laqgħet bi mħabba u ospitat lil Pawlu Missier il-Maltin u l-appostlu tal-Ġnus li b'xorti kbira (għalina) ġarrab nawfraġu f'din il-gżira. Giet mogħnija b'setgħat qawwija minn bniedem hekk kbir, u magħrufa għall-prodigji mad-dinja kollha, billi jaqtgħu minnha l-ġebel kuljum bla ma tiċċien. Biex ma tintesa qatt it-tifkira ta' missier li jistħoqqlu tant ġieħ.

220. Fin-naha tal-lemin tal-bieb tal-Grotta. Imnaqqxa fi plakka ornata ta' l-irħam:

D.O.M. / Hoc. dextrum. D. Pauli. Cryptae latus. Terram / asportantib. nunquam. clausum, et nunquam deficiens, / semper excisum, nunquam decrescens, ut in majorem / cresceret venerationem Em.us H.H. M.M. et princeps / Ser. Fr. Emmanuel Pinto nobiliori auxit ornatu / anno Dni MDCCXLIII.

Lil Alla l-aktar tajjeb u Kbir. Dan il-ġenb lemini tal-Grotta ta' San Pawl ma jingħalaq qatt għal min jieħu mill-ġebla tiegħu u qatt ma jonqos, dejjem jitqatta' u qatt ma jiċċien. Biex titkabbar il-qima tiegħu l-Eminentissimu Princep u Gran Mastru s-Serenissimu Fra Emmanuel Pinto żejnu b'ornament aktar nobbli fis-sena 1753.

221. Fil-monument tal-ġebel tal-Gran Mastru Aloph de Wignacourt:

Em.o et Rev.mo Dno. Fratri / Alophio de Wignacourt / S.R. H. Magno Mag.ro et / Insularum Melitae et Gavlos / Principi meritissimo / qui sacram Pauli Apostoli cryptam mole annorum / vetustam in novam et elegantiorem formam reduxit / ac in ea Collegium erexit atque / dotavit anno Dni MDCXIX / idem Collegium beneficiorum non immemor/ Fundatori / Monum. pos. anno salutis / MDCLXI Lill-Eminentissimu u Reverendissmu Sinjur Fra Aloph de Wignacourt Gran Mastru tar-Religjon Qaddisa ta' Ĝerusalem u Prinċep ta' merti kbar, li rrestawra f'sura ġdida u aktar sabiħa l-Grotta mqaddsa ta' l-Appostlu Pawlu, qadima bil-medda tas-snin, u li fiha waqqaf Kullegġ u ddotah fis-sena 1619. L-istess Kullegġ b'tifikira ta' dawn il-benefiċċji waqqaf monument lil dan il-fundatur fis-sena tas-salvazzjoni 1661.

222. Irħama fit-taraġ, li tfakkar l-ghoti ta' lampier tal-fidda mill-Kavallieri ta' San Ģwann fl-1960:

Equites Hierosolymitani / Melitam ad insulam qvam gestis svis / claram qvondam fecervnt / mvltos post annos revecti / vt saecvlarivm Pavl. participes essent / a.d. XII Kal. Avg. MCMLX / hanc lampadem / ab ipsis donatam accendervnt / vt in hoc specv / mansione B. Pavli Ap. sacrato / perpetuo lvceret / pignoriqve esset charitatis / qva popvlvs melitensis / ab ipso apostolo edoctvs / fidem Christi moresqve / devrsu vsqve saecvlorvm / prosecvtos est

Il-Kavallieri Gerosolimitani meta wara ħafna snin reġgħu lura fil-gżira ta' Malta, li kienu ġħamluha magħrufa bil-ħidmiet tagħhom, biex jieħdu sehem fiċ-ċentinarju ta' San Pawl nhar il-21 ta' Lulju 1960 xegħlu din il-lampa li taw huma stess biex tibqa' tixxgħel dejjem f'dan l-Għar imqaddes bil-preżenza ta' l-Appostlu San Pawl u biex tkun sinjal ta' dik l-imħabba li biha l-poplu Malti mgħallem mill-istess apostolu tul il-medda tas-sekli ħaddan il-fidi u l-ħajja tajba ta' Kristu.

223. Irħama fit-taraġ, li tfakkar iż-żjara tal-Papa fil-Grotta, mogħtija mill-Kan. Dun Mikkel Attard: **Joannes Paulus II / Pontifex maximus / die XXVII mensis maii MCMXC / in decursu suae peregrinationis / pastoralis in his insulis / specum hunc / mansione sancti Pauli Apostoli / doctoris gentium / sacratum / visitavit hicque diu oravit**

Il-Papa Ģwann Pawlu II nhar is-27 ta' Mejju 1990 fil-kors taż-żjara pastorali tiegħi f'dawn il-gżejjjer żar dan l-Għar imqaddes fejn għex l-Appostlu San Pawl mgħallem tal-ġnus u fih talab fit-tul.

Fil-Grotta (l-Għar) ta' San Pawl

224. Taħt l-istatwa ta' l-irham f'nofs il-Grotta (skola tal-Bernini):

S. Paulo Apostolo Melitensium / et Gaulensium Patrono / Fr. Emmanuel Pinto Melitae / et Gaulos Princeps / D.D.D. Lill-Appostlu San Pawl, Patrun tal-Maltin u l-Ġħawdex, Fra Emanuel Pinto Princep ta' Malta u Ĝħawdex jaġħi, jiddona u jiddedika.

225. Fl-art hdejn l-istatwa ta' San Pawl, irħama kommemorattiva tat-talba tal-Papa fil-grotta, mogħtija mill-Kan. Dekan Carmelo Cefai, li ġġib ukoll l-arma tal-Papa bil-kelmiet *Totus*

*tuus u żewġ ritratti tal-Papa fil-Grotta:
Fis-27 ta' Mejju 1990 / f'din il-Grotta
Mqaddsa / il-Q.T. il-Papa Ģwann Pawlu II
/ talab u bies l-istatwa ta' San Pawl*

226. Fuq wieħed miż-żewġ lampieri fil-Grotta: **Paravi / lucernam / Christo meo
Hejjejt musbieħ għall-Midluk tiegħi**

Fil-Paviment tal-Kripta

227. Fil-lapida artistika tal-kappillani ta' l-Ordni, sewwa sew quddiem l-ortal ta' San Pawl: **D.O.M. / Collegiales Hjerosolymitani Praesbyteri / qui sacris hic vigilando ministerijs / apostolicam ad hanc cryptam convixeret / ut unanimes etiam in Domino obdormiant / sibi, eoumque successoribus / sanctitatem loci assidua pietate culturis / aere proprio / hoc monumentum / P.P. / Anno Dni MDCCXLV**

Lil Alla l-aktar tajjeb u Kbir. Il-qassisin ġerosolimitani tal-Kulleġġ li għexu hawn u f'din il-Grotta apostolika, ħadu īsieb iwettqu l-ministeri qaddisa, sabiex ukoll flimkien jistrieħu fil-Mulej, fis-sena 1745 qiegħdu bi flushom dan il-mafkar, għalihom u għas-suċċessuri tagħhom, biex bil-kura assidwa tagħhom jibqgħu jindukraw il-qdusija ta' dan il-post.

228. Lapida mal-lemin ta' dik tal-kappillani ta' l-Ordni, imhejjija mill-Kanonku Frangisk Micallef:

Hoc in sepulcro conquiescunt / Can. Franciscus Micallef / eiusque frat. ac sorores

F'dan il-qabar jistrieħu flimkien il-Kanonku Francesco Micallef u ħutu subien u bniet.

229. Lapida li ġġib in-numru 1:

Pie Jesu Domine Mulej Gesù twajjeb

230. Lapida li ġġib in-numru 3 (it-test ikompli ma' no. 1):

Dona eis requiem Agħtihom il-mistrieh

231. Lapida numru 2: imhejjija bhala qabar komuni ghall-kolleġjali futuri:

Canonici Collegiales / hvivs apostolici templi / in sepulcris his / sibimet rite conditis / diem expectantes resvrationis / in pace Christi / reqviescvnt / PX

Il-Kanonki tal-Kulleġġ ta' dan it-tempju apostoliku, waqt li jistennew jum il-qawmien, jistrieħu fil-paci ta' Kristu f'dawn l-oqbra li ġejjew għalihom infuħhom (sigla bl-isem ta' Kristu).

232. Lapida numru 4: imhejjija mill-Kanonku Carmelo Cefai:

Hoc in loco / incolatv Divi Pavli sacratu / resvrrectvrs iacet / Can. Coll. Carmelvs Cefai / vna cvm dilectis genitoribvs / Josepho et Carmela / cvmqve fratre et sororibvs / in viva spe gavdii sempiterni / dormientibvs

F'dan il-post imqaddes li fih għammar San Pawl jinsab jistenna l-qawmien il-Kanonku Kolleġjal Carmelo Cefai, flimkien ma' l-għeżeż ġenituri tiegħi Ĝużeppi u Carmela, ma' ħuh u ħutu l-bniet li qed jistrieħu bit-tama ħajja tal-ferħ ta' dejjem.

233. Lapida numru 5: imhejjija mill-Kanonku Mikiel Attard:

Amore svuccensvs erga / hvnc sacrvm specvm / Divi Pavli mora sacramtvm / sibi, Joanni, amantissimo patri, / Mariae Dolores, dilectissimae matri, / svisqve fratribvs ac sororibvs / sepulchrvm hoc costitvit / Can. Coll. Michael Attard

Il-Kanonku Kolleġjal Mikiel Attard, imħeġġeġ bl-imħabba lejn dan l-ghar qaddis li fih għammar San Pawl, ħejja dan il-qabar għalih, għal Giovanni, missieru l-aktar maħbub, għal Dolor, l-għażiżha ommu u għal ħutu subien u bniet.

234. Lapida numru 6: imhejjija mill-Kanonku Vinċenz Fenech:

Donec veniat / immutatio mea / hic / in pace Christi / dormiam et reqviescam / sacerdos / Vincentius Fenech / Canonivs Collegialis Sakemm isseħħ il-bidla tiegħi hawn fis-sliem ta' Kristu norqod u nistrieh. Is-sacerdot Vinċenz Fenech Kanonku tal-Kulleġġ.

235. Lapida numru 7: imhejjija minn Kanonku Vinċenz Galea:

Familia Galea Il-familja Galea

236. Lapida numru 8: imhejjija mill-Kanonku Pietru Pawl Micallef:

Hunc dormitionis locvm / Petrus Pavlus Micallef / Can. Collegialis electvs / XVII kal. Aprilis MCMLXIII / sibi et svīs paravit Il-Kanonku Kolleġjal Pietru Pawl Micallef, maħtur fis-16 ta' Marzu 1963, ħejja għalih u għal niesu dan il-post ta' mistrieh.

237. Lapida numru 9: imhejjija mill-Kanonku Mikiel Saliba:

Qvi me calcas calcaberis / Hoc cogita et ora / pro / Rev. Dom. Michaele Saliba /

Canonico hvivs sacrae / Collegiatae Ecclesiae / qvi / hoc sacellvm pro se svisqve / omnibvs / posvit

Għad tinrifes int li qed tirfes lili. Aħseb f'dan u itlob għar-Reverendu Dun Mikiel Saliba, Kanonku ta' din il-Knisja Kolleġjali li ġejja dan il-qabar għalih u għal niesu kollha.

Mal-Hitan ta' Barra tal-Knisja

238. Fuq il-bieb ta' l-Oratorju, fil-baži ta' l-istatwa ta' San Pawl, imnaqqxa f'irħama:

San Paul Missierna / itlob għalina / 100 jum ind. / Dom M. Caruana Arciskof

239. Fuq l-istess bieb, miżbugha b'ittri suwed fil-gwariċun:

Custodi pedem tuum / ingrediens domum Dei / Eccles. 4.17

Hares riglejk, int u dieħel fid-dar ta' Alla. Ekkleżjastiku, kap 4 vers 17.

240. Aktar 'l-isfel, bl-istess mod (id-data ta' meta nfetah dak il-bieb):

MCMXXXIX 1930

241. Fuq il-bieb tal-Kulleġġ tal-knisja ta' San Publju, id-data meta tlestiet il-knisja tal-lum:

1726

242. Mal-hajt tal-ġenb tal-Kulleġġ. Kliem il-Papa qabel halla Malta. Skrizzjoni fl-irħam mogħtija mill-mibki s-Sur Salvinu Vassallo.

Paul John Paul II expresses / parting wishes //

Beloved people of Malta /

Earlier today, at Rabat, I was privileged to spend a few moments in silent prayer at

B'qima lejn San Pawl Missierna

Sena ta' l-Ewkaristija 2005

the ancient Grotto venerated / as Saint Paul's dwelling during his stay in Malta. In that / holy place, I gave thanks to God for the rich harvest of / faith and good works which He has brought forth among / you since the Apostle of the Gentiles first proclaimed the / Gospel of Jesus Christ to your forebears. I also thanked / the Lord for the unusual kindness with which, nineteen / centuries later, another visitor, the successor of Peter, / was welcomed to Malta as he came to preach the same / Gospel and to confirm his Maltese brothers and sisters / in the same faith (cf Lk 22:32)

With renewed thanks to Almighty God for the many / blessings we have shared during these days, I pray, in the / words of St Paul, that the Lord of peace will give you / peace at all times in all ways (cf 2 Thess 3:16). May love and / harmony always dwell in your hearts and in your homes.

God bless Malta. God bless you all.

Luqa airport

27 May 1990

Il-Papa ġwann Pawlu II jesprimi x-xewqat tiegħu qabel jitlaq.

Poplu maħbub ta' Malta

Aktar kmieni llum fir-Rabat kelli x-xorti nghaddi ffit mumenti nitlob fis-skiet fil-Grotta antika u meqjuma għax fiha għammar San Pawl meta kien Malta. F'dak il-post qaddis jien raddejt ħajr lil Alla għall-frott għani ta' fidji u opri tajba li wettaq fikom mindu l-Appostlu tal-Čnus xandar lil missirijiet kom il-vanġelu tal-Mulej. Jien raddejt ħajr ukoll lill-Mulej għall-imħabba aktar milli wieħed jistenna li biha dsatax-il seklu wara, vizitatur ieħor, is-suċċessur ta' Pietru, ġie milquq ġi f'Malta meta ġie biex ixandar l-istess Vanġelu u jwettaq lill-Maltein ħutu, irġiel u nisa, fl-istess fidi (ara Luqa 22:32)

Waqt li ngedded ir-radd il-ħajr lil Alla li jista' kollex għall-bosta barkiet li qsamma flimkien f'dawn il-jiem, nitlob, bi kliem San Pawl, li l-Mulej tas-sliem jaġħikkom is-sliem dejjem u b'kull mod (ara 2 Tess. 3:16). Jalla l-imħabba u l-armonija jgħammru dejjem fi qlubkom u fi djarkom.

Alla jbierenk lil Malta. Iberikkom Alla lkoll.

L-ajruport ta' Hal Luqa 27 ta' Mejju 1990.

243. Fuq il-bieb tal-Kunvent, illum il-Mużew tal-

parroċċa, imnaqqxa fil-ġebel:
Collegivm / Frum Cappellanorum Ordinis S. Joannis Hierosolimitani / erectum ab Em. MM Fr. Alophio de Wignacourt 1. Feb. 1619

Kulleġġ tal-patrijet kappillani ta' l-Ordni ta' San ġwann ta' Ĝerusalem, imwaqqaf mill-Eminentissimu Gran Mastru Fra Aloph de Wignacourt, fl-1 ta' Frar 1619.

244. Mal-lemin tal-bieb tal-Mużew, fuq irħama:
Mużew tal-Kolleġjata / San Pawl, Rabat / (Kullegġ Wignacourt, 1617)

245. Fuq il-hajt tal-ġenb tal-Kullegġ (il-Mużew) li jagħti għall-pjazza, imnaqqxa fl-irham taħt medaljun tal-bronż:

Il-Poplu Rabti jfakkar b'qima / lil Fra Ludovico Savoye (1757-1831) / Rettur tal-Grotta ta' San Pawl / li fl-imblokk tal-Franċiżi / kien segretarju tal-Kungress Malti / Uditur tal-Gvernatur Alexander Ball / u li fl-4 ta' Mejju 1800 laqa' fil-Grotta / lil Lord Horatio Nelson / Kunsill Lokali Rabat 31.8.1998

246. Fil-faċċata tal-Knisja fil-pedestall ta' l-istatwa ta' Sant'Agata li qiegħda ġon-niċċa u li tqieghdet fis-sena 1852:

In te speraverunt patres nostri / et liberasti eos / Psal. XXI v. V / 1852

Fik ittamaw missirijietna u inti ħlisthom. Salm 21, vers 5. 1852.

247. Fil-pedestall ta' l-istatwa ta' San Publiju:
Honorificentia / populi nostri / Judith XV. v X / 1852

Int l-unur tal-poplu tagħna. Ĝuditta, kap 15 vers 10. 1852.

248. Fuq il-gwariċun tal-faċċata:
In honorem Predicatoris Gentium Cosmana Navarra erexit

Cosmana Navarra waqqfet (din il-knisja b'gieħi lill-Predikatur tal-Čnus).

249. Fix-xbiha ta' Kristu fil-mužajk:

a) **Munificentia Dni / Angeli Grima / A.D. MCMLI**

Bil-ġenerożità tas-Sur Anglu Grima, fis-sena 1951.

b) **Venite ad me omnes**

Ejjew għandi intom ilkoll.

250. Fuq il-bieb prinċipali:
Paroeciam hanc pervetustam / plenaria perpetuaque indulgentia / semel in mense

B'qima lejn San Pawl Missierna

Sena ta' I-Ewkalistija 2005

**Pius VI P.M. ditavit / die XXI Junii
MDCCLXXXIII**

Il-Papa Piju VI għana lil din il-parrocċa wisq qadima b'indulgenza plenarja għal dejjem darba kull xahar, nhar il-21 ta' Ĝunju 1783.

Fiz-Zuntier

251. Fil-hajt tan-nofs taz-zuntier taht xbiha ta' Erwiegħ:

D.O.M. / Vetustissimum Christianorum / Ossuarium, / Temporum iniuria olim dilapsum / terraq. obrutum, An. salutis MDCXL repertum, ne fidelium animae / sacris carerent suffragiis, / neve religiosum deperiret monumentum / Pii conciues / Eruere, instaurareq. curavere

Lil Alla l-aktar tajjeb u Kbir. Dan l-ossarju wisq qadim ta' l-insara, li darba kien tkisser bil-kedda taż-żmien u tferrex ma' l-art, ġie misjub fis-sena tas-salvazzjoni 1640. Biex l-erwieħ ma jibqgħux bla suffragji u biex dan il-monument reliġjuż ma jintemmx, nies twajha ġabruh, irrestawrawh u ħadu ħsiebu

(N.B.: din l-iskrizzjoni, sas-sena 1647, kienet ghadha fuq il-kappella tal-Maddalena, "sopra la porta", kif jixhed l-istoriku Abela f'paġna 347)

252. Fil-hajt l-iehor tan-nofs taz-zuntier taht xbiha ta' Erwiegħ:

Coemeterivm hoc / amplissimis indulgentiis ditatvm / exterorum qvoqve hominvm / dedvctis pietatis cavsa cineribvs / insigne / divo Pavlo doctori gentivm / Melitensis ecclesiae parenti / majores dicaverunt / ne

avita sacri loci religio / decrescat / pie civivm recordationi innovat

Dan iċ-ċimiterju magħruf hu mogħni b'bosta indulgenzi, u fih anke nies barranin riedu li b'devozzjoni jiġu midfuna; missirijietna ddedikawh lil San Pawl, l-imghallem tal-ġnus u l-missier tal-Knisja ta' Malta. Biex il-qima hekk qadima ta' dan il-post ma tonqosx, b'tjieba ġie mgħedded biex it-tifikira tiegħu tibqa' ħajja fil-poplu.

253. Fuq il-bieb taċ-ċentru parrokkjali:
Sala / St Patrick
254. Fuq il-bieb 1-iehor taċ-ċentru parrokkjali:
Centru / Parrokkjali
255. Max-xellug tal-bieb ta' l-injam tal-mahżen, imnaqqxa u korniċċata fl-irham:
Aedificium hoc / sumptibus. S. Sodalitatis / A Ssmo. Sacramento / huius curialis aedae / erectum fuit / iuxta episcopale decretum / diei iv aprilis 1892
Dan il-bini ġie mtella' bi spejjeż tas-Sodalità tas-Santissimu Sagrament ta' din il-knisja parrokkjali b'digriet ta' l-isqof ta' l-4 ta' April 1892.
256. Mal-lemin ta' l-istess bieb, bl-istess mod:
Il-Kapitlu u l-Poplu tar-Rabat jinawguraw / illum 29 ta' Ĝunju 2004 / dan il-mahżen imkabbar biex jintuża / ghall-armar kollu tal-festi esterni / ta' Corpus Domini u ta' San Pawl / u li jkompli jsebbah / il-komplex storiku ta' dan iz-zuntier.
257. Fuq il-bieb tad-dar ta' l-arċipriet, li jagħti ghazz-zuntier:
Salve Regina / 100. Jum: Ind. / L'iskof Dom M: Caruana O.S.B.

(258-265) Plynth: test ta' l-Atti ta' l-Appostli bi tmien lingwi.

258. Bil-Latin:
Et cum / evasissemus / tunc cognovimus / quia Melita / insula / vocabatur // Barbari vero / praestabant / non modicam / humanitatem / nobis... // qui etiam / multis honoribus / nos / honoraverunt / et navigantibus / imposuerunt / quae necessaria / erant // post menses / autem tres / navigavimus... Acta 28, 1.2.10.11

259. Bit-Taljan:
Una volta / in salvo / venimmo / a sapere / che l'isola / se chiamava / Malta // Gli indigeni / ci trattarono / con rara /

B'qima lejn San Pawl Missierna

Sena ta' l-Ewkaristija 2005

- umanità...// ci colmarono di onori / e al momento / della partenza / ci fornirono / di tutto / il necessario // Dopo tre mesi / salpammo... Atti 28, 1.2.10.11
260. Bl-Ingliż:
After / we had escaped / we then learned / that the island / was called / Malta // And the natives / showed us / unusual kindness / / They presented / many gifts / to us / and when we / sailed they put / on board / whatever we needed // After / three months / we set sail... Acts 28, 1.2.10.11
261. Bil-Franċiż:
Une fois sauvés / nous aperimes / que l'ile / s'appelait / Malta // Les indigènes / nous traiterent / avec une / humanité / peu commune // Ils nous / comblerent aussi / de toutes sortes / de prévenance / et, à notre départ / ils nous / fournirent / du nécessaire // Au bout / de trois mois / nous primes / la mer.... Actes 28, 1.2.10.11
262. Bil-Ġermaniż:
Als wir / gerettet / waren / erfuhren wir / dass die insel / Malta biess // Die eingeborenen / erwiesen sich / uns gegenüber / ausserordentlich / menschenfreundlich // Dafur / überhauptete man / uns mit / ehrenbezeugungen / und versah uns / bei der abfahrt / mit allen /
-
- notigen // nach / drei monaten / fuhren wir / witer... Apostel Geschichte 28, 1.2.10.11
263. Bil-Grieg. Flok traskrizzjoni bl-alfabett Grieg, ara r-ritratt.
264. Bl-Għarbi. Flok traskrizzjoni bl-alfabett Għarbi, ara r-ritratt.
265. Bil-Malti:
Meta ħlisna / mill-ġħarqa / sirna nafu / li l-ġzira / kien jisimha / Malta // In-nies tagħha / ġiebu ruħhom / magħna / bi ħlewwa / liema bħalha // Tawna wkoll / minn kull/ xorta ta' ġid / u meta ġejna / biex nitilqu / għabbew / fuq il-ġifen / kull ma konna / neħtiegu // Wara tliet xhur / tlaqna... Atti 28, 1.2.19.11
266. Fuq ceramika. Bil-korsiv, fi tliet dahlet taz-zuntier:
Iz-zuntier / Proprietà Privata / (tal-Knisja)
267. Mal-kampnar – 50 sena tal-koppla:
Waqt li jfakk il-lejl / tad-29 ta' Novembru 1924 / li fih iġġarrfet il-koppla / u ġarrab hsarat kbar dan it-tempju / il-poplu Rabti / f'għeluq il-ħamsin sena / jerġa' jrodd ġajnej 'i Alla hanin / li ried li hadd ma jiġi midrub / u mill-heġġa u għaqda tar-Rabtin / li taħt it-tmexxija tal-kappillan / Dun Nerik Bonnici / fi żmien qasir u b'sagħiċċi kbar / tellgħu l-koppla / u sebbħu l-knisja mill-ġdid / jislet eżempju ta' heġġa u hidma / ghall-ġejjeni
268. Fuq il-kappella tal-Maddalena:
Knisja ta' / Santa Marija Magdalena / Penitenti / sek. IV
269. Fil-bażi ta' l-istatwa tal-Madonna ta' Lourdes:
Sliem għalik / Marija
270. Fuq il-kannierja:
**Vsque. hvc. venies / et. non. procedes. amplihs / et. hic. confringes. tvmentes. fluctvs. tvos / Job. Cap. XXXVIII.
*S'hawn tasal u mhux iżjed; hawn titwaqqaf il-kburija ta' mwiegħek. Għob kap 38 (vers 11)***

Fis-‘Sacro Monte’ jew iz-Zurzieħa ta’ San Pawl

271. Mal-pilastru tas-Salib, monument qadim li ġie mgedded fis-sena 1858 li fiha cċelebrajna c-ċentinarju tan-Nawfragju ta’ San Pawl f’Malta:
Sive civis sive hospes viator / non nescire interest/ maiorvm pietate hoc in loco / vbi /

B'qima lejn San Pawl Missierna

Sena ta’ I-Ewkaristija 2005

Pavllus Doctor Gentium / evangelii praedicatione / crvċem sanctam / christiana fidei tesseram / in cordibvs melitensivm / altivs plantare curaverat / crvcis erectvm volvisse tropaevm / nova forma a. MDCCCLVIII refectvm / paternae caritatis eivs / perenne monvmentvm
Int li għaddej, sew jekk int ċittadin sew jekk int ospiti, xieraq tkun tafli missirijietna b'tieba waqqfu dan il-mafkar tas-Salib, f'dan il-post li fih Pawlu l-appostlu tal-ġnus bix-xandir ta' l-evangelju ħa īnsieb iħawwel fi qlub il-Maltin is-salib imqaddes bħala tessera tat-twemmin nisrani, (u dan waqqfu) b'tifkira dejjiema ta' l-imħabba tiegħu ta' missier; ġie mogħti sura ġdida fis-sena 1858.

272. Mal-pilastru tas-Salib, irħama li tfakkar il-messaġġ tal-Papa minn fuq iz-zuntier. Mogħtija mill-Kan. P.P. Micallef:
Minn din / L-Għolja Mqaddsa / Il-Qdusija tiegħu / il-Papa Ĝwanni Pawlu II / nhar is-27 ta' Mejju 1990 / irrecita r-Regina Coeli / u kellem u bierek lill-morda / Il-messaġġ tiegħu / permezz tar-Radju Vatikan / ixxandar mad-dinja kollha
273. Fil-pedestall ta' l-istawta ta' San Pawl:
Gaude. O. Melita. felix / qvae / magnvm. Pavllvm. Apostolvm / ecclesiae. tvaē conditorem / hospitio. hvmanissimo / omniqve. honore / trimestri. tempore. accepisti / boni. quid. per. ipsvm / te sperare. non. decet
Ifraħ o Malta hienja, li lqajt għal tliet xhur b'ospitalità l-aktar ħanina u b'kull ġieħ lill-kbir Appostlu Pawlu, fundatur tal-Knisja tiegħek: minn għandu jixraq li tittama kull ġid.
274. Fl-istess pedestall, skrizzjoni li tfakkar il-Kungress Ewkaristiku Internazzjonali li kien sar f'Malta fl-1913 u c-ċelebrazzjoni li saret fil-Grotta u fuq iz-zuntier.
Dies. felix. qua. xxiv. conventvs. cath. gentivm / pro. Ssmae. Evch. cvltv. promovendo. institutvs / hvivs. cvrialis. matricis. et. olim. episcopalis / aedis. ad. limina / celebrem. criptam. Divi. Pavlli. Ap. se. contylit / adoratrvrm / ac. Illvst. mvs. et. Rev. mvs. dominvs / Sebastianvs. Leite. de Vasconcellos. / pacis. iviliae. In. Lusitania. ep. vs / hoc. loco. doctoris. gentivm. concionibvs. claro / IV. Kal. Maias. MCMXIII. sacrvm. fecit / paneque. caelesti. Christifideles. refecit / ne. oblivioni. unqvam. daretv / Rabatenses. cives /

posteritati. memoriam / prodidere MCMXXXI

Hieni l-jum li fih l-erbgħa u għoxrin Kungress Internazzjonali mwaqqaf biex ikattar il-qima lejn l-Ewkaristija Mqaddsa ġie biex jadura fil-Grotta magħrufa ta' l-appostlu San Pawl fil-ġenb ta' din il-parroċċa matrici u fl-imgħoddie episkopali, u li fih l-Illustrissimu u Reverendissimu Sinjur Sabastiano Leite de Vasconcellos, isqof ta' Pax Iulia fil-Lusitania fit-28 ta' April 1913 qaddes u wettaq l-insara bil-ħobż tas-sema f'dan il-post magħruf għax fih ippriedka l-imghallem tal-ġnus. Biex qatt ma tintesa din il-ġraffa, il-poplu Rabti ħalla lil ta' warajh din it-tifkira fl-1931.

275. Fl-istess pedestall:
Pavllvs. Doctor. gentivm / insvlam. nostram / prodigali. tempestate. appvlsvs / in. Christo. Jesv / hic. per. evangelivm. nos. genvit / filios. sibi. carissimos / sva. semper. tvtelā / valide. protectvrvm / ostentavit Pawlu l-imghallem tal-ġnus, li mitfu ħ minn tempesta providenzjali fuq gżiżi, hawn permezz ta' l-evangelju nissilna f'Gesù Kristu, wera li dejjem lest li jipprotegi bil-ħarsien validu tiegħu lil uliedu l-aktar għeżejj.
276. Fl-istess pedestall, fid-direzzjoni lejn Ghawdex, b'ittri suwed u humor:
D.O.M. / Qvisqvis. ades. / divinam.

B'qima lejn San Pawl Missierna

Sena ta' l-Ewkaristija 2005

illam.tvbam. venerare / cvivs. hinc. olim. caelestem. sonitum / dissita. etiam. Gavlos. percepisse. narratvr / sic. satam. tot. miracvlis. fidem / ad. miracvlvm. perennasse. non. mirere / tanti. beneficii. illvstriori. memoriae / nobilis. matrona. Cosmana. Navarra. / P

Lil Alla l-aktar Tajjeb u Kbir. Int li tinsab hawn qim lil dik it-tromba divina li l-hoss tagħha tas-sema jingħad li darba nstema' minn Ghawdex. Biex din it-tradizzjoni mwettqa b'tant mirakli tibqa' dejjem imfakkra b'mod aktar xieraq, in-nobbli matrona Cosmana Navarra waqqfet dan il-mafkar b'xhieda ta' ġid hekk kbir.

277. Fil-baži taz-Zurzieha, fuq il-ġenb li jagħti ghall-knisja:

“F’hoġrok San Pawl, / missirijietna ghall-muna nqimuk, / w illum hawnhekk bħal qabel, / issibna dwarek miġburin / intennu t-twemmin hanin / ta’ dak li int berikt” / 4.5.1985 / Daniel Micallef

278. F’nofs il-baži taz-Zurzieha:

Is-sebgha ta’ Ġunju 1967. Megħjun minn Monsinjur Mikele Gonzi / Arċisqof ta’ Malta u mdawwar mill-poplu ta’ l-Imdina tar-Rabat / u ta’ Malta kollha, f’dan il-post fejn San Pawl apostolu għalleml / lill-missirijietna ghallimhom u fejqlhom il-morda tagħhom / l-Eminenza tiegħu l-Kardinal Pawlu Marella qiegħed din / l-irħama b’tifikira tal-festi li saru f’Malta bint l-appostlu / tal-ġnus, fid-dsatax-il centinarju tal-martirju ta’ / San Pietru u San Pawl kif ried il-Papa Pawlu VI

279. Fiċ-ċentru tal-baži, aktar ’il fuq:

Indulgenza / di giorni 40 a chi / recita un Pater, Ave / e Gloria avanti l’Im / magine di S. Paolo espo / sta in questo sacro / cimitero conceduta / da S.E.R.D.F. Saverio / Caruana Arciv. / Vescovo li II Giu / gno 1839

Indulgenza ta’ 40 jum lil min jirrecita Pater, Ave u Glorja quddiem ix-xbiha ta’ San Pawl esposta f’dan iċ-Ċimiteru Mqaddes, mogħtija mill-Ēċċellenza Tiegħu Reverendissima Don Francesco Saverio Caruana, Arċisqof u Isqof nhar it-2 ta’ Ġunju 1839.

280. Taħt in-niċċa tal-Madonna tal-Karmnu magħrufa bhala ‘Tax-Xihan’:

Għażi. Zeit / Mons. Arc. Iskof / Dom. M. Caruana O.S.B. / b’decr. 15 Nov. 1921 / jati

100 jum ind. / lil min igheid / kuddiem din ixxbija / Ave Maria

Fil-Kappella tal-Maddalena

Din hi wahda mit-23 kappella li fis-seklu 16 kienu jinsabu fiċ-ċimiterju. Illum baqa’ biss tnejn, din tal-Maddalena u ohra ta’ San Mikael fil-kannierja, li għad trid titnaddaf.

281. Fit-taraġ, int u nieżel fil-kripta:

D.O.M. / Vetustissima haec subterranea aedicula / quae una cum aliis XXII olim illustrabat / historicum hoc coemeterium fidelium ossa tam / tegens primitiae ecclesiae / Mar. Magdalene ex antiqua traditione dicata / an. MDCXI eruta cultuique renovata / et si eius memoria iam diu aboleverat / anno MDCCCVII / restaurata / / et venerationi sub eodem vetere titulo / restituta

Lil Alla l-aktar tajjeb u kbir. Din il-kappella wisq qadima taħt l-art, flimkien ma’ 22 kappella oħra kienet fl-imghoddxi żżejjen dan iċ-ċimiteru storiku u tiġibor fiha l-għad-dam ta’ l-erwieħ tal-knisja l-qadima. Skond tradizzjoni qadima kienet dedikata lil Marija Maddalena. Fis-sena 1611 kienet fi stat hażin iżda għet rinnovata ghall-qima u jekk it-tifikira tagħha kienet ilha li ntesiet, fis-sena 1807 għet restawrata u ngħatatilha mill-ġdid il-qima taħt l-istess titlu qadim tagħha.

Fil-Kannierja (dawk biss li huma fissi)

282. Fid-dahla tat-taraġ hemm traduzzjoni bil-Malti ta’ 1-iskrizzjoni li hemm bil-Latin fuq barra: **S’ħawn tasal u mhux iżjed / Hawn titrażżan il-kburija tiegħek / Ĝob. 38.11**

283. Fuq il-qabar tal-Familja ta’ Enrico Harding; imnaqqxa f’irħama bajda merfugha mill-art: **Heic. In Christo. Conditus. est / HENRICUS. HARDING / vir. integerrimus. vitae. coniugalis. exemplar / qui. annos. natus. LXX / obiit. VIII Idus. Dec. MCMXXXIX / cum. eo. compositi. sunt. genitor. eiusque. frater // Henrichetta Imbroll uxor filiique doct. phisicus Henricus / Violetta. Dr. is physici. Salv. Debono. conjux / Gualterius. Guilielmus. Judex. regius / viro. parentique. dulcissimo / titulum. perenne. posuerunt / Qui. legis. bonas. preces. precare // Hic. dormit.in.pace.conjugis.prope.cineres**

B’qima lejn San Pawl Missierna

Sena ta’ I-Ewkaristija 2005

RENJU UNIT
Tifkira ta' Guy Fawkes

STATI UNITI
Jum ir-ringrażżjament

MALTA
Il-festa tar-rahal

Għarfien lokali madwar id-dinja

Meta tkun tal-post, tkun taf l-irqaqut kollha tal-lokalità fejn tgħix. Għalbekk l-HSBC huwa l-Bank lokal f'aktar pajjiżi madwar id-dinja, minn kull bank iehor. L-HSBC jifhem l-importanza li jagħti servizz lokali idžza li jkun mibni fuq l-ideat u t-taghrif li jkun ġabur minn madwar id-dinja.

Ideat u innovazzjonijiet ta' din ix-xoċxa jinxterdu ma' l-erxha irkejjen tad-dinja mill-HSBC. Kulmin hu klijent tagħna jista' jgawdi minn dawn l-iżviluppi li qed isira b'madi ohra, sabansitra fin-naha l-ohra tad-dinja. Ahseb fiti, bl-HSBC dan l-gharfiex jista' jitgawda minna lokalment, kif ukoll madwar id-dinja.

Għal aktar tughrif ċempel Customer Service 2380 2380.

www.hsbc.com.mt

HSBC
Bank dinji, bank lokali

- / HENRIETTA HARDING / uxsor. fidelissima.mater.optima / immitti. morte. abrepta. III Id. Iun. A. MCMXLVII / anno. aetatis. suae. LXXV / filiis. moerentibus. relictis / R.I.P.
- Hawn jinsab midfun fi Kristu Enrico Harding, bniedem l-aktar integru, eżempju ta' ħajja miżżewġa, li miet fl-età ta' 70 sena fis-6 ta' Dicembru 1939. Mieghu jinsabu midfuna l-ġenituri tiegħu u ħuh //*
- Enriketta Imbroll martu, u uliedu t-Tabib Enrico, Violetta mart it-Tabib Salvatore Debono, Gwalterju, l-Imħallef Gulielmu, qiegħdu din it-tifkira għal dejjem lil żewġha u lill-ġħażiż missierhom //*
- Hawn tistrieh fis-sliem ħdejn il-fdal ta' żewġha Enrietta Harding, mara l-aktar tajba, omm mill-aħjar, maħtuwa mill-mewt bla īnien, fil-11 ta' Ĝunju 1947 fl-età ta' 75 sena li ġalliet jibku 'l uliedha. R.I.P.*
284. B'tifkira ta' Gulielmo Giovanni u Gulielmo Aloysio Harding, irħama mal-hajt:
Huc. inlati. dormiunt. / in pace Christi / Gulielmus Ioannes Harding / qui annos agens XVII / pie Deo III Kal. Nov. MDCCCLXXXII / et Gulielmus Aloisius Harding / e vivis eruptus / V Nonas Martii MCMXIV / aetatis suae LXXX / eis requiem aeternam / Deus largiatur
Hawn jinsabu jistriehu fil-paċi ta' Kristu Gulielmu Giovanni Harding, li fl-età ta' 17-il sena mar għand il-Mulej fit-30 ta' Ottubru 1882 u Gulielmu Luigi Harding li ġall din il-ħajja fit-3 ta' Marzu 1914 fl-età ta' 80 sena. Il-Mulej jaġħihom il-mistrieh ta' dejjem.
285. B'tifkira ta' Ĝuże Bugeja, li għal xi żmien kienet midfuna fil-kannierja; fuq irħama bajda merfugha mill-art:
ĠUŽA BUGEJA / Prop. tal-kaxxa ta' l-erwieħ
286. B'tifkira ta' Anna Zahra; irħama mal-hajt:
Annae. Zahra / Rabatensi / IV Kal. Oct. MCMIII / LXXX aetatis anno / e vivis sublatae / ossa hic / Maria eius filia / honesties condenda / curavit
Lil Anna Zahra mir-Rabat li ġalliet din il-ħajja fid-29 ta' Settembru 1903 fl-età ta' 80 sena. Bintha Maria ġadet īx-sieb li għadamha jindifenh hawn bil-qima.
287. B'tifkira ta' Maria Vassallo; irħama mal-hajt:
D.O.M. / Alla / cara memoria / di / Maria Vassallo / di anni 61 / morta alla Sliema / il di 12 maggio 1905. Giuseppe suo figlio / con amare lacrime / pose / R.I.P.
Lil Alla l-aktar tajjeb u Kbir. B'tifkira għażiż ta' Marija Vassallo ta' 61 sena li mietet f'Tas-Sliema fit-12 ta' Mejju 1905. Binha Ġużeppi qiegħed (din il-lapida) bi dmugħ ta' sogħba. R.I.P.
288. B'tifkira ta' Tereża Albengo; irħama mal-hajt:
Gratae. Recordationis. Causa / D. Theresiae. vid. eq. Albengo / quae / aevi. sui. anno. LXXVIII / mortalitatem. expletiv / VI Febr. MCMII / Alexander. et. Elisabetta filii. obsequentes / M.H.PP. / A. MCMIII
B'tifkira ta' gratitudni lejn is-Sinjura Teresa l-armla tal-Kavallier Albengo, li fl-età ta' 78 sena mietet fis-6 ta' Frar 1902. Uliedha Alexander u Elizabetta poġġew bil-qima din it-tifkira fis-sena 1903.
289. B'tifkira ta' Joseph Mifsud; irħama mal-hajt:
Joseph Mifsud / miet fis-26.5.67 / età 20 sena / R.I.P.
290. Fuq l-oqbra tas-Soċjetà ta' San Alwiġi, fuq cartouche tal-ġebel, mal-hajt:
Quiete Aloisi in terris / iam coluere sorores / fac tecum in coeli gaudia / diu(/) trahas F'din id-dinja (San) Alwiġi, ġutek kienu jqimuk fis-skiet; aghmel li teħodna miegħek għall-ferħ ta' dejjem fil-ġenna.
291. Fuq l-oqbra tat-trabi, fuq cartouche tal-ġebel mal-hajt. L-iskrizzjoni hi deperita u minnha rnexxieli naqra biss l-ewwel kelma:
**Angeli...
L-angli...**
292. Taħt is-salib tal-ġebel fuq l-arkata tax-xellug tal-faċċata tal-knisja, min-naħha taz-zuntier. Din l-iskrizzjoni ġiet identifikata meta fis-sena 2004 sar ir-restawr ta' din l-arkata. Id-data turi li kien sar xi restawr:
1881
293. Mal-magna ta' l-arloġġ tal-kampnar li ġiet restawrata din is-sena.
Il-magna ta' dan l-arloġġ ġiet restawrata fl-2005 minn Stephen Zammit. L-ispiżza thallset minn Paul u Angela Borg (U.S.A.) b'tifkira ta' Karmenu u Pawla Galea, missier u omm Angela.

*Hajr lis-Sagristani Peter Bonello u Mario Scicluna, Keith Scicluna,
Alister Aquilina, Jonathan Falzon u l-istaff tal-Mużew.*

B'qima lejn San Pawl Missierna

Sena ta' l-Ewkaristija 2005

YellowPagesMalta.com
www.YellowPagesMalta.com

Gun & Cycle Supplier

29, 31 St. Publius Street, Rabat RBT 06, Malta
Tel: +356 2145 4242 Fax: +356 2145 5846

Stockist of: Sporting fire arms, ammunition, fishing equipment, all types of bicycles, TVs, car accessories and accepts all kinds of repairs.

Prop. Joe Micallef
www.YellowPagesMalta.com/guncycle/

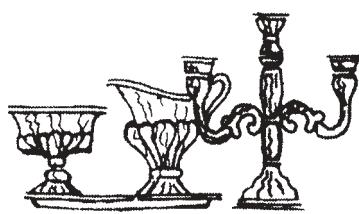
12, St Augustine Street,

Rabat
Malta

2145 4301

JOSUÈ GIFT SHOP

Frame Makers & Furniture
Made to Measure Mirrors
Oil Paintings
EPNS Ware & Silverware
Gifts for all Occasions

66, St Augustine Street, Rabat
1, Hospital Street, Rabat
16, St Augustine Street, Rabat

Tel: 2145 4417

SWADKA

Hair & Beauty Salon

"finding a hairdresser is easy, finding the right one is not"

Special Offer

Get a free blow-dry on Tuesday or Wednesday with every 6 blow-dries

10, Victory Street, Rabat (Malta)
Tel: 2145 3558 Mob: 9982 9475

Beauty section opening soon

B'qima lejn San Pawl Missierna

Sena ta' l-Ewkaristija 2005

Ħarsa lejn il-Kalendarju Mužikali tal-Banda Ċittadina u Popolari Konti Ruġġieru għas-Sena 2004

– 35 servizz bejn Jannar u Diċembru 2004:
għal darb'ohra hija l-aktar banda attiva fil-gżejjer Maltin.

Mark Fenech Vella

Segretarju tal-Kumitat Eżekuttiv Soċjetà San Pawl – Banda Konti Ruġġieru

Is-sena 2004 kienet waħda memorabbi għall-Banda Ċittadina u Popolari Konti Ruġġieru. Għalkemm kull sena tkun waħda impenjattiva bi-programmi kbar u b'madwar hamsa u għoxrin servizz li bosta minnhom ikunu jikkonsistu f'marċ u programm f'hafna festi tal-bliet u l-irħula Maltin, is-sena 2004 kienet ftit jew hafna speċjali. Dan ghaliex sehhew avvenimenti li rari jseħħu f'sena wahda: il-banda daqqet mal-35 darba li hamsa minnhom kienu programmi strumentali ta' mužika klassika u semi-klassika, kienet impenjata waqt żjara fl-Awstrija u l-Germanja, irrekordjat *Compact Disk* ta' marċi brijuži għas-snin 2004-2005 u *CD* b'mužika tal-Milied li rrekordjat *live* waqt il-programm ta' l-Epifanija li sar fil-knisja tad-Dumnikani r-Rabat, kif ukoll kellha xxorti li soċju u bandist tal-post tagħha, fil-kapacità tagħhom personali, jirbhu l-kompetizzjoni ta' l-Innu Rabat mniedi mill-Kunsill Lokali Rabat permezz ta' kompetizzjoni mmexxi ja minn gurija professjonali.

B'kuntrast mal-maġgoranza tal-baned Maltin li f'sena jtellghu programm mužikali wieħed, programm li tradizzjonalment u storikament il-Banda Konti Ruġġieru ilha ttellghu kull sena sa mill-bidu tat-twaqqif tagħha fl-1869, fl-2004 il-Banda Konti Ruġġieru tellghet hames programmi kbar bil-maġgoranza tal-bandisti jkunu bandisti tal-post ta' l-istess Banda Konti Ruġġieru. Dawn kienu: il-programm ta' l-Epifanija li ta' kull sena jiġi mtella' mill-Kunsill Lokali Rabat u li din is-sena sar mill-Banda Konti Ruġġieru fil-knisja tad-Dumnikani r-

Rabat, il-programm mužikali annwali magħruf ahjar bhala l-Programm il-Kbir u li din is-sena fakk il-25 anniversarju mill-mewt ta' l-eks-surmast ta' l-istess banda u r-re tal-marċi Maltin Mro. Vincenzo Ciappara (dan sar billi l-banda benjamina tas-Surmast Ciappara li tagħha dam mal-hamsin sena surmast esegwiet kompożizzjonijiet originali tiegħu if ukoll arrangamenti ta' opri Verdjani), il-programm tal-ġemellaġġ li l-Banda Konti Ruġġieru esegwiet fil-villagġ ta' Reisbach fil-Ġermanja, il-programm ta' *Jum ir-Rabat* imtella' mill-Kunsill Lokali Rabat u li din is-sena kien imiss lill-Banda Konti Ruġġieru sabiex tippreżentah, u l-programm memorabbli f'gheluq it-tletin sena mill-hatra tal-Prof. Joseph Vella bhala Surmast Direttur tal-Banda Konti Ruġġieru. Dan il-programm mužikali kien fuq skala nazzjonali ghaliex kien jifforma parti mill-programm uffiċjali tal-*Malta Historic Cities Festival* organizzat mill-*Malta Tourism Authority* u li kien jikkonsisti biss minn kompożizzjonijiet originali tal-Prof. Joseph Vella.

Li banda jkollha 35 servizz f'sena wahda u li kif digħi gie accennat ikunu jikkonsistu fi programmi strumentali kbar, f'servizzi ta' marċi u programmi kif ukoll f'mawra mužikali barra l-pajjiż juri b'mod mill-aktar čar li l-Banda Konti Ruġġieru hija l-aktar banda attiva fil-gżejjer Maltin u għalhekk mhux ta' b'xejn li qabel isimha baqgħet tingħata t-titlu ta' *popolari*. Din il-popolarità hi frott tal-livell mužikali għoli li l-Banda Konti Ruġġieru żammet matul is-

B'qima lejn San Pawl Missierna

Sena ta' l-Ewkalistija 2005

snin. Is-sena 2004 ma kinitx l-eċċeżżjoni: il-Banda Konti Ruġġieru kienet armata tajjeb f'kull programm u servizz li kellha, inkluż is-servizzi fil-Ġermanja u l-Awstrija.

Fost is-servizzi barra r-Rabat insibu s-servizz f'nhar il-festa ta' San Pawl Nawfragu l-Belt, f'nhar il-festa fl-okkażjoni tal-Madonna tal-Karmnu fil-Gżira u Mount Carmel Hospital H'Attard, is-Salvatur Hal Lija, lejlet il-festa ġewwa Santa Marija fl-Imqabba, f'nhar il-festa f'Santa Marija l-Mosta u Had-Dingli u San Pawl Hal Safi. Dawn mhux biss ikun jinkludi programm imma anke l-Innu l-Kbir. Il-banda jkollha s-servizzi l-principali tagħha fil-festi titulari u principali tar-Rabat: Corpus Domini u San Pawl u li bejniethom hemm sitt servizzi ohra, apparti dak ta' l-Imnarja l-Buskett li jaħbat f'dik il-gimgha. Barra hekk, il-Banda jkollha hafna servizzi ta' matul is-sena fosthom dawk tal-kampanja (Imtaħleb u Wied Gerzuma), il-festa devota tal-Madonna tas-Sahha u d-daqqa ta' l-Għanjet tal-Milied f'Dicembru.

Sabiex il-Banda tkun organizzata f'kull programm mužikali u servizz li kellha kif ukoll titla' b'element ta' bandisti ta' livell għoli barra l-pajjiż jinvolvi impenn kbir mill-Kummissjoni Banda u l-hamsin bandisti tal-post. Dan l-impenn ma jinvolvix biss li wieħed jattendi ghall-programmi mužikali u għas-servizzi imma wkoll li wieħed jattendi l-kunċerti (*rehearsals*) min-naha tal-bandisti tal-post u dawk barranin, kif ukoll impenn kbir mill-Kummissjoni Banda u kunitat, kemm f'dak li jirrigwarda seduti tal-Kummissjoni Banda u tal-kunitat minħabba l-bżonn ta' diskussjonijiet, ippjanar u preparamenti, kif ukoll ta' attivitajiet ohra bhal xogħol amministrattiv, u ta' *fund-raising*.

Il-Programm ta' l-Epifanija

Nhar il-Hadd 4 ta' Jannar, ġewwa l-knisja tad-Dumnikani r-Rabat, gie mtella' mill-Kunsill Lokali Rabat, il-programm ta' l-Epifanija li din is-sena kien ipprezentat mill-Banda Konti Ruġġieru. Dan kien l-ewwel programm mužikali li kellha l-Banda Konti Ruġġieru u ghall-ewwel darba dan il-programm gie rekordjat *live* b'mod professionali. Il-Banda kienet taħt id-direzzjoni tas-Surmast Direttur tagħha, il-Prof. Joseph Vella u kienet ifformata kważi kollha mill-bandisti tal-post.

Il-biċċiet mužikali fl-ordni li ndaqqu kien dawn: *Fanfares for the Holy Blessed Sacrament* – kompożizzjoni tal-Prof. Joseph Vella; *Angelus* minn Scene Pittoresque ta' Massenet; ġabru ta' Għanjet tal-Milied; *Amazing Grace* – għanja popolari Skoċċiża fuq arrangament ta' Michael Dermott; *Bells across the Meadow* ta' Albert Ketelby; *Grande Inno al Santissimo Sacramento* ta' Mro. P. Miruzzi. Fit-

tieni parti tal-programm, wara d-diskors ta' Fr. Christopher OP, il-Banda Konti Ruġġieru daqqet *Sogno* ta' B. Vessicchio b'arrangament ta' M. Marinai, *In a Monastery Garden* ta' Albert W. Ketelby; ġabru (medley) ta' għanjet tal-Milied bl-isem ta' *Christmas Finale* li kellha arraġġament mill-aqua ta' Paul Jennings; *Auld Lang Syne* – arraġġament ta' Mro. A. Chircop. Il-Banda għalqet is-serata bl-*Innu lill-Madonna ta' l-Għar* – kompożizzjoni ta' Mro. G. Casapinta b'arrangament ghall-banda ta' Mro. Vincenzo Ciappara. Diskors ta' ringrażżjament u awguri saru mill-Pirjol tad-Dumnikani Patri Frans Micallef, il-President tas-Socjetà San Pawl Banda Konti Ruġġieru, il-Konti Paul Tonna, u mis-Sindku Frank Fabri.

Ta' min josserva li barra l-organizzazzjon f'dan il-kunċert esegwit b'mod stupend mill-banda l-principali tar-Rabat, ta' innovazzjoni kienu l-biċċiet *Amazing Grace* u *Auld Lang Syne*. Dan peress li fil-bidu u n-nofs ta' dawn il-biċċiet kien hemm is-solijiet ta' l-iScottish pipes bis-solista jkun is-Sur Joe Cutajar. Ta' hlewwa liema bħalha kienu l-biċċiet ta' Ketelby (*Bells across the Meadow* u *In a Monastery Garden*). Dan minħabba l-melodiji helwin li dahlu lill-folla preżenti li honqot il-knisja tad-Dumnikani tar-Rabat, f'serentità ta' atmosfera tal-Milied. Fl-ewwel wahda l-qniepen daqqhom l-Assistent Surmast tal-Banda, Mro. Joseph Muscat, filwaqt li fit-tieni wahda, ir-recording ta' l-ghasafar f'partijiet tal-melodija gew ipprovdu mill-Bandist Saviour Giordmaina.

Dan kien l-ewwel *Compact Disc* li Banda Rabtija harġet b'għanjet tal-Milied.

Recording ta' Sett Ġdid ta' Marċi

Ta' kull sentejn il-Banda Konti Ruġġieru tirrekordja sett ġdid ta' marċi. Erba' minn dawn kienu mill-arkivju rikk tal-banda. Infatti nsibu li hemm żewġ marċi ta' Mro. Vincenzo Ciappara u tnejn ohra ta' Mro. Giuseppi Azzopardi. Hija tradizzjoni li l-Banda Konti Ruġġieru tinserixxi marċi klassici mill-arkivju tagħha u li dawn possibbiment ikunu jikkomemmaraw xi avveniment. Mill-marċi tar-re tal-marċi Maltin insibu l-marċ Malta li ghalaq 45 sena minn meta ndaqqa l-ewwel darba fis-sett taċ-ċentinarju ta' l-1960 u *Biljardisti Rabtin* li fakkir ir-rebh taċ-championships tal-billiard u l-snooker mis-soċi tal-Każin San Pawl tal-Banda Konti Ruġġieru fiż-żminijiet hamsin u sittin u li ritratti ta' dawn l-avvenimenti għadhom iżejnu s-sala tal-billiard fil-każin. Mill-marċi ta' Giuseppi Azzopardi nsibu l-marċ Welcome the Royal Family (1954) sabiex ifakkli għeluq il-hamsin sena minn meta l-Banda Konti Ruġġieru sellmet lill-Koppja Rjali Ingliżi fil-Pjazzetta San Bastjan meta din kienet waqt

B'qima lejn San Pawl Missierna

Sena ta' l-Ewkaristija 2005

żjara statali f' Malta, li dak iż-żmien kellha bhala kap ta' l-Istat lill-istess Reginha Elizabetta II. Għal dik l-okkażjoni kien intrama l-Ark Trijonfali fejn hemm l-Ospizju Saura u l-istatwa tal-Konti Ruġġieru quddiem il-kappella ta' San Bastjan. Irid jingħad li dawn il-marċi ta' Ciappara u Azzopardi jiġu mitluba minn hafna baned ohra li jixtiequ jinserixxu marċi ta' kalibru ta' Ciappara u Azzopardi. Dawn il-marċi msemmija jindaqqu mill-Banda Konti Ruġġieru kull meta tkun qiegħda ddoqq il-marċi, kemm waqt il-festi Pawlini tar-Rabat kif ukoll f'diversi bliest u rhula fejn tkun mistiedna. Barra milli huma melodjużi, huma marċi impenjattivi.

Fis-sett tal-marċi nsibu tliet marċi mill-isbah tas-Surmast Direttur ta' l-istess Banda, Prof. Joseph Vella, u li wieħed minnhom, *30th Anniversary*, inkiteb minnu stess ghall-okkażjoni ta' għeluq it-tletin sena minn meta Prof. Joseph Vella sar Surmast Direttur ta' l-istess Banda Konti Ruġġieru fl-1974.

Il-marċi l-ohra huma marċi ġoddha u huma kompożizzjoni tal-bandisti tal-post, ta' l-Assistent Surmast Joe Muscat, kif ukoll ta' l-ghalliem tas-sejjjoni njam Mr. Philip Schembri u tas-Sinjura Doris Coleiro, il-PRO tal-kunitat.

Ta' min wieħed jakkwista kopja ta' din is-CD li qed tinbiegħ mill-bar tal-Każin San Pawl.

Il-Programm il-Kbir

Hekk hu magħruf il-programm annwali tal-Banda Konti Ruġġieru li jsir ta' kull sena (normalment) fil-festa tal-Pentecoste sabiex jikkommemora l-fondazzjoni tal-banda fl-1869. Dan il-programm ilu jsir sa mill-ewwel sena tal-fondazzjoni tal-banda, ghalkemm ġieli sar fi żmien (xahar) u post differenti. Huwa magħruf bhala l-kbir peress li tindaqq mužika impenjattiva u qawwija. Minhabba f'hekk il-kunċerti (*rehearsals*) jibdew minn nofs Frar.

Il-programm il-kbir tas-sena li ghaddiet sar nhar il-Hadd 30 ta' Mejju 2004 fil-bitha ta' l-Iskola Primarja Pawlu Xuereb Triq il-Kullegg ir-Rabat. Barra mill-fondazzjoni tal-Banda Konti Ruġġieru ġie kkommemorat il-25 sena mill-mewt tal-eks-surmast ta' l-istess banda u r-re tal-marċi Maltin: Mro. Vincenzo Ciappara, li dam 46 sena bhala surmast effettiv (1928-1974) u l-bqija ta' hajtu sa ma miet f'Lulju ta' l-1979 bhala Surmast Onorarju ta' l-istess banda. Għalhekk ix-xogħlijiet li ndaqqu fil-programm mužikali kienu kollha magħmula minn kompożizzjonijiet sinfoniċi originali ta' Mro. Ciappara u arranġamenti minn opri Verdjani li Mro. Vincenzo Ciappara qaleb ghall-arranġament per grande banda. Għalhekk dawn il-biċċiet jinkludu hafna strumentini li llum m'ghadekx issibhom fil-baned Maltin.

Il-biċċiet mužikali (fil-mod kronoġiċku ta' kif indaqqu fil-programm) kien dawn: *Anniversary* – xogħol originali li Mro. V. Ciappara kiteb f'għeluq l-erbgħin sena tiegħu bhala surmast direttur tal-banda Konti Ruġġieru; *Reggente* ta' S. Mercadante, *Otello* ta' Giuseppe Verdi, *Livia* – xogħol originali ta' Ciappara u *Il-Trovatore* ta' G. Verdi.

Il-programm kien ippreżżentat mis-Sur Charles Arrigo li barra milli ta informazzjoni qabel kull biċċa mužikali li l-banda kienet se tesegwixxi, fuq kitba ta' l-istess Mark Fenech Vella huwa qara biografija qasira fuq Mro. Vincenzo Ciappara fl-okkażjoni tal-25 sena mill-mewt tieghu. Qabel indaqq l-Innu tal-Banda tas-Surmast Giuseppe Vitaliti, l-istess prezentatur qara l-versi ta' l-istess Innu tal-Banda u li nkitbu minn Calcidon Sammut. U dan peress li l-innu ghalaq 75 sena minn meta nkiteb fl-1929.

Iż-Żjara tal-Banda Konti Ruġġieru fl-Awstrija u l-Ġermanja

Li llum il-ġurnata xi banda Maltija tīġi mistiedna ddoqq barra minn xtutna m'hijiex xi haġa ta' barra minn hawn. Imma li banda lokali ssiefer hames darbiet fi spazju ta' disa' snin u ghall-okkazjonijiet ta' livell kulturali jew soċjali specifiċi hi ta' konsiderazzjoni għal kolloks differenti. Insibu li l-Banda Cittadina u Popolari Konti Ruġġieru rrealizzat ġemellaġġ mužikali fl-1995 mal-Corpo Bandistico di Polverigi (Le Marche – l-Italja) fejn dawn irreciprokaw din iz-żjara fil-festa ta' San Pawl fl-1996, laqghet it-talba tal-Comune di Taormina u l-comune di Altafonte kif ukoll mill-Kunitat tal-Festa tal-Pawlini ta' Palazzuolo Acreide f'Settembru ta' l-1999 sabiex tesegwixxi programmi mužikali u marċi fil-postijiet rispettivi; tal-Komunità Maltija ta' Dearborn Detroit f'Awissu ta' l-2001, tal-Kunitat tal-Festa ta' Palazzuolo Acriede sabiex il-banda ddoqq programm u marċi fil-festa ta' San Pawl Martri f'Palazzuola bejn is-27 u d-29 ta' Ĝunju 2002, u l-ahħar wahda fl-2004 ciòe dik tal-Banda tal-Villaġġ ta' Reisbach, fl-Istat tal-Bavarja, il-Ġermanja. Wieħed irid jghid li mill-minuti passati ta' snin l-imghoddija tal-kunitat ta' l-istess Socjetà San Pawl Banda Konti Ruġġieru wieħed isib diversi stedin li l-banda rċeviet imma li ma setgħetx tilqa' minħabba raġunijiet varji.

Dettalji fuq din is-safra qegħdin jingħataw f'artiklu separat fuq din ir-rivista. Dan ghaliex safra bħal din jimerita li jkollha artiklu separat għaliha. Li jikkonċernana f'dan l-artiklu hu l-programmi tal-banda. F'dan il-kuntest tajjeb li nfakk li l-programm mužikali tal-banda sar fil-lukanda ta' Reisbach (il-Ġermanja). Il-banda esegwiet *l-Innu Germaniż, il-Marcia Sinfonica Malta* ta' Mro. V.

B'qima lejn San Pawl Missierna

Sena ta' l-Ewkalistija 2005

CATACOMBS JEWELLERY

**Fejn issibu l-ikbar varjetà
ta' deheb 18ct u
settijiet tal-brillanti.**

*Prezzijiet huma l-irħas
għax nagħmluhom
aħna stess.*

**9, St Catald Street,
Rabat
MALTA**

Tel: 2145 5178

Slais Company Ltd.

FRESH & FROZEN FOODS
IMPORTERS OF FROZEN MEATS

St Catherine Street, Rabat - Malta
Tel: 2145 4583

Cold Stores:
Albert Town Marsa
Tel: 2123 4764 / 2123 3530

GAUDA
R a b a t

**66, MAIN STREET,
RABAT
TEL: 2145 4593**

The Place For:
Toys, Games, Hobbies/Crafts,
Stationery, Newspapers,
Souvenirs, Gifts, Sports, Camping/
Beach etc... etc...

**73, St. Rita Street, Rabat
(opp. Bus Terminus)**

Tel: 2145 0610

B'qima lejn San Pawl Missierna

Sena ta' l-Ewkaristija 2005

Ciappara, solo bl-althorn tal-*Carnivale di Venezia u tliet marċi kompożizzjoni* ta' Mro. V. Ciappara, Mro. G. Azzopardi u Prof. Vella. Il-hsieb kien li peress li l-programm kien ta' nofs siegha, ikun programm kemm jista' jkun magħmul minn mužika mexxejja. Wara l-programm tagħha, il-Banda Konti Ruġġieru daqqet xi siltiet flimkien mal-Banda Ġermaniża, fost dawn ir-Redetzky March. Il-banda kienet taht id-direzzjoni tas-Surmast tagħha, il-Prof. Joseph Vella.

Il-Programm Jum ir-Rabat

Programm mtella' mill-Kunsill Lokali Rabat f'Settembru ta' kull sena u li jiġib fi tmiemu ġimħata ta' attivitajiet sabiex ifakkru Jum ir-Rabat. Din issena kien imiss lill-Banda Konti Ruġġieru sabiex ittella' dan il-programm mužikali u li fihi isiru prezentazzjonijiet Ĝieħ ir-Rabat u diskors mis-Sindku tar-Rabat li jkun fil-kariga. Il-programm sar nhar il-Hadd 26 ta' Settembru fl-auditorium ta' Sant' Agata r-Rabat. Għal darb'ohra l-Banda kienet taht id-direzzjoni tal-bravu Surmast tagħha, il-Professur Joseph Vella. Mingħajr ma wieħed jiftahar żejjed, wieħed irid sinċerament jghid li dan kien programm ieħor li l-banda kellha eżekuzzjoni tajba. Dan gie sostnun mid-dilettanti tal-baned u mir-Rabtin li attendew ghall-programm.

Il-biċċiet mužikali kienu dawn: *Marcia Sinfonica Malta* ta' Mro. V. Ciappara, *Marcia Sinfonica tal-Virtù, Pezzo Sinfonico Tenth Anniversary* ta' Prof. Joseph Vella, *Selection The Sound of Music, Overture Festive Bells* ta' Prof. Joseph Vella u *In Omaggio Banda Conte Ruggiero* – ta' l-istess Prof. Joseph Vella s-Surmast Direttur. Is-soltu l-Banda Konti Ruġġieru tesegwixxi programm fuq tema Sinfonika, imma għal din 1-okkażjoni l-Banda Konti Ruġġieru kkommemorat it-tletin sena tas-surmast tagħha bhala surmast residenti għal dawn l-ahhar 26 sena r-Rabat, kif ukoll is-suċċess li kellha ffit tal-jiem qabel fil-Bavarja (il-Ġermanja) u l-Awstrija meta daqqet fis-Sound of Music Gardens, preciżiżament fejn inhadem il-film Sound of Music. Kien għalhekk li l-banda esegwiet is-Selection Sound of Music li ntlaqgħet tajjeb mill-publiku preżenti minhabba l-melodiji li fiha u li baqghu popolari sa llum.

Ir-Rebħ ta' l-Innu Rabat

Kien verament ta' sodisfazzjon għall-Banda Konti Ruġġieru li soċju u bandist tagħha, għalkemm fuq bażi personali, rebah il-kompetizzjoni tal-mužika ta' l-Innu Rabat. Il-versi ntrebhu mit-Tabib Daniel Micallef, filwaqt li l-mužika ntghażżelet dik tal-Bandist Solista tal-Banda Konti Ruġġieru Carmel Borg. L-ġaħażla saret permezz ta' kompetizzjoni mniedja mill-

Kunsill Lokali Rabat u dan billi hatar kummissjoni magħmul minn nies professjonali fil-qasam tal-lirika u l-mužika li s-sottomissionijiet ikunu fuq bażi ta' non-de-plume. Jiġifieri li l-kummissjoni jiet tal-lirika u l-mužika li għażlu b'vot sigriet, ma kinux jafu min kien l-awtur tal-versi u l-mužika ghaliex fuq kien hemm biss non-de-plume u dan in-non-de-plume kien jikkorrispondi ma' l-isem veru li kien f'envelope separat u li fihi kien jinkludi l-formola tal-kompetizzjoni. Sabiex wieħed seta jipparteċipa wieħed ried ikun jew Rabti, jew inkella Rabti li mhux residenti r-Rabat, jew mhux Rabti imma joqghod ir-Rabat b'mod permanenti.

Dan 1-innu tkanta fuq il-pjanu dakinhar tal-Programm Jum ir-Rabat. Il-kompożitur ġie mitlub jirrangah ghall-band. In-numru mdaqqas ta' kontestanti li pparteċipaw fil-kompetizzjoni, kemm tal-versi kif ukoll tal-mužika, ġew mogħtija rikonoxximent ta' tifkira mis-sindku Frank Fabri, wara li r-rebbieha nghataw it-trofej. Tajjeb li jingħad li l-Banda Konti Ruġġieru għalqet il-programm bid-daqqa ta' l-Innu tal-Banda Konti Ruġġieru ta' Mro Giuseppe Vitaliti, l-Innu ta' l-Ewropa – kompożizzjoni ta' Ludvig Van Beethoven, u l-Innu Malti.

L-Ġhoti tal-Premju Ĝieħ ir-Rabat

Kien ta' sodisfazzjon li Ĝieħ ir-Rabat gie mogħti lill-President ta' l-istess Soċjetà San Pawl Banda Konti Ruġġieru, il-Konti Paul Tonna, u dan b'rikonoxximent ghall-hidma tieghu f'bosta oqsma b'riżq ir-Rabat, post twelidu. Ĝieħ ir-Rabat ingħata wkoll lis-Sur Joe Cilia minħabba l-kontribut sportiv li huwa ta lir-Rabat kemm meta kien plejer kif ukoll kowċi meta t-team ta' Rabat Ajax ha l-unuri kollha li jista' jiehu fil-football Malti. Ahna nifirħulu ghaliex kif osserva huwa stess fid-diskors tieghu, kien midħla tal-Kažin San Pawl u fost il-qrabu tieghu wieħed isib bosta persuni li kienu attivi fis-Soċjetà tagħna, l-akbar wieħed fosthom kien il-mibki Publius Farrugia li għal diversi snin okkupa l-kariga ta' kaxxier u president ta' l-istess Soċjetà San Pawl Banda Konti Ruġġieru.

Il-Programm Sinfoniku tat-Tletin Sena tas-Surmast J. Vella bhala Surmast Direttur tal-Banda Konti Ruġġieru fil-Malta Historic Cities Festival Organizzat mill-MTA: I-Unika Banda Maltija fil-Festival Nazzjonali

Dan kien programm memorabbi għaliex barra milli fakkar it-tletin sena minn meta Prof. Joseph Vella nhatar Surmast Direttur tal-Banda Konti

B'qima lejn San Pawl Missierna

Sena ta' l-Ewkaristija 2005

Ruġgieru, kien jifforma parti mill-programm uffiċjali tal-*Malta Historic Cities Festival* organizzat mill-*Malta Tourism Authority*. Dan il-festival dam madwar ġimħatejn u kien jinkludi kemm talent lokali bhal *re-enactments* ta' l-istorja ta' Malta, kif ukoll talent barrani bhall-baned Inglizi u Skandinavi u l-kor tal-belt ta' Cremona ta' l-Italja.

L-istedina mill-MTA rrealizzat ruħha permess li l-Banda Konti Ruġgieru kienet qiegħda tistħarreg il-possibbiltà li ttella' programm kommemorattiv f'dak l-istess żmien sabiex ffakkarr gheluq it-tletin sena tas-Surmast Vella bhala Surmast Direttur.

Hekk kif l-MTA saru jafu b'dan peress li l-post li riedu jużaw huma kien hemm talba għaliex mill-Banda Konti Ruġgieru, stiednu lill-Banda Konti Ruġgieru sabiex ittella' programm strumentali b'mużika sinfonika Maltija. Il-programm sinfoniku mressaq mill-Banda Konti Ruġgieru ntlaqa' mill-MTA immedjatamente peress li l-MTA kienet sodisfatta kemm mir-recordings tal-biċċiet proposti li jindaqqu u li jinsabu fuq CD, kif ukoll ghaliex l-issem Prof. Joseph Vella huwa garanzija ta' eżekuzzjoni professjonali. Di fatti, Prof. Joseph Vella ġie kkummissjonat mill-MTA u l-Bord ta' l-Orkestra Nazzjonali sabiex jesegwixxi programm sagru kollu kompożizzjonijiet tieghu gew l-Katidral ta' Malta. Dan sar bhala ftuh tal-festi li jfakkru d-dħul ta' Malta bhala membru ta' l-Unjoni Ewropea.

Bhalma wieħed jista' jara mill-ktejjeb ta' tifkira, il-programm sinfoniku tal-Banda Konti Ruġgieru sar nhar il-Hadd 10 ta' Ottubru 2004 ġewwa l-bitha barokka tal-Palazz Vilhena l-Imdina. L-organizzazzjoni u l-armonija tal-banda flimkien ma'

l-akustika tal-post u l-illuminazzjoni professionali tal-bitha u l-palazz barokk ikkontribwew sabiex is-soċi u l-udjenza Maltija u anke barranija li kienet ospitata fil-bitha, kif ukoll il-folla li segwiet minn barra, baqghet issemmi dan il-programm Sinfoniku qawwi. Ovvjament il-mużika melodjuža u originali tas-Surmast Vella kienet il-fattur il-principali ghaliex is-siegha programm ghaddiet malajr!! Il-hasra kienet li l-post ma setax ilahhaq mad-domanda li kellu kemm il-Kažin kif ukoll l-MTA.

Il-biċċiet Sinfoniċi li kollha kienu kompożizzjoni tal-Prof. Vella u li esegwiet il-Banda Konti Ruġgieru kienu dawn: *Prelude* (1973), *Pezzo Sinfonico Tenth Anniversary* (1984), *Jubilo* (1987), *Fanfares for an Occasion* (1999), *Malta Rebbieħa* (1983), *Festive Bells* (2000), u *In Omaggio Banda Konti Ruġgieru* (1994). Tajjeb li wieħed josserva li tlieta mis-seba' biċċiet li l-banda esegwiet ġew miktuba mill-kompożitor innifsu ghall-Banda Konti Ruġgieru sabiex jikkommoraw avveniment: il-Pezzo Sinfonico sabiex il-kompożitor ifakkarr gheluq l-ghaxar snin minn meta sar Surmast tagħha fl-1974, *Fanfares for an Occasion* sabiex ifakkarr il-hamsa u għoxrin sena minn mindu sar surmast tagħha, filwaqt li l-*Omaggio alla Banda Conte Ruggiero* nkitbet minnu ghall-Programm il-Kbir ta' l-1994 sabiex ifakkarr gheluq il-125 sena mill-fondazzjoni tal-Banda fl-1869.

Mingħajr ma wieħed jiftħar iż-żejjed, wieħed irid sincerament jghid li dan kien programm iehor li l-Banda kellha eżekuzzjoni mill-aqwa, dovut l-aktar ghall-

B'qima lejn San Pawl Missierna

Sena ta' l-Ewkaristija 2005

hila u l-esperjenza tal-Prof. Vella li jagħraf jidderiegi l-banda f'passaġġi diviżivi b'tempijiet mhux komuni bhalma huma l-*Malta Rebbieħa* u l-*Jubilo* fejn hafna strumenti jkunu jirrispondu 'l xulxin b'melodiji differenti u b'solijiet li fihom perkussjoni kontra-temp. Dan is-suċċess tal-banda ġie sostnūt mhux biss mill-uffiċjal tal-MTA li ppreżenta rigal ta' tifkira imma wkoll mid-dilettanti tal-banded, surmastrijiet u mir-Rabtin li attendew ghall-programm.

Riflessjoni ta' l-Għeluq

Ir-raġuni wara l-popolarità u l-istima li hija miżmuma l-Banda Konti Ruġġieru hu frott tal-konsistenza tal-livell għoli li dejjem kellha l-Banda Konti Ruġġieru sa mit-twaqqif tagħha fl-1869. U dan il-fatt jixdu dawk li huma intiżi fil-kamp mužikali ta' pajjiżna: jghidulek li l-Banda Konti Ruġġieru tipposiedi Arkivju Mužikali rikk b'arrangamenti ta' mužika per grande banda, dejjem ipposediet numru kbir ta' bandisti tal-post li kienu ta' kwalità tali li kont issibhom solisti ma' diversi baned fosthom ma' La Vallette tal-Belt, kif ukoll surmastrijiet ta' abbiltà. Fost dawn is-seba' surmastrijiet li dderiġew lill-Banda Konti Ruġġieru

sa minn kemm ilha fondata wieħed isemmi biss l-ahħar erba' diretturi: Mro. Bellizzi (1927-1928), Mro. Giuseppe Vitaliti (1920-1927), Mro. Vincenzo Ciappara (1929-1974) u lis-Surmast Direttur attwali, il-Professur Joseph Vella (1974-).

Is-sena li ghaddiet kienet sena memorabbi għall-Banda Konti Ruġġieru. Ma kinitx l-unika sena f'dawn l-ahħar snin. Imma s-sena li ghaddiet kienet in partikolari. Dan kien frott id-dedikazzjonji ta' dawk li hadmu verament. Ta' dawk li xtaqu li l-affarijiet isiru u baqgħu determinati sakemm saru. Fost dawn insemmu s-safra fil-Ġermanja u l-programm tat-tletin sena tas-Surmast Vella li kien Programm Nazzjonali fil-festival tal-MTA. L-awgurju tieghi hu, li min jifhem fil-banda jew b'xi mod hadem u kkopera jkompli jingħata c-ċans u l-kuraġġ ġenwin minn kulhadd sabiex jibqa' jkollna suċċess mužikali tajjeb bħalma kellna fis-sena 2004!! B'hekk biss inkomplu nżommu l-isem għoli tal-Banda Konti Ruġġieru u l-festi Rabtin-Pawlini. Biss, biex dan iseħħi, hu dmir ta' kulhadd li jara li kulhadd qiegħed jiġbed habel wieħed fl-interess tas-Socjetà. B'hekk biss li tista' tinżamm l-armonija fis-Socjetà, l-affarijiet ikomplu jidher 'l-quddiem u l-futur ikun assigurat.

EMPIRE
Arts & Crafts
Centre

Where Splendour and Creativity team up to your Advantage

FOUR CRAFTS
UNDER ONE ROOF
Filgħnej - Lace
Weave - Glass

The ultimate arts and crafts centre where you can feast your eyes on the beauty of age-old crafts brought to life by master craftsmen. An exquisite range of gold and silver jewellery that unmistakably spells bon ton. Souvenirs and water colours as well as inspiring prints evocative of the Mediterranean.

The Empire Arts and Crafts Centre boast a gorgeous cafe' serving delicious food and refreshments.

Empire Arts & Crafts Centre – 20A/B, St. Agatha Str., Rabat • Tel: 21453245, 21450837 • Fax: 21451095

B'qima lejn San Pawl Missierna

Sena ta' l-Ewkalistija 2005

Quddiem San Pawl

P. Kostantinu Borg OSA

Jaguapit - Brazil

Kull darba li nsib ruhi fil-kwiet quddiem l-istatwa ta' San Pawl fil-parroċċa, dejjem insib dettalji li juruni l-kobor ta' dan il-qaddis. Is-sena l-ohra hassejtni mgieghel nagħmel mistoqsija serja lili nnifsi meta, lejlet il-festa tal-parroċċa, hija Ĝanni miet f'daqqa wahda. Ghaliex Ĝanni, l-istess bhal missieri, kien tant akkanit għal San Pawl?

Hafna jafu kemm Ĝanni kien mignun wara San Pawl. Huwa ma kellux ix-xorti jistudja t-Teologija bħali però ma kienx jittlef mument mill-priedki tat-Tridu, il-Panegierku u okkażjonijiet ohra li juru l-fedeltà u dedikazzjoni ta' dan l-Appostlu. Forsi għalhekk hu kien jiddedika ruhu bil-lejl u bi nhar biex ikun żgur li, min-naha tiegħu, il-festa tkun mill-ahjar, kif jixraqlu San Pawl. Ma kienx lanqas jimpurtah li jpoġġi lilu nnifsu fil-periklu u jahdem fil-bombi, iqandel l-armar, u xogħol iehor. Meta kien żgħir kont niskanta kif kien jissaporti l-istorju li jtarrxek tad-daqq qawwi tal-qniepen fuq il-kampanar. Jiena naf kemm kien għal qalbu fil-ftit snin li hadem bhala sagristan fil-parroċċa qabel ma żżewwieg, għax kellu żmien biżżejjed biex jiddedika għal din l-għażla tiegħu.

Iċ-ċirku tal-hbieb tiegħu kienu dawk li kellhom paċenċja jisimghuh jitkellem fuq San Pawl u kif ikomplu t-tradizzjoni ta' missirijietna r-Rabtin Pawlini fil-festi, bil-banda u bl-armar kemm fil-knisja kif ukoll fit-toroq.

Kull meta nkun Malta ghall-vaganzi jiena wkoll inħobb noqghod quddiem l-istatwa ta' San Pawl u nifli b'harsa differenti minn ta' Ĝanni dak li dan l-Appostlu jippreżenta. Fil-fatt drabi ohra ktibt xi artikli biex nuri dak li dawn il-mumenti qanqlu fija. Din id-darba hassejt li għandi nghaddilkom dawn il-hsibijiet.

Meta nara dak iċ-ċurkett fis-swaba ta' San Pawl niftakar fil-patt li wara l-konverżjoni tiegħu, huwa għamel mal-Mulej li jxandar sat-truf l-art il-Bxara t-Tajba (Mt. 24,14) li minnha ahna l-Maltin hadna hafna ġid.

Id-deheb li minnu hu magħmul dan iċ-ċurkett juri

l-valuri u s-serjetà li din il-Missjoni jixirqilha (Mt. 7,6). Għalina r-Rabtin li pogġejnielu dan is-simbolu jfisser ukoll li għandna nkunu dejjem fidili lejn dak li San Pawl ghallimna fl-ittri tiegħu.

Fix-xabla tal-fidda mdendla ma' hžiem San Pawl jien nara wkoll tifsiriet ohra. Tista' tfisser mezz ta' ġlied jew ta' tiżjin. Ahna nafu sewwa kemm kien qalbieni Sawlu ta' Tarsu. Bix-xabla f'idejh ikkonverta u daqshekk iehor kompla kuraġġjuż quddiem ix-xabla li nehħietlu hajtu kif turi l-pittura li hemm fil-Kor tal-parroċċa. Xabla f'idejn għixerri tista' tkun arma li tintuża biex tiddefendi xi hajja, xi dritt, jew xi nazzjon. Fi hžiem Pawlu, ix-xabla tfisser il-fedeltà tiegħu sal-mewt għal dak li huwa emmen li għallem. Fl-Ittra lil-Lhud (4, 12) insibu li: *Il-Kelma ta' Alla hija ħajja, effikaċi, tinfed aktar minn xabla b'żewġt ifxfar...*

Xi nghidu għal dik il-**ħarsa** b'ghajnejn miftuha berah hekk kif nghidu bil-Malti, qishom jarmu n-nar. Għal Pawlu ma kienx hemm limiti, kien dejjem imheġġeg biex juri l-Mulej u l-messaġġ tiegħu lil kulhadd u kullimkien, sahansitra fil-habs (Flp. 1,13). *Il-ħeġġa għad-dar ta' Alla (u dak li hu ta' Alla) kilitni (Gn. 2, 17).*

Il-Bibbja miftuha li għandu f'idejh tfakkarna fil-bzonn li naqraw u nimxu fil-passi tagħha u nghaddu it-tagħlim tagħha lill-ohrajn għax *Il-fidi tiġi mis-smieġħ u s-smieġħ mill-Kelma ta' Alla* (Rom. 10,17).

B'qima lejn San Pawl Missierna

Sena ta' l-Ewkaristija 2005

Pawlu wera kemm huwa minnu li *Il-kelma ta' Alla hija ħajja u effikaċi* (Lhud 4,12). Il-**Bibbja** swietlu biex jghallem, iheġġeg, jikkoreġi kull fejn kien u ma kull min iltaqa' (Tim. 4,2).

Is-serp fejn saqajn Pawlu jfakkarni dak li kiteb fit-2 Kor. 11,26 dwar il-perikli li Itaq'a magħhom biex ixandar l-Ahbar it-Tajba: *Perikli fil-baħar, fl-art, mill-ħallelin, mill-pagani, ecc.* Hekk kif rebah dawn l-ostakli kollha għall-imħabba ta' Alla, Alla stess żamm kelmtu kif għallem Kristu (Mk. 16,18) u helsu mill-velenu tal-lifa biex jibda hidmietu ta' evanġelizzazzjoni f'art twelidna.

Meta nara lil San Pawl **ħafi** niftakar fl-ordni li Alla ta' lil Mosè meta qallu: “*Nehħi l-qorq minn riġlejk għax l-art fejn qed tirfes hija qaddisa*” (Eżodu 3,5; Atti 7,33). L-istess kmand tah lill-Profeta Ĝoswe

(5,16) fid-dehra li kellu. Għalhekk għandna raġun nghidu li mal-miġja tiegħu, Pawlu għammed lill-pajjiżna bid-duttrina li wasslilna.

Issa jmiss lilna li writna din l-Aħbar it-Tajba biex ngħożzu l-parir ta' Pawlu: “*Infakkarkom ħuti, il-Vanġelu li ppridkajtilkom u intom ilqajtu, biex tkunu sodi fih. Bih intom issalvaw jekk iżżommuh bħalma għallimtulkom.*” (1 Kor 15,1-2). Pawlu saħaq kemml il-darba li dak li għallem m'humiex hrejjef (1 Tm. 1,4; Titu 1,14).

Għalina li qiegħdin nghixu fid-din ja spirtu ta' Pawlu meta qal: “*X'jifridna mill-imħabba ta' Kristu? L-inkwiet? Id-dwejjaq? Il-ġuħ? Persekuzzjoni?...*” (Rum. 8,35-37).

Għal Drinks u Appetizers ġenwini f'atmosfera tal-ħbieb.

**Il-Barmen Stephen u Paul
(Tal-ħemsi)
jawguraw il-Festi t-Tajba
lir-Rabtin kollha.**

B'qima lejn San Pawl Missierna

Sena ta' I-Ewkarietija 2005

—Baron— *snack bar*

Republic Street,
Rabat
Malta

Tel: 2145 5561

ECKS Casual Wear

*Suits, Jeans, Shirts, Tops,
Jackets, Pullovers, Trousers,
Cardigans & More*

St. Rita Street, Rabat
Tel: 2145 2723

KIRI TAS-SALA

*Is-sala l-ġidha tal-Każin San Pawl
qiegħida tinkera għall-parties
tal-Precett, Grizma u
għal kull okkażjoni ohra.*

*Għal aktar dettalji u bookings staqsu
għas-Sur Louis Borg
fil-Każin San Pawl
jew ċemplu fuq 2145 0298.*

MAYFLOWER GARDEN SHOP

Mtarfa Road,
Mtarfa
Tel: 2145 0191
Mob: 9949 8545

*We sell
Insecticides &
Garden Machinery*

Prop. C. Azzopardi

B'qima lejn San Pawl Missierna

Sena ta' l-Ewkaristija 2005

Żgħażagħ Rabtin Pawlini

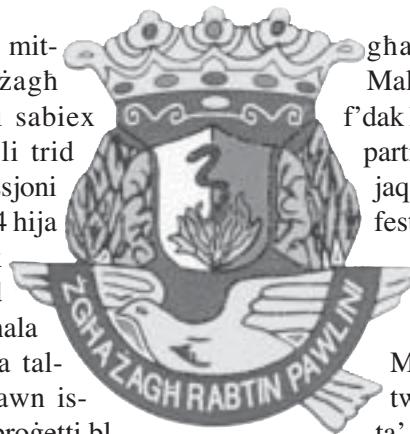
II-Mixja 'i Quddiem

Wara li tfakkru l-hamsin sena mit-twaqqif tal-Kummissjoni Żgħażagħ Rabtin Pawlini saret l-elezzjoni sabiex tinhatar il-kummissjoni l-ġidida li trid tahdem għal sentejn. Din il-kummissjoni li għiet eletta fis-17 ta' Ottubru, 2004 hija wahda interessanti hafna ghax tiġib fiha membri ġoddha u whud ta' esperjenza. Din tista' titqies bhala riċetta tajba hafna għat-tkompliha tal-hidma tal-kummissjoni li għal dawn iss-sentejn li ġejjin dahlet għal hafna proġetti bl-iskop li tkompli ssebbah il-festa u li tkabbar l-ispirtu Pawlin fir-Rabat. Dawn li ġejjin huma l-membri eletti bil-karigi kif ingħatawlhom:

Chairman	Arthur Magri
Segretarju	Victor Vassallo
Assistent Segretarju	Mark Paul Camilleri
Kaxxier	Rachel Mifsud
Assistent Kaxxier	Joanne Borg
PRO	Jean Paul Mangani
Assistenti PRO	Henry Tanti
Sezzjoni Armar	Christopher Bugeja
Sezzjoni Briju	Jason Azzopardi
Sezzjoni Soċċo-Kulturali	Emanuel Borg

F'din il-kummissjoni partikolari rajna element ġdid bħal dak tat-twaqqif ta' diversi sottokummissjonijiet bħal tal-briju, ta' l-armar u dak tas-soċċo-kulturali. Dan sar bl-iskop li niffukaw fuq oqsma tal-festa li deħrilna li kellhom potenzjal kbir x'joffru halli nattiraw aktar żgħażagħ lejn il-festa ta' Corpus Domini u ta' San Pawl. Dan l-esperiment qed ihalli l-frott tieghu digà ghax qed jittellgħu numru ta' attivitajiet ġoddha.

Il-Kummissjoni Żgħażagħ tista' titqies bhala 1-bennien ta' min irid jitrawwem fl-ispirtu Pawlin u għalhekk kienu hafna l-eks-membri ta' kummissjoni ta' qabel li llum saru jiffurmaw parti fil-Kunitat Festi Esterni. In-nies jinbidlu u magħhom il-mentalitajiet li jkunu jirriflett l-hsieb tal-ġurnata. Hawnhekk jidhol l-argument ta' min irid li jħalli l-festi l-istess u dawk li jridu t-tibdil. Din id-djalettika qiegħda tiġi dibattuta f'dawk iċ-ċriek ta' nies li

għandhom għal qalbhom il-kultura Maltija u qieghda tmiss punti sensittivi f'dak li jagħmilna Maltin. Il-festi jiffurmaw parti integrali minn hajnej u pajiżna qed jaqla' l-flus ghax qed nippromwovu l-festi tagħna fl-industrija tat-turiżmu.

Iż-żgħażagh għandhom x'jaqsmu direttament ma' dan id-dibattitu ghax huma l-futur. Madanakollu ma nistgħux narmu snin twal ta' esperjenza ghax kien permezz ta' qabilna li wasalna fejn wasalna. Però l-qawmien mill-ġdid hija dik is-saħħha li qiegħda timbutta 'L quddiem ghalkemm nifħmu li hemm min mhux qed jifhem jew mhux qed jaġraf il-bżonn tat-tibdil kontinwu.

Haddiehor jammirana ghax il-festa ta' San Pawl fir-Rabat baqghet festa li tindokra valuri li huma essenzjalment tajba mingħajr ma waqajna fl-lesagerazzjonijiet u fil-banalitajiet u huma dawn il-principji li lilna jimbuttawna 'l quddiem fil-hidma tagħna dejjem bl-ghajjnuna ta' kull min għandu x'jaqsam fil-festa.

Imma kif turina l-istorja l-ideat huma dawk li mexxew id-dinja 'l-quddiem dejjem meta dawn kienu jirriflett sens komun. Kienu l-ideat li sawru l-agġornament u dan kien essenzjali fit-tkompliha tal-hidma ghax inkella jsegwi l-istaġnar. L-istorja hija l-akbar ghalliem u din tghallimna li min baqa' lura spicċa biex bata l-konseguenzi. Għalhekk kull min ihoss li s-sens komun mhux privilegg irid jahdem sabiex jara li l-ġid tal-komunità jrid jiġi l-ewwel f'kollo u kif għamilna dejjem ha nkomplu nahdmu id f'id ma' kulħadd sabiex inkomplu ntejbu u nissahhu.

L-aktivitajiet tas-sena 2005 inbdew bit-thejjija u l-pubblikazzjoni tal-kalendaru l-ġidid bit-tema *Nissaħħu fuq il-Passi ta' Pawlu* fejn ġew ippubblikati ritratti tal-purċiżjoni li saret f'Ottubru 2004 li bdiet mill-Grotta ta' San Pawl u li baqgħet sejra sa l-Imdina fl-okkażjoni tas-Seminar Internazzjonali tal-Qassassin. Il-kalendaru ta' spazju wkoll lill-Banda Konti Ruġġieru fejn turi lill-banda waqt programm f'għeluq it-tletin sena surmast tal-Prof. Joseph Vella. Insibu wkoll ritratti ta' meta l-Papa Ġwanni Pawlu II żar il-

B'qima lejn San Pawl Missierna

Sena ta' l-Ewkaristija 2005

Grotta u l-knisja kolleġġjata ta' San Pawl fiż-żjara storika ta' 1-1990.

L-aktivitajiet li tellghu u l-progetti li dahlu għalihom il-Kummissjoni Żgħażagh huma t-turija ta' solidarjetà u għaqda li teżisti bejn kulhadd. Id-diadema li żżejjen l-istatwa tal-patrun tar-Rabat Missierna San Pawl kien proġett ambizzjuż li dahlet għalih il-kummissjoni ghax kienet taf bil-heġġa tar-Rabtin li jaraw diadema żżejjen opra artistika għal matul issena. Din id-diadema saret tal-fidda bbanjata fid-deheb. L-artist Rabti Joseph Scerri ġie kkummissjonat sabiex ilesxi xi buzzetti tad-diadema u l-

Kummissjoni Żgħażagh għaż-żebt b'unanimità buzzett minnhom. Scerri offra li ma jithallasx tax-xogħol li għamel b'turija ta' mhabba li dejjem hass lejn San Pawl. Is-somma ta' Lm1,000 riedet tingabar tikkonsisti fil-ħlas lill-argentier iż-żda din malajr ingħabret grazzi għall-qalb tajba ta' hafna benefatturi. Id-diadema ġiet ippreżentata fil-quddiesa li saret f'Jum iż-Żgħażagh fit-28 ta' Ġunju.

Proġett iehor li tlesta kien dak tas-CD ta' marċi volante wara li hafna membru żgħażagh urew ix-xewqa li ssir biċċa xogħol bhal din. Dan thallha f'idjejn is-sezzjoni briju u għal kuntrarju ta' bnadi ohra, ix-xogħol fuq dan is-CD mexa tajjeb bejn kull min kien ikkonċernat. Il-kantant Steve Mizzi tqabbad mill-kummissjoni sabiex jieħu l-biċċa xogħol f'idejh u l-bejgh tas-CD mar tajjeb hafna bħalma kien ippjanat.

Barra minn dawn iż-żewġ proġetti kbar il-kummissjoni hasset il-htiega li tahdem palk principali għal-Lejla Maltija u ghall-Festa Familja sabiex l-ispettaklu jissebbah aktar u johroġ aktar professjonali. Il-proġett għadu fil-bidu tieghu bl-iskop li jiġi armat is-sena d-dieħla għall-ewwel darba.

Proġett iehor li se jibdel wiċċi ir-Rabat fi żmien il-Milied huwa dak tat-tibdil ta' l-armar tal-Milied. Inhass il-bżonn li l-armar prezenti jinbidel u għal dan l-ghajnejha ttella' b'suċċess żewġ ikliet u party tal-Karnival għat-tfal. Il-Buffet Night fis-27 ta' Novembru, 2004 gewwa s-sala tal-Każin San Pawl kienet l-ewwel attivitā tal-kummissjoni l-ġdid li ttellghet fi spazju ta' hames ġimħat mindu ġew eletta l-kummissjoni. Il-ġurnata minn filghodu turik. Madwar 120 persuna attendiet għal din is-serata

fejn ġiet animata wkoll mill-kantant popolari Augusto Cardinale. Il-kelma malajr tiġi u wara s-suċċess tal-Buffet Night il-kummissjoni tellghet Country Night fit-12 ta' Frar, 2005 go l-istess post.

'Il fuq minn mitejn persuna kienu laħqu bħukkjaw għal Country Night qabel ma nħargu l-posters ta' din l-aktività waqt li oħrajn kellhom joqogħdu fuq waiting list. Il-kantanti Memphis Tony u Marisa D'Amato iddevertew lill-pubbliku bil-mužika country fejn dan hareġ sodisfatt hafna. Il-Carnival Party tal-Ğimħa 4 ta' Frar, 2005 attendew għalih 'il fuq minn mitt tifel u tifla lebsin xi kostum jew iehor. Dawn lagħbu u hadu ritratti ma' Ronald MacDonald li ta sorpriza lit-tfal bil-preżenza tieghu. Il-logħob ma naqasx fejn Stephen Bonello lestielhom hafna logħob li żamm lit-tfal kollha ferhanin flimkien ma' l-animators Denise u Graziella Cortis li huma wkoll membri fiż-Żgħażagh Rabtin Pawlini.

Apparti l-aktivitajiet ta' ġbir ta' flus, is-sezzjoni soċċo-kulturali riedet tfakkar il-150 sena anniversarju tad-Domma tal-Kuncizzjoni. Għal din it-tifikira li ftit għaqdiet ftakru fiha thejjiet akkademja nhar it-Tlieta 7 ta' Dicembru, 2004 fil-kappella ta' San Publju fuq il-Grotta ta' San Pawl. Din l-akkademja ġiet ippreżentata minn Peter Paul Ciantar u animata mill-vjolinista Rabti Mario Ciantar fejn eżegwixxa biċċiet

B'qima lejn San Pawl Missierna

mużikali Marjani tradizzjonali u moderni. Is-Sur Winston Zammit tkellem dwar il-Fratellanza tal-Kunċizzjoni tar-Rabat, Patri Alexander Bonnici OFM spjega l-punti tal-Knisja u xogħol filosfi Kattoliċi dwar id-domma tal-Kunċizzjoni u Mons. Ĝwann Azzopardi ppreżenta u ta' spjegazzjoni mirquma ta' l-oġġetti sagri tal-Fratellanza tal-Kunċizzjoni tar-Rabat.

L-ispirtu Pawlin imbotta lis-Sejjonji Soċjo-kulturali sabiex jorganizza tournament tal-futbol ġewwa l-grawnd ta' Sant'Agatha fir-Rabat. Kien San Pawl stess li uža idjomi sportivi fil-kitbiet tieghu sabiex iwassal il-messaġġ nisrani. Il-partecipazzjoni tan-nies f'din l-attività kienet wahda inkoraġġanti hafna fejn ġie deciż li għandhom isiru *gatherings* sportivi spissi ta' din ix-xorta. It-tim tal-kamra tan-nar tar-Rabat irnexxielu

jirbah dan it-tournament fejn l-importanti kien li kulhadd ha pjaciż.

Is-sejjonji fakkret ukoll il-Ġimħa Mqaddsa bil-fuh ta' wirja ta' oggetti sagri fil-kappella ta' San Katald nhar Hamis ix-Xirk u fil-Ġimħa l-Kbira.

Il-kappella żżejnet bi fjakkli minn barra, u ġewwa ġew esebiti biċċiet ta' l-arti li jmorru lura s-snин bhal slaleb, u inciżjonijiet u pitturi li jorbtu mattema ta' dakħar. Dan iż-żmien partikolari tas-sena kien wieħed biezel hafna ghall-kummissjoni ghax ghall-ewwel darba hadmet fuq it-testija ta' l-fuq minn 400 qaghqa ta' l-appostli.

Fit-8 ta' Mejju, iz-zuntier tal-knisja kien il-post fejn ittellghet il-wirja ta' vetturi li kienu jintużaw fil-gwerra. Din l-attività saret bl-iskop li tikkommemora gheluq is-sittin sena mindu spiċċat formalment it-Tieni Gwerra Dinjija. Hafna anzjani geddew it-tifkiriet tagħhom u kienu hafna n-nies li ma jiftakrux il-gwerra li hadu interess kbir f'dak li kien qed jiġri fuq iz-zuntier.

B'qima lejn San Pawl Missierna

Sena ta' l-Ewkaristija 2005

Il-Kummissjoni Żgħażagh Rabtin Pawlini nediet sparatura fuq il-plattini ghall-ewwel darba fir-Rabat fix-xahar ta' Ĝunju. Il-partecipazzjoni kienet wahda tajba hafna fejn numru kbir ta' dilettanti Rabtin u oħrajn li joqogħdu barra r-Rabat dahlu għal din il-kompetizzjoni li kienet maqsuma f'diversi kategoriji. Kien hemm talba ġenerali sabiex nerġġu nagħmlu sparatura ohra u din ix-xewqa se terġa' sseħħ aktar tard matul is-sena.

Il-partecipazzjoni tal-Kummissjoni Żgħażagh Pawlin fit-twaqqif ta' l-Għaqda Żgħażagh Pawlini Maltin kien wieħed kostanti li wera heġġa liema bhalha sabiex titwaqqaf għaqda simili.

L-ghanijiet ta' l-Għaż-żi huma dawk tat-tishih tal-kordinament bejn l-ghaqdiet taż-żgħażagh Pawlini kolha li jinsabu fil-parrocċċi tal-bliet u ta' l-irħula li fihom jiċċelebraw l-festa ta' Missierna San Pawl, tat-tixrid tat-tagħlim Pawlin fost iż-żgħażagh, u li jiġu organizzati attivitajiet religjużi, soċċali u kulturali taż-

żgħażagh Maltin bi sfond Pawlin li jsahhu l-valuri tal-hajja u dawk insara. Il-hidma kienet immedjata fejn fl-14 u fil-15 ta' Mejju ttella' x-xogħol teatrali *Meta Paul ġie Malta b'kitba u b'direzzjoni ta' Hector Bruno fit-Teatru l-Antoñjani* gewwa l-Belt Valletta.

Il-Kummissjoni Żgħażagh Rabtin Pawlin iċċelebrat Jum iż-Żgħażagh fit-28 ta' Ġunju fejn tqaddset quddiesa fil-knijsa kollegġjata u wara thejja riċeviment. Dakinhar il-kummissjoni ppreżentat id-diadema fost l-applawzi tal-kongregazzjoni li kienet miġbura tattendi l-quddies.

Il-partecipazzjoni tal-kummissjoni waqt ix-xandir ta' Radju Pawlin kien wieħed attiv hafna. L-iskeda

tal-programmi allokat spazju għaż-żgħażagh. Is-semmiegħha setgħu jisimghu programmi ta' diskussjoni fejn il-hidma li saret min-naha tal-kummissjoni nghatnat prominenza aktar kif kien xieraq.

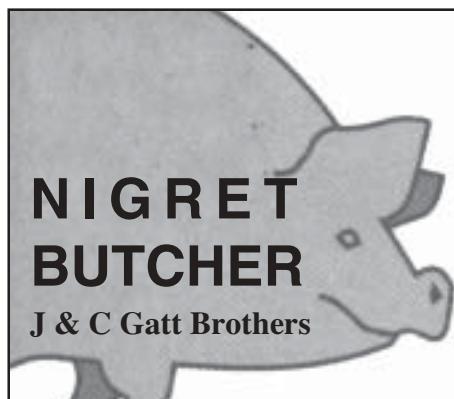
Fl-ahħar u mhux l-inqas nixtiequ niringrażżjaw lil kull min ta seħmu u kull min għen fl-aktivitajiet kollha li tellgħu. Il-Kumitat Festi Esterri kien ta' ghajnejna kbira fejn tana gwidi tajbin biex stajna nimxu mal-linja tal-festa. Filwaqt li nixtieqkulkom il-festi t-tajba nsellmulkom u nagħmlu l-appuntament tagħna magħkom ghall-aktivitajiet li se jittellgħu fil-qrib.

Qed isir restawr tal-kolonna tal-pilandri l-kbar li jinramaw quddiem il-Kollegġjata ta' San Pawl. Dan ir-restawr qed isir mis-Sur Piju Scerri, President Emeritus tal-Kumitat Festi Esterri.

TA' ĠULINU

8, St. Joseph Street, Rabat • Tel: 2145 4379 / 2145 6049

FURNITURE • FRIDGES • COOKERS
PRESENTS • PANS • HOUSEHOLD GOODS

Opening hours		
Monday		- closed
Tuesday	(morning)	- 7.00am till 12.00pm
Wednesday	(afternoon)	- 4.00pm till 7.00pm
Thursday	(morning)	- 7.00am till 12.00pm
Friday	(morning)	- 7.00am till 12.00pm
	(afternoon)	- 4.00pm till 7.00pm
Saturday	(morning)	- 6.30am till 12.00pm

Riebu Well Street, Rabat, Malta

We offer FREE deliveries! Call us on 2145 2445 or 9982 3005 & we will deliver your order right to you

B'qima lejn San Pawl Missierna

Sena ta' l-Ewkaristija 2005

L-Ewkaristija fit-Tagħlim ta' Santu Wistin

Rev. Fr. Bonaventura Chetcuti OSA

L-Isqof ta' Ippona, fl-Algerija, halla rikkezza ta' tagħlim fuq il-Misteru ta' l-Ewkaristija. Minn mohħu u minn qalbu waslu għal fuq il-pinna. 134 trattat, 124 kumment fuq il-Vangelu ta' San Ģwann u 10 fuq l-ittra ta' l-istess appostlu. L-iżżejjed trattat famuż huwa s-26 wieħed dwar kliem Kristu skond San Ģwann 6, 51 *Il-hobż li nagħtikom huwa laħmi fil-ħajja bla tniem*. Dan it-trattat tal-Qaddis gharef huwa ġawhra ta' letteratura, ta' teologija, ta' talb, ta' studju, ta' meditazzjoni u ta' tagħlim sod. Dan is-26 trattat, kien miktub wara l-famuža Konferenza ta' Kartagħi, fis-sena 411, u li fiha attendew 600 isqof bejn Kattoliċi u Donatisti. Dan juri Knisja magħquda f'Ewkaristija wahda. Kienet il-polemika ta' Santu Wistin kontra l-eretiċi Arjani, li qajmet fih l-interess biex jikkummenta, fil-Vangelu ta' San Ģwann, il-Kobor ta' l-Ewkaristija. Grazzu ja wkoll, barra li profonda, hija l-frazi, *Pisces assus Christu passus*, li maż-żmien sahhret lill-artisti.

Iben Dik li Talbet u Bkiet Għaliex

Mal-halib ta' sider ommu, Santu Wistin xorob il-qima lejn l-Ewkaristija. F'Tagaste, Kartagħi u f'Ruma, fejn kienet tmur tfittxu, l-ewwel kienet tmur f'xi knisja, biex quddiem it-Tabernaklu, titlob għaliex.

Meta snin wara, f'Ruma, kienet qieghda tmut, lili u lil huh Noviġu qaltilhom, *"Idfnu dan il-ġisem fejn tridu u thabblux raskom. Haġa waħda nitlob kom, li tiftakru fija quddiem l-arta tal-Mulej, tkunu fejn tkunu."*

Għixien ta' Kuljum

Darba, Santu Wistin, deherlu li sema' jidwi mill-gholi dawn il-kelmi, *"Cibus sum grandium!"*, *"Jien l-ġħixien tan-nies kbar!"* *"Ikber u kul minni. Ma tkunx int li tbiddilni fik, imma jiena li nbiddlek fija."* Santu Wistin iġġennen bil-fidji u bl-imhabba wara dan il-kliem! Studjah, immeditah, xtarri, żammu f'mohħu u f'qalbu, u ġabru f'dik is-silta magħrufa, *Alla sar bniedem, biex il-bniedem jiġi ddivinizzat.*

Għalkemm Santu Wistin ma jitkellimx hafna mill-misteru ta' l-Iben ta' Alla li sar bniedem fil-hdan tal-Madonna, xorta waħda kien ihobb jimmedita fuq il-kelmi, *Verbum Dei caro factum*. Kien ukoll jintilef fil-kontemplazzjoni tal-ġisem u tad-demm ta' Kristu, immnisslin fi hdan Ommu! Stupenda hija dik is-silta tiegħu, *De carne Mariae carnem accepit! Ha ġismu minn Marija!*

F'waħda mill-ittri tiegħu, Santu Wistin jiftakar kemm nies ta' kull għomor u kundizzjoni, kienu jingabru fil-Bażilika, jaduraw lil-Ġesu u jirċievu l-

Ewkaristija li, fi kliemu, hija *l-ħajja tal-qawwjin u l-forza tal-martri*. L-Ewkaristija li, fi kliemu, hija *l-ħajja tal-qawwjin u l-forza tal-martri*. L-Insara ta' l-Afrika, tar-raba' seklu, kienu jsejh l-Ewkaristija, *is-Sagament tal-ħajja*.

Mħux bi Griżmejk imma b'Qalbek!

Lil Santu Wistin, ffit jew xejn kienet timprtah il-preżenza tan-nies fil-knisja: Kienet timprtah hafna, dik tat-twemmin f'Ġesu Sagamentat. Kien jghid, *"Il-ġisem u d-demm ta' Kristu huma tassew ħajja."*

Lil min ikun preżenti ghall-Ewkaristija kien ihobb jghid, *"Kul il-ħajja, ixrob il-ħajja!"* *"Min irid jgħix għandu biex jgħix: jersaq jiekol, imma bil-fidi!"* *"Tiekol ġisem Kristu u tixrob demmu jfisser, tieħu l-ħajja!"*

Din is-sejha herqana tal-Qaddis, insibuha fi priedka 110, li ssahhrek bil-kontenut teologu tagħha. Meta tistudja l-kummenti ta' Santu Wistin fuq il-Vangelu ta' San Ģwann, tammira fi: l-imghalle, l-oratur, l-interpretu tal-Bibbia, il-filosfu u t-teologu profond imsahhar wara l-Ewkaristija.

Naghlaq b'dan il-ħsieb nobbli ta' Santu Wistin u b'din l-espressjoni ta' qalbu serafika ghall-kbir misteru Ewkaristiku, *Alla, għalkemm huwa l-aktar għani, ma kellux aktar x'jagħti; ghalkemm huwa s-setgħani, aktar milli tana ma setax; u għalkemm huwa l-waħdieni għaref, m'għarafx jagħti iżżejjed minn dak li ta -jiġifieri meta qabel miet, Ibnu waqqaf l-Ewkaristija.*

Messagg ta' Santu Wistin lill-Maltin

Maltin, ulied San Pawl, meta ġie fil-gżira tagħkom, f'dik il-Grotta mbierka, huwa nissel f'missirijiet kom qima kbira lejn l-Ewkaristija. Imxu fuq l-eżempju tagħhom, nisa u rġiel li temmnu f'Ġesu Sagamentat. HobbuH, afda fih, irċevuH fit-tqrar imqaddes bil-qima kollha li tixraq lil Sagament hekk kbir.

B'qima lejn San Pawl Missierna

Sena ta' l-Ewkaristija 2005

Rausi Insurance Agent RMF Sub Agent

Office:

39, San Cataldo Street,
Rabat – Malta
Tel/Fax: **2145 6531**

Personal Telephone:
Margaret: **7947 6766**
Claire: **9947 6766**

Collins

Stationery
Booksellers
Newsagents
Toy Shop &
Colour Photocopier

St Rita Street, Rabat

2145 5019

B'qima lejn San Pawl Missierna

Penuel

HARDWARE & D.I.Y.

31A, Riebu Well Street, Rabat RBT 08
Tel: 2145 0481

- Furniture Fittings • Paints • Tools (Power)
- Electrical & Water Fittings • Households • Garden Equipment
- Building Materials • Gifts

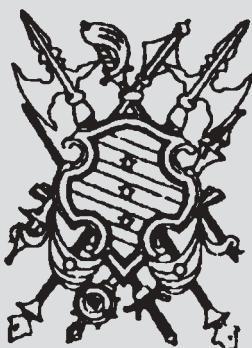
Opening Hours:

Mon - Fri: 07.00 - 19.00 hrs / Sat: 07.00 - 13.00 hrs
Thurs. 07.00 - 12.00 hrs

Over 5000 paint colours instantly available

Ristorante Cosmana Navarra

A Historic
Seventeenth Century
House of Character

28, St. Paul Street, Rabat
Tel: 21450638 Fax: 21452415

B'qima lejn San Pawl Missierna

Sena ta' I-Ewkaristija 2005

Wise Owl
BOOKSHOP
59, Main Street, Rabat

Ktieb tar-Ricetti b'Xejn

meta tonfqu mqar Lira.
(kemm issemmu li rajtu r-riklam
f'dan il-fuljett)

Rigal wieħed biss ma' kull xirja. Offerta valida sa
l-20 ta' Lulju, 2005 jew sa ma jiġiċċa l-istokk

Richardsons

St Edward Street, Rabat
Tel/Fax: 2145 5033
Mob: 9949 4598/7988 0192

**Wedding Cars
Day & Night Taxi Service**

*Special prices for:
Airport, Hospitals,
Beaches & Paceville*

Dingli Butcher Rabat

Specialising in:

- Frozen Poultry Products
- Fresh & Frozen Meat
- Frozen Vegetables

Free Delivery Service!

Contact:

Tel: 2145 5893
Mob: 7945 5893

Location:
Dingli Road, Rabat

Business Hours:

Tuesday, Thursday, Friday and Saturday
7.00 a.m. – 12.00 p.m.
Monday, Wednesday and Friday
4.00 p.m. – 7.00 p.m.
July, August and September
Monday closed all Day

Silver Lace Jewellers

*Jispecjalizzaw
fil-Filugranu
18ct, 9ct, Deheb Abjad
u għażla kbira ta' Fidda*

40, Triq San Pawl,
Rabat

Tel/Fax: 2145 3083
Mob: 9944 3505, 9982 9507

B'qima lejn San Pawl Missierna

Sena ta' l-Ewkaristija 2005

Niltaqgħu ma' ... Joseph G. Scerri

minn Dr. Joseph Zammit LL.D.

Twieled fi Triq Hal Bajjada r-Rabat, Malta fid-19 ta' Settembru 1966 minn Piju u Pauline née Vassallo. Attenda l-Iskola Primarja tar-Rabat u dik Sekondarja fil-Kulleġġ Missjunarju ta' San Pawl fir-Rabat. Wara fil-Liceo l-Ġdid u aktar tard kompla l-istudji fl-Universitā ta' Malta. Fl-1991 iżżewwiegħ lil Gisele née Bonnici u llum għandu żewgt itfal Luke u Mark.

Kif bdiet in-namra tiegħek lejn l-arti?

Nibda biex nghid li d-dar ta' ommi kont nammira xi pittura li pittret hi stess meta kienet għadha l-iskola. Nahseb li fil-fatt ġen-tieki kienet kienet kienet minnha.

Sa minn meta kont żgħir kont inhobb inpingi dak kollu li jiġi f'mohhi. Inhoss li l-fatt li twelidt u trabbejt ir-Rabat għen biex ikolli l-ahjar ambjent fejn nista' nimmatura din il-ġibda speċjali lejn l-arti. Il-konnessjoni tieghi u tal-famija tieghi mal-Kolleġġjata ta' San Pawl u l-festi kompla biex ressaqni u laqqaghni ma' nies li żgur hallew impatt fija u li minnhom tghallim hafna mingħajr ma forsi kont naf.

Niftakar li meta kont żgħir missieri kien jehodni ta' spiss fil-mahżen li nsejhulu tas-sigġijiet fil-Protoperroċċa ta' San Pawl fejn kien ikun hemm Charles Eastwood, Alla jahfirlu, jirrestawra l-armar u kont noqghod nara lill-habib tieghi Karmenu Azzopardi jiż-żiba' l-uċuh tas-sett mill-isbah ta' l-appostli li jintradaw fil-festa. Kont nimmeravilja ruhi nara dawn l-istatwi hekk sbieħ jingħataw il-hajja bil-kuluri ta' Karmenu.

Kont ukoll, dak iż-żmien, sirt habib ta' Chris Agius, iben l-iskultur Anton Agius, li permezz tieghu sirt naf lil missieri. Min kellu jghidli li wara għoxrin sena kellu jkun il-bniedem li jintroduċċini ghall-arti ta' l-iskultura! Fl-etta ta' tlettax-il sena kont ukoll iltqajt ghall-ewwel darba ma' l-iskultur Rabti iehor Frans Galea (Frans, Alla jahfirlu, għalkemm miet ta' età żgħira lahaq bema profil artistiku mill-aqwa). Il-familja ta' Frans u l-familja tieghi kienet ħbiex u għalhekk ommu Manann kienet tisteddinni d-dar kull meta Frans kien ikun ghall-btala f'Malta mill-istudji tieghu f'Firenze. Frans kien jiehu pjacir jurini u jispiegħali ritratti ta' progetti u xogħlijiet li kien ikun qed jaħdem fl-Italja.

Fl-1992, imbagħad kważi b'kuminazzjoni bdejt nattendi regolarmen l-istudio ta' Anton Agius. Niftakar li kien qed jaħdem fuq il-monument tal-General Workers Union. Tlabtu biex inkun nista' nħiġi u hekk għamilt. Anton kelli jħiġi lil hu Michael u nista' nħiġi li din l-esperjenza ma' dawn it-tnejn ghall-imbni

hafna sa mill-bidu. Wara dan ghentu f'diversi xogħlijiet ohra kbar u żgħar. F'Anton barra habib tal-qalb sibt bniedem li kien lest jghaddili kull ma jaf. Il-kritika tieghi lejn ix-xogħlijiet tieghi wasslitni biex inhares 'il quddiem u nipproduċi xogħol dejjem ahjar. Fl-istess żmien ukoll bdejt immur l-Iskola ta' l-Arti fil-Belt fejn kont nattendi l-klassijiet tal-habib tieghi Anton Calleja u wara ta' Joe Casha. Hemmhekk thallatt ma' artisti żgħar u kbar ohra u nhoss li kienet esperjenza li kompliet timmaturani fl-arti. Kif ghedt digħi, ir-Rabat sa minn dejjem kien il-bennien ta' l-iskulturi u nies tas-sengħa fl-arti. Matul it-trobbija tieghi, parti n-nies li semmejt aktar qabel, kont inhobb insegwi wkoll artisti u nies tas-sengħa ohra li kienet jaħdmu fir-Rabat u l-inħawi bhall-iskultur u dekoratur Ġużeppi Galea, l-iskultur Salvu Tonna u l-iskultur tal-ġebel Carmel Azzopardi (il-Bajumbaj), kif ukoll l-induratur, habib iehor tieghi, Horace Farrugia. Nemmen li l-ambjent artistiku li flimkien kien u għadhom joholqu xi uhud minnhom

B'qima lejn San Pawl Missierna

Sena ta' l-Ewkaristija 2005

fir-Rabat ipprovda l-arja mehtiega biex inkabbar fija din il-ġibda ghall-arti.

X'kienu l-ewwel xogħliljet tiegħek?

L-ewwel biċċa xogħol li għamilt apparti l-esperimenti tal-bidu kienet l-istatwa *cold cast resin* ta' Maria Teresa Nuzzo (*life-size*) ghall-iskola tal-Marsa. Hija raffigurata b'żewgt iftal magħha peress li kienet ghall-iskola ta' l-istess kongregazzjoni ta' sorijiet. Illum meta nħares lura nahseb li ssugrajt hafna ghax bhala kompozizzjoni ma kinitx wahda faċċi. Però ghall-esperjenza li kell sa-dakinhar nahseb li hi biċċa xogħol relativament tajba.

Fejn għandek xogħliljet tiegħek u liema huma l-aktar xogħliljet għal qalbek?

Meta nħares lura nahseb li stajt hdimt aktar. Però xorta nista' nghid li kuntent b'dak li rnexxieli nagħmel bl-ghajnejn ta' Alla u fil-ftit hin liberu li għandi. Barra Teresa Nuzzo hdimt ukoll fost oħra jn 1-istatwa fil-kartapesti tal-Beata Maria Adeodata Pisani ghall-Monasteru ta' San Benediċċu fl-Imdina. Ghall-istess knisja ddisinjajt l-għamara kollha fuq l-ortal kif ukoll hdimt fil-bronż l-iskultura kollha u l-ornat għal fuq il-qabar tal-Beata. Xogħol ta' ornat fil-bronż hdimtu wkoll ghall-Kolleġġjata ta' San Pawl Nawfragu fil-Belt.

Għamilt ukoll xogħol iehor ghall-kappella ta' San Pawl tal-Hżejjeg f'San Pawl il-Bahar, fejn hdimt xi rilievi tal-bronż li juru l-episodji ta' San Pawl f'Malta. Għal erba' snin shah hdimt fuq id-dekorazzjoni tas-saqaf tas-sala tal-Każin San Pawl. Fil-Kamra tan-Nar San Pawl, inawgurajna għas-sena elfejn statwa tal-konkos li turi lil San Pawl bil-qiegħda f'mument ta' meditazzjoni.

Fl-2002 imbagħad hdimt l-istatwa ta' San Mark tal-kartapesti li tintrama fil-festa ta' San Pawl. Għamilt ukoll xogħliljet ohra li jinsabu Birkirkara, il-Mosta, Hal Safi, l-Imdina u postijiet ohra inkluži xi whud li spicċaw barra minn Malta wkoll.

Però l-aktar xogħol li għamilt u qiegħed għal qalbi hu l-monument ta' l-irham u bronż li jfakkar lill-fundaturi, li jinsab fil-Każin San Pawl.

Qatt ħadt sehem f'xi esebizzjonijiet?

F'esebizzjonijiet hadt sehem kemm-il darba. Insemmi fost oħra jn 1-Arti Sagra li ssir kull sentejn organizzata mill-Mużew tal-Katidral. Ma' dawn kien hemm esebizzjonijiet ohra bhal dik li kienet ġiet organizzata fuq skala nazzjonali mill-gvern fis-sena tal-millennju u dawk organizzati fl-Iljieli Mediterranji. Il-Kunsill Lokali tar-Rabat, ukoll, għal xi żmien, organizza esebizzjonijiet li dejjem hadt sehem fihom.

X'inhu l-'medium' li l-aktar tkħobba taħdem bih? U l-aktar suġġett preferit jew temma għal qalbek?

Hafna drabi s-suġġett marbut ma' tema reliġjuża hu l-aktar wieħed li jiġibdin u jiġippani. Fost dawn spicċejt f'ċirkostanzi li kelli għal hafna drabi nipproduċi l-figura ta' San Pawl f'diversi qaghdiet u episodji ta' hajtu. Nistqarr li hi l-inqas haġa li qatt sibt diffiċċi nagħmel. It-trobbija tieghi fir-Rabat nemmen li ffaċilitat din is-

sitwazzjoni. L-aktar li nieħu pjaċir hu meta nkun għadni qed nibda biċċa xogħol fit-tafal. Il-flessibilità ta' dan il-materjal inhoss li jgħiġi fil-kreazzjoni. Id-dnub hu li hafna drabi fl-iskultura dak li tahdem fit-tafal jispicċċa distrutt bil-forma stess. Għalija fil-faċċi ta' l-immudellar fit-tafal l-iskultura tkun fl-aktar forma hajja possibbi.

X'inħuma x-xogħliljet li għaddej fuqhom bħalissa?

Bħalissa qed nahdem fuq monument għal Ghawdex li għandu jiġi inawgurat aktar tard din is-sena.

Naf li għandek hafna għal qalbek lil San Pawl, il-knisja proto-parrokkjali tagħha u l-festa. Tista' tgħidli x'inhu l-aktar li jolqtok artistikament f'dawn u għaliex?

Bla dubju l-knisja tagħna u l-Mużew Wignacourt huma whud mill-ġoġjelli ta' pajiżza, kemm f'dik li hi storja kif ukoll arti. Għal dak li hu skultura bizzżejjed insemmu San Pawl ta' l-irham, xogħol Melkiorre Gafà, li jinsab fil-Grotta, kif ukoll it-tondo ta' l-Algardi li juri l-martirju ta' San Pawl, li illum qiegħed fil-mużew. Xogħol aktar riċenti mbagħad ta' min isemmi l-Via Sagra tal-bronż ta' Castiglione li hemm fil-knisja, opra mill-isbah tas-seklu ghoxrin.

L-iskultura Frans Galea niftakru jghidli li din il-Via Sagra kienet ittelliflu l-konċentrazzjoni waqt il-quddies. Illum nifhem għaliex kien jghid hekk. F'dak li hu pittura dejjem laqtitni d-drama kbira li hemm fil-kwadru titular, xogħol ta' Erardi. Mieghu, irrid insemmi wkoll l-ortal ta' San Ĝużepp fejn għandna xogħol mill-isbah ta' Francesco Zahra. F'dak li hu armar jolqotni l-fatt li għandna armar li jmur lura għal hafna aktar minn mitt sena. Għalhekk meta wieħed jara per eżempju l-palk tal-Konti Ruġġieru mhux se ssib planċier kif nifhem bih illum imma post minn fejn kienet iddoqq banda ta' l-1869; aktar minn palk hu monument lill-Konti Ruġġieru. Imbagħad jolqotni hafna x-xogħol fl-iskultura li sar kollu minn nies tas-sengħa Rabtin ta' l-imghoddi. Hafna xogħol minn ta' dawn insibuh fil-knisja u l-Każin San Pawl ukoll.

Il-karattru tiegħek joħrog f'hidmetek fl-arti?

Naturalment nimmaġġina li f'kull haġa li l-bniedem johloq ikun qed jiffirma fuqha xi elementi tal-karattru tiegħu. Aktar mill-karattru, nispera li fix-xogħol tieghi n-nies jifhem l-messaġġ li nkun nixtieq inwassal. Nemmen li l-arti hija espressjoni u ġaladárba hi espressjoni din trid tiftiehem minn min jaraha.

Kif tiddefixxi lilek innifsek?

Dak l-ahjar inħall lu għal haddieħor. L-eqreb li wieħed jista' jara lilu nnifsu hu fil-mera u lanqas hemmhekk ma tista' tara xi haġa sewwa ghax l-immaġġini hija bil-maqlub.

Għandek progetti għall-futur?

Nispera li tasal xi darba dik il-ġurnata li nagħmel esebizzjoni bix-xogħliljet tiegħi. S'issa aktar minn progett din hi biss holma.

Xogħlijiet Joseph G. Scerri

B'qima lejn San Pawl Missierna

Sena ta' I-Ewkaristija 2005

PAUL GIORDIMAINA

Keyboards & Vocals
for Weddings,
Parties & Church

20, Virtù Road,
Rabat RBT 02,
Malta

Tel: 2145 4610
Mob: 9942 1898

Il-Palazz

(Francis Bugeja)

Marble, Resin & Granite Works

Kitchen Tops, Staircases,
Skirting, Cemetery Memorials

DURUMBLAT ROAD,
MOSTA (L/O TA' QALI)
TEL: 21437619
MOB: 9949 3391

Kappa-Skechers

68 B, Main Street, Rabat • Tel: 2145 6550

The Arch Patisserie

Sweet Shop & Confectionery

Prop. Mark & Nathalie Mc Bride

39, Main Street, Rabat. Tel: 2145 0606 Mob: 7945 6006

B'qima lejn San Pawl Missierna

Sena ta' l-Ewkaristija 2005

Programm tal-Festi Solemnis ta' Corpus Domini u l-Martirju ta' l-Appostolu Missierna San Pawl

Il-Ġimħa, 6 ta' Mejju

7.30pm Quddiesa tal-ftuh tal-festi u wara ikla bejn il-helpers tal-festa.

Il-Hadd, 22 ta' Mejju

Programm Strumentali mill-Banda Konti Ruġġieru fil-bitha ta' l-Iskola Primarja *Pawlu Xuereb*.

It-Tnejn, 23 ta' Mejju

Ftuh uffiċjali ta' Radju Pawlin bil-quddiesa tas-6.30pm.

L-Erbgħa, 25 ta' Mejju:

L-Ewwel Jum tat-Tridu

8.30am Quddiesa bi hsieb qasir fuq l-Ewkaristija. Wara tibda espożizzjoni Ewkaristika sal-quddiesa ta' filghaxija.

9.30am Laqgħa Ewkaristika għat-tfal ta' l-iskejjel.

6.15pm Għasar u quddiesa bil-kant. Predikatur: P. Twanny Chircop OFM. Innu tat-Tridu u Ċelebrazzjoni Ewkaristika.

8.00pm Wara l-Barka jkun hemm hruq ta' martaletti.

8.30pm Adorazzjoni mill-membri.

Il-Hamis, 26 ta' Mejju:

It-Tieni Jum tat-Tridu

8.30am Quddiesa bi hsieb qasir fuq l-Ewkaristija. Wara tibda espożizzjoni Ewkaristika sal-quddiesa ta' filghaxija.

9.30am Laqgħa Ewkaristika għat-tfal ta' l-iskejjel.

6.15pm Għasar u quddiesa bil-kant. Predikatur: P. Twanny Chircop OFM. Innu tat-Tridu u Ċelebrazzjoni Ewkaristika.

8.00pm Wara l-Barka jkun hemm hruq ta' martaletti.

Il-Ġimħa, 27 ta' Mejju:

It-Tielet Jum tat-Tridu

8.30am Quddiesa bi hsieb qasir fuq l-Ewkaristija. Wara tibda espożizzjoni Ewkaristika sal-quddiesa ta' filghaxija.

9.30am Laqgħa Ewkaristika għat-tfal ta' l-iskejjel.

6.15pm Għasar u quddiesa bil-kant. Predikatur: P. Twanny Chircop OFM. Innu tat-Tridu u Ċelebrazzjoni Ewkaristika.

8.00pm Wara l-Barka jkun hemm hruq ta' martaletti.

8.30pm Festa Familja fuq iz-zuntier tal-parroċċa.

Is-Sibt, 28 ta' Mejju: *Lejlet il-Festa*

- 8.30am** Quddiesa bil-kant tat-*Te Deum*.
9.00am Hruq ta' kaxxa Spanjola u martaletti.
4.30pm Quddiesa bis-sagament tal-Maghmudija.
6.30pm Quddiesa tal-Komunità Parrokkjali.
7.30pm Għasar Solenni u Ċelebrazzjoni Ewkaristika.
8.15pm Il-Banda Konti Ruġġieru tallegra t-Toroq: Pjazza San Bastjan, ġorg Borg Olivier, il-Kuliegħ, Santa Marija, San Publju, Konti Ruġġieru, San Franġisk u l-Kbira b'sett ta' marċi brijuži. Il-banda tikkumpanja l-istatwa ta' Kristu tal-Hobża mill-Każin San Pawl sal-pjazza tal-parroċċa fejn tassisti għat-tluu tagħha fuq il-pedestall.
10.00pm Spettaklu ta' logħob tan-nar ta' l-ajru.
11.00pm Logħob tan-nar ta' l-art fuq iz-zuntier tal-parroċċa.

Il-Hadd, 29 ta' Mejju: *Solennità tal-Ġisem u d-Demm tal-Mulej*

- 7.30am** Quddiesa ghall-benefatturi hajjin.
9.00am Quddiesa Solenni Konċelebrata bis-sehem tal-Kapitlu tal-Grotta u l-kleru kollu tal-parroċċa. Proċessjoni Solenni

bis-SSmu. Sagament b'waqfa fil-knisja ta' San Franġisk.

- 10.00am** Il-Banda Konti Ruġġieru ddoqq innijiet sagri waqt il-hruġ u d-dħul tal-proċessjoni fuq il-palk prinċipali. Wara d-dħul tal-proċessjoni, il-Banda Konti Ruġġieru tagħmel marċ tul-Triq il-Kbira sal-Każin San Pawl.
10.30am Murtali u martaletti jakkumpanjaw il-proċessjoni.
5.45pm Quddiesa Kantata bl-Għasar, Konċelebrata u Proċessjoni Solenni bis-SSmu. Sagament, b'waqfiet fil-knejjes ta' Santa Marija ta' Gesù u Santu Wistin. Ċelebrazzjoni Ewkaristika.
6.00pm Il-Banda La Valette tibda marċ minn tarf Triq il-Kbira sal-pjazza tal-parroċċa fejn tilqa' l-hruġ tal-proċessjoni. Wara, il-banda tesegwixxi Programm Mużikali fuq il-palk prinċipali.
7.30pm Il-Banda Re ġorġ V ta' l-Imqabba tilqa' l-proċessjoni fi Triq San Pawl. Wara, tesegwixxi Programm Mużikali fuq il-planċier ta' Triq San Pawl. Wara d-dħul tal-proċessjoni, l-istess banda tagħmel marċ brijuż mill-pjazza tal-parroċċa, tul-Triq il-Kbira sal-Każin San Pawl.
8.00pm Murtali u martaletti jakkumpanjaw il-proċessjoni.

It-Tnejn, 30 ta' Mejju

6.30pm Quddiesa ghall-anzjani u l-morda fil-parroċċa.

Il-Ġimħa, 17 ta' Ĝunju

7.00pm Lejla Maltija fuq iz-zuntier tal-parroċċa bis-sehem ta' diversi kantanti popolari.

Is-Sibt, 18 ta' Ĝunju

9.00am Attività għat-tfal.

7.00pm Lejla Maltija fuq iz-zuntier tal-parroċċa bis-sehem ta' diversi kantanti popolari.

It-Tnejn, 27 ta' Ĝunju:

Hruġ ta' San Pawl min-Niċċa

6.30pm Quddiesa tal-Komunità Parrokkjali. Il-Banda Konti Ruġġieru tallegra t-Toroq: Hal Bajjada, Dingli, Short, St. Agatha, San Katald, Bir ir-Riebu, Emm. Vitale, Sta. Rita, pjazza tal-parroċċa, b'sett ta' marċi brijuži. Fil-pjazza, il-banda tilq'a l-hruġ ta' l-istatwa min-niċċa b'daqq ta' l-innijiet. Wara, il-banda tkompli l-marċ sal-Kažin San Pawl.

8.00pm Hruġ ta' l-istatwa titulari ta' San Pawl min-niċċa. Ćelebrazzjoni Ewkaristika. Hruq ta' murgaletti u kaxxa Spanjola.

It-Tlieta, 28 ta' Ĝunju:

Jum iż-Żgħażagħ

6.30pm Quddiesa animata miż-Żgħażagħ Rabtin Pawlini bil-partecipazzjoni tal-Grupp Tiberija.

L-Erbgħa, 29 ta' Ĝunju:

L-Ewwel Jum tat-Tridu

8.30am Translazzjoni Solenni tar-Relikwa ta' San Pietru u San Pawl mill-Katidral ta' l-Imdina sal-Kolleġġjata ta' San Pawl tar-Rabat, immexxija minn Mons. Arcisqof Gużeppi Mercieca.

5.45pm Korteo mill-knisja ta' San Katald ghall-Kolleġġjata u cerimonja ta' l-Offerta taż-Żejt ghall-Grotta ta' San Pawl. Jipparteċipaw il-membri ta' l-Assocjazzjoni Maltija tal-Kavallieri, flimkien mal-parroċċa ta' l-Imtarfa.

6.15pm Quddiesa bl-Għasar. Predikatur: Patri Prov. Charles Fenech OP. Kurunella, Innu tat-Tridu u Ćelebrazzjoni Ewkaristika.

8.00pm Wara l-Barka jkun hemm hruq ta' murgaletti. Mixgħela ġenerali.

Il-Ħamis, 30 ta' Ĝunju:

It-Tieni Jum tat-Tridu

6.15pm Għasar u quddiesa bil-kant. Predikatur: Patri Provinċjal Charles Fenech OP. Kurunella, Innu tat-Tridu u Ćelebrazzjoni Ewkaristika.

8.00pm Wara l-Barka jkun hemm hruq ta' murgaletti.

8.30pm Il-Banda Nicolò Isouard tal-Mosta tibda marċ minn Triq Bir ir-Riebu tul-Triq Pawlu Inguanez, Emm. Vitale, Santa Rita, pjazza tal-parroċċa, San Pawl u Triq il-Kbira sal-Kažin San Pawl.

Il-Ġimħa, 1 ta' Lulju:

It-Tielet Jum tat-Tridu

6.15pm Għasar u quddiesa bil-kant. Predikatur: Patri Provinċjal Charles Fenech OP. Kurunella, Innu tat-Tridu u Ćelebrazzjoni Ewkaristika.

8.00pm Wara l-Barka jkun hemm hruq ta' murgaletti.

Il-Banda Ċittadina Konti Ruġġieru tallegra t-Toroq: Vincenzo Ciappara, San Piju V, Kola Xara, il-Kullegg, San Publju, ġorg Borg Olivier, San Frangisk u l-Kbira, b'sett ta' marċi brijuži. Il-banda tikkumpanja l-istatwa tal-Konti Ruġġieru sal-pjazza tal-parroċċa, fejn tassisti għat-tluġha fuq il-planċier prinċipali.

10.00pm Hruq ta' logħob tan-nar ta' l-ajru.

11.30pm Logħob tan-nar ta' l-art fuq iz-zuntier tal-parroċċa.

Is-Sibt, 2 ta' Lulju:

Lejlet il-Festa

8.30am Quddiesa bil-kant tat-Te Deum. Xandira direttu fuq Radju Pawlin mill-pjazza tal-parroċċa.

4.30pm Quddiesa bis-sagreement tal-Maghmudija.

6.30pm Quddiesa tal-Komunità Parrokkjali.

7.15pm Translazzjoni Solenni tar-Relikwa ta' l-Appostlu Missierna San Pawl mis-Santwarju tal-Grotta. Għasar Solenni, Salve Regina u Ćelebrazzjoni Ewkaristika.

7.30pm Hruq ta' salut, kaxxa Spanjola u murgaletti.

9.00pm Il-Banda Popolari Konti Ruġġieru tallegra t-Toroq: Guzmana Navarra, Pjazza San Frangisk, il-Kbira, San Pawl

u pjazza tal-parroċċa. Matul il-marċ, il-banda takkumpanja l-istatwa ta' San Pawl u tassisti għat-tluġ tagħha fuq pedestall bid-daqq ta' l-innijiet.

- 9.45pm** Spettaklu ta' logħob tan-nar ta' l-ajruli jispiċċa b'kaxxa infernali sponsorjata mis-Sur Martin Zahra ta' M.Z. Investments.
- 11.30pm** Logħob tan-nar ta' l-art fuq iz-zuntier tal-parroċċa.

Il-Hadd, 3 ta' Lulju: *Jum il-Festa tal-Martirju Glorjuż ta' l-Apostolu Missierna San Pawl*

- 7.30am** Quddiesa ghall-benefatturi mejtin.
- 8.30am** Liturgija tal-Qari, talb ta' filghodu u nofs il-jum.
- 9.00am** Quddiesa Solenni Konċelebrata, immexxija mill-Arcipriet Kan. Louis Suban, bis-sehem tal-Kapitlu Pawlin u l-kleru kollu tal-parroċċa. Paniġierku minn Patri Martin Micallef OFM.
- 10.30am** Il-Banda Konti Ruġġieru tallegra t-Toroq: Virtù, Kulleġġ, pjazza tal-parroċċa, San Pawl u Triq il-Kbira sal-Każin San Pawl fost briju u kant ta' l-innijiet mir-Rabtin Pawlini.
- 6.00pm** Quddiesa Kantata bl-Għasar.
- 6.30pm** Il-Banda La Valette tibda l-marċ tradizzjonali tagħha mit-Toroq: il-Kbira, San Pawl, u pjazza tal-parroċċa, fejn tilqa' l-hruġ tal-proċessjoni. Wara, il-banda tesegwixxi Programm Mužikali fuq il-palk principali.
- 7.00pm** Il-Banda San Pawl ta' Hal Safi tibda marċ mill-Pjazza San Duminku, tul-Triq Ĝorg Borg Olivier, San Vincenzo Ferreri, Tal-Virtù u tilqa' l-proċessjoni bl-istatwa ta' San Pawl fi Pjazza San Bastjan. Il-banda tkompli l-marċ tul-Triq il-Kulleġġ, fejn terġa' tilqa' l-proċessjoni. Wara, il-banda tkompli bil-marċ sa l-Ark Trijonfali fejn tesegwixxi Programm Mužikali fuq il-plancier ta' Triq San Pawl. Il-banda tilqa' l-istatwa ta' San Pawl taħt l-Ark Trijonfali bid-daqq ta' l-innijiet.
- 7.15pm** Proċessjoni bl-istatwa titulari ta' San Pawl u bid-driegħ ta' San Pawl immexxija mill-Arcipriet Kan. Louis Suban mat-Toroq: Kulleġġ, Ĝorg Borg Olivier, Konti Ruġġieru, pjazza tal-parroċċa, San Pawl, Santu Wistin, Pjazza Saqqajja u l-Kbira.

Waqt il-hruġ ta' l-istatwa, jinharaq salut, kaxxa infernali, baraxxi u wara, martaletti jakkumpanjaw il-processjoni.

- 8.00pm** Logħob tan-nar ta' l-ajru minn taħt is-Saqqajja.
- 9.00pm** Hruq ta' murtali tal-kulur.
- 10.30pm** Dhul tal-proċessjoni, kant ta' l-Innu Popolari, Antifona u Ċelebrazzjoni Ewkaristika.
- Waqt id-dħul ta' l-istatwa tinharaq kaxxa infernali tal-kulur.

It-Tnejn, 11 ta' Lulju: *Dħul ta' San Pawl fin-Niċċa*

- 6.30pm** Quddiesa ta' radd il-hajr bil-mužika u d-dħul ta' l-istatwa titulari ta' San Pawl finniċċa. Jieħdu sehem elementi mill-Banda Konti Ruġġieru u l-Kor Parrokkjali.
- 8.00pm** Barbikju fil-bitha ta' l-Iskola Primarja *Pawlu Xuereb* b'riżq il-festi.

Festa ta' Corpus:

Il-mužika tkun tas-Surmast Carlo Diacono u titmexxa mill-W.R. Ģwann Galea.

Festa ta' San Pawl:

Il-mužika tat-Tridu tkun tas-Surmast Vincenzo Ciappara u titmexxa mis-Sur Carmel Borg.

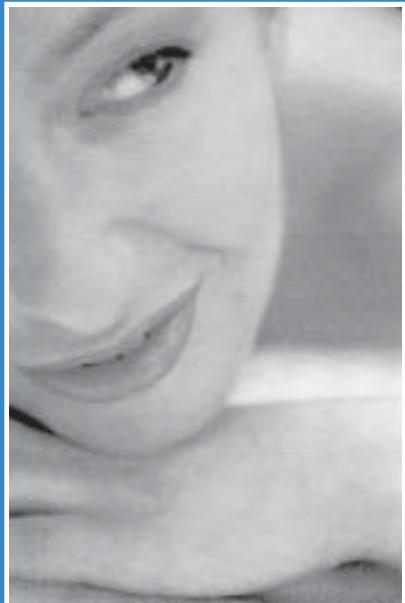
Il-mužika ta' lejlet u nhar il-festa tkun tas-Surmast Carlo Diacono u titmexxa mill-W.R. Ģwann Galea.

Jieħdu sehem il-Kor Parrokkjali u elementi mill-Banda Konti Ruġġieru.

In-nar kollu ta' l-ajru u ta' l-art ġie maħdum mid-dilettanti Rabtin Pawlini fil-Kamra tan-Nar 'San Pawl'.

Smoothline

Health & Beauty Salon

Joanne Galea

International Beauty Therapist (IHBC)

Vjal il-Haddiem, Rabat

Phone: 2145 1831 or 2145 6787

Guinot Treatments • Mary Cohr Treatments •
 Dermalogica Treatments • Hydradermie Facials •
 Aromatic Facials • Catio-Lift • Microdermabrasion •
 Slimming Treatments • Laser Hair Removal •
 Aromatherapy Massage • Indian Head Massage •
 Electrolysis • Waxing • Eyebrow Tints • Eyelash Tints •
 Make-Up for All Occasions • Manicures • Pedicures •
 Acrylic Nail Extensions • Nail Art •

CAREMALTA

www.caremalta.com

We Focus on Quality Care
 while safeguarding your
 privacy and dignity

With homes purpose-built and specifically designed for older persons, together with over 400 highly dedicated and trained personnel, we continue to strive to improve your quality of life.

12 Years of Quality Care for the Elderly

Casa Arkati Mosta: Tel (+356) 21434342
Villa Messina Rabat: Tel (+356) 21454889

CareMalta are also operators of the
 Zgħajra & Ċospicua Government Homes

Head Office: Villa Messina
 St. Dominic's Square, Rabat RBT 06, Malta
 E-Mail: info@caremalta.com

B'qima lejn San Pawl Missierna

Sena ta' I-Ewkaristija 2005

53

II-Banda Konti Ruġġieru fl-Awstrija u l-Ġermanja

*Succes wieħed minn fost il-ħafna successi li
l-banda l-principali tar-Rabat ta' Malta kellha fl-2004*

Mark Fenech Vella

Segretarju tal-Kumitat Eżekuttiv Soċjetà San Pawl – Banda Konti Ruġġieru

Huwa ferm xieraq li tingħata harsa lejn iż-żjara li l-Banda Konti Ruġġieru għamlet f'Settembru ta' 1-2004 fir-reġjun tal-Bavarja (wieħed mill-istati tal-Ġermanja) u Salzburg (l-Awstrija). U dan sabiex mhux biss min kien prezenti jkollu akkont ta' l-esperjenza ta' dik il-ġimgħa, jew lill-bqija li ma kinux hemm ikollhom idea tal-mawra, imma l-aktar sabiex tinkiteb l-istorja u bħalma nistgħu nagħmlu llum li nqallbu l-paġni tal-harġiet passati ta' dan il-ktejjeb u naqraw x'ġara meta l-banda tagħna kellha l-opportunità li tagħmel unur lir-Rabat u lil Malta, isir l-istess f'din il-ħarġa ta' dan il-ktejjeb.

Sa minn meta l-Bord Editorjali ta' dan il-ktieb kellimni bħala segretarju tas-Soċjetà San Pawl Banda Konti Ruġġieru u inkarigani sabiex nagħti harsa lejn din il-mawra, hassejt li kien il-mument li wieħed inizzel bil-kitba l-avventura memorabbli li l-Banda Konti Ruġġieru, iffurmata minn 45 element u 60

partitarju, kellha f'dawn iż-żewġ pajjiżi magħrufin ghall-mużika u l-baned. Mill-ewwel nistgħu nghidu li kienet mawra eċċellenti mhux biss ghaliex il-kontingent żar hafna postijiet ta' ġmiel enormi bhal Salzburg, Passau, Munich, Berchtesgaden u Konigssee, imma ghaliex fuq kollox l-ghan kulturali ntlaħaq doppjament: il-Banda Konti Ruġġieru esegwiet il-programm mużikali u l-marċi b'mod eċċellenti, kif ukoll inħoloq ġemellaġġ bejn iż-żewġ baned rispettivi li minnu hareġ mhux biss ġid mużikali imma anke soċjali, anke fuq bażi individuali permezz ta' l-iskambju li kien hemm bejn il-kontingent Malti u dak ġermaniż tal-villaġġ ta' Reisbach.

Harsa lejn Kif Din il-Mawra Originat

Nistgħu nghidu li l-bidu ta' din iż-żjara fil-Ġermanja kien meta s-Sur Edward Lentini, minn San

B'qima lejn San Pawl Missierna

Giljan residenti l-Mosta, ġie f'kuntatt ma' banda Germaniża bl-isem ta' Reisbacher Musikanten. Ta' kull sena din il-banda tesegwixxi programmi ta' mužika leggħera u marċi bavarjani f'xi pajjiż ta' l-Ewropa. Is-Sur Lentini, wara li kien ha pariri fuq liema huma l-ahjar baned li huma ta' certu livell mužikali u ta' esperjenza fil-qasam tal-ġemellaġgi jew žjarat barra minn Malta, kien kellem lis-Sur Tonio Fenech, peress li huwa kien jaf lis-Sur Tonio Fenech fuq xogħol u kien jaf ukoll li huwa midħla mal-Banda Konti Ruġġieru li kienet giet suġġerita lilu minn diversi persuni fil-qasam tal-baned f'Malta.

Din l-idea tas-Sur Lentini mill-ewwel għoġbot lis-Sur Tonio Fenech li kif jaf kulhadd huwa benefattur kbir ta' l-istess Soċjetà, tant li s-Soċjetà, flimkien mas-Sur Paul Borg ta' l-Amerika, għoġobha taħtarhom membri onorarji ta' l-istess Soċjetà San Pawl Banda Konti Ruġġieru. Is-Sur Tonio Fenech mill-ewwel kellem lit-Teżorier tas-Soċjetà San Pawl Banda Konti Ruġġieru, li dak iż-żmien kien is-Sur Aristarco Cefai, lill-President ta' l-istess Soċjetà, il-Konti Paul Tonna u lil Louis Borg, membru tal-kumitat u ddirettur tal-każin. Is-Sur Tonio Fenech infurmahom b'din l-opportunità u wriehom ix-xewqa tieghu li

l-banda tagħna titla' ddoqq il-Ġermanja u li hu lest jghin finanzjarjament jekk ikun hemm bżonn. Għalhekk hu xtaq li xi persuna tal-kumitat jew tal-Kummissjoni Banda takkumpanjah il-Ġermanja sabiex isiru d-diskussionijiet ma' l-uffiċjali ta' din il-banda sabiex hekk jiġi miftiehem il-programm taż-żjara tal-banda fil-Ġermanja u l-mod u l-binari li l-Banda Konti Ruġġieru se tirreciproka lill-Banda Ġermaniża meta din tīgi ospitata f'Malta. Il-membri tal-kumitat imsemmija ssuġġerew lil Mark Fenech Vella li dak iż-żmien kien *chairman* tal-Kummissjoni Banda u assistent segretarju fil-kumitat tas-Soċjetà bħala l-persuna adatta.

F'Marzu ta' l-2004, is-Sur Tonio Fenech flimkien

B'qima lejn San Pawl Missierna

Sena ta' l-Ewkāristija 2005

Maksims Pastizzeria

Orders for parties also accepted.

Pastizzi,
timpana,
different pies,
sausage rolls,
etc...

St. Rita Street, Rabat.
Mob: 9989 4880, 9928 0318

Let us take care of one of your Wedding's problems!

FARSON'S
Wholesalers of Wines, Spirits and
Alcoholic Beverages together with a
variety of Snacks, Confectionery,
Tobacco Products, Ice, Disposables,
Soft Drinks, Mineral Water, Juices
and Mixers.

Special Prices for Wedding Receptions,
Parties and any other Occasion.

OPENING HOURS:

Mon - Fri: 8.00 am - 7.00 pm
Sat: 8.00 am - 1.00 pm

TA' KARLA
cellars

WINES • SPIRITS • BEERS • TOBACCO • SNACKS
Cash & Carry
Vincenzo Ciappara Street, Rabat.
Tel: 21 454 876, 21 459 925 Fax: 21 451 079
email: karla@woldonet.net.mt

B'qima lejn San Pawl Missierna

Sena ta' l-Ewkaristija 2005

mas-Sur Edward Lentini u Mark Fenech Vella telghu għal żjara ta' erbat ijiem ġewwa l-villagġ ta' Reisbach fejn huma kienu allogġġati f'lukanda fiċ-ċentru ta' dan il-villagġ pittoresk. F'dawn l-erbat ijiem, id-delegazzjoni ttieħdet tara diversi postijiet fejn il-Banda Konti Ruġġieru kienet sejra ddoqq jew iżżejjur. Dawn ġew murija mis-Surmast il-ġdid tal-banda Ģermaniża Johannes Grassl li dawwar lid-delegazzjoni fil-karozza tal-familja tiegħu. Irid jingħad bla tlaqlīq li l-ospitalità tal-Bavarjani kienet xi haġa li mmeraviljat lil kulhadd: huma nies ferrieha, akkoljenti u qalbhom tad-deheb.

Lura Malta, id-delegazzjoni li marret il-Ġermanja rrapportat lill-kumitat fuq l-arrangamenti li kienu offruti. Il-kumitat aċċetta l-proposta u l-arrangamenti tal-ġemellaġġ u immedjatamente ġiet iffurmata kummissjoni, magħmula mis-Sur Tonio Fenech bhala *chairperson*, mill-Viči-President is-Sur Joseph Azzopardi fl-assenza tal-President Paul Tonna, is-Segretarju u *Chairman* tal-Kummissjoni Banda Mark Fenech Vella, il-Kaxxier Carmel Scerri, il-PRO s-Sinjura Doris Coleiro u Victor Vella, membru tal-Kummissjoni Banda. Irid jingħad li ma' din il-kummissjoni maħtura mill-kumitat dahlu jighinu s-Sinjuri Pio Scerri, Emmanuel Sapiano u Raymond Camilleri. Din il-kummissjoni Itaqgħet bosta drabi skond kemm kien meħtieġ. Ix-xogħol li kellha l-kummissjoni kien li torganizza l-mawra tal-kontingent: ġbir tal-flus, sistemazzjoni fil-lukandi, trasport bl-ajru u bil-coaches, u hafna aktar. Ĝie deċiż li jsiru armi kbar tad-drapp għal fuq il-ġlekkijiet tal-bandisti meta dawn jintlibsu għal waqt is-servizz.

Saru wkoll ġkieket bojod bl-arma tal-banda fuq il-pavru sabiex dawn jintlibsu f'każ li tkun ix-xita. Kemm l-armi tal-ġlekkijiet kif ukoll il-ġkieket thallu mis-Sur Tonio Fenech. Għalhekk grazzi wkoll lis-Sur Tonio Fenech għal din l-ghotja. Grazzi wkoll lill-membri kollha tal-kummissjoni li hadmu bis-shih sabiex il-mawra tkun success.

Hawn ta' min jirringazzja lis-Sur Lentini li ha hsieb il-korrispondenza kollha permezz ta' l-e-mails mal-banda Ģermaniża sakemm bdew jieħdu hsieb Aristarco Cefai u s-Sur Tonio Fenech. Grazzi wkoll lill-ex-kaxxier tal-kumitat, is-Sur Aristarco Cefai li hadem il-costings neċċesarji sakemm beda jiffunzjona l-kumitat prezenti.

Kien waqt ir-rapport tal-Kummissjoni Banda ppreżżentat minn Mark Fenech Vella waqt is-seduta annwali tal-bandisti tal-post tal-Banda Konti Ruġġieru li uffiċċjalment thabbret din l-istedina tal-ġemellaġġ. L-aktar biċċa ugieħi ta' ras kienet li l-banda tkun armata tajjeb. Dan ghaliex anke li kieku l-Konti Ruġġieru kellha ddoqq marċi biss, kien jirrikjedi li tkun komposta minn element kapaci

peress li nofs is-sett tal-marċi brijuži tal-Banda Konti Ruġġieru hu magħmul minn marċi kompożizzjoni ta' Mro. Vincenzo Ciaparra, Mro. Giuseppe Azzopardi u tas-Surmast Direttur il-Prof. Joseph Vella. Minn dik il-ġurnata bdiet hidma sabiex l-element tal-banda jkun wieħed bilanċjat u kapaci kemm jista' jkun. B'sodisfazzjon nghidu li l-Banda Konti Ruġġieru kienet wahda mill-aktar baned armati li qatt tellghu barra minn Malta. Dan ghaliex barra l-ammont kbir ta' bandisti tal-post ipposediet l-ahjar bandisti solisti li wieħed isib fil-preżent.

Iż-żjara tad-delegazzjoni Maltija f'Marzu ta' l-2004 ġiet reċiprokata minn delegazzjoni Ģermaniża fl-ewwel ġimħa ta' Ĝunju ta' l-istess sena. Ma setax jonqos li waqt din iż-żjara id-delegazzjoni tiġi mistiedna żżur il-każin ta' l-istess Socjetà San Pawl Banda Konti Ruġġieru. Huma ġew imdawra mal-bini li ddeskrivewh bhala palazz lussuż. Fl-ahħar ta' din iż-żjara fil-każin huma attendew ghall-prezentazzjoni tas-sett il-ġdid tal-marċi li l-Banda Konti Ruġġieru kienet se ddoqq għall-festi Pawlini tas-sena 2004. Fis-sala l-ġdidha ta' l-istess każin huma kelhom l-opportunità li jaraw il-Banda Konti Ruġġieru tesegwixxi dawn il-marċi brijuži quddiem l-istess soċi membri tagħha u d-delegazzjoni Ģermaniża.

Il-Programm taż-Żjara tal-Kontingent Rabti fil-Ġermanja u l-Awstrija

Il-Kontingent Rabti magħmul minn 105 persuni ħalla Malta lejn Stuttgart fil-Ġermanja nhar it-Tnejn 12 ta' Settembru 2004 għall-habta tat-tlieta ta' wara nofsinhar.

Il-programm tal-mawra tal-kontingent kienet imqassma billi kull filghodu kmieni, għall-ħabta tat-tmienja, il-kontingent kien jiltaqa' quddiem il-lukanda fejn kien qiegħed alloġġġat u minn hemmhekk jitlaq għall-harġa tal-jum (*excursions*). Kif kulhadd jaf id-distanzi huma twal u għalhekk kienu jkunu saru madwar is-sebħha ta' fil-ghaxxija meta l-kontingent kien jirritorna lura fil-lukandi ta' madwar Reisbach fejn kien qiegħed ikun alloġġjat.

Harsa lejn il-postijiet sbieħ li l-kontingent żar mal-ewwel jinduna li din il-mawra kienet wahda mhux ta' min jitlef. Il-kontingent beda l-harġiet tieghu t-Tlieta, 14 ta' Settembru, fit-tmienja ta' filghodu, fejn telaq għal Salzburg fl-Awstrija fejn wara li żar il-belt ta' Salzburg, il-belt ta' Mozart, wara nofsinhar il-Banda Konti Ruġġieru tat is-servizz mužikali tagħha fil-ġonna Sound of Music fil-kastell ta' Hellbrun. Dan hu kastell b'ġonna kbar u mill-isbah. L-Isqof li bena dan il-kastell bil-ġonna tiegħu aktar

B'qima lejn San Pawl Missierna

Sena ta' l-Ewkaristija 2005

minn mitt sena ilu kellu sens ta' umoriżmu qawwi tant li mill-imwejjed jew mill-hitan tal-ġonna johrog l-ilma hekk kif inti tkun għaddej. Hawnhekk wieħed seta' jara fejn inħadem il-film *Sound of Music*.

L-Għada, l-Erbgħa 15 ta' Settembru, il-kontingent żar il-belt pittoreska ta' Landshut u wara, ghall-habta ta' nofsinhar żar il-fabbrika tal-karozzi BMW f'Dingolfing, fejn qabel ma ddawwar mal-fabbrika twila 10km minn gwidi speċjalizzati tal-fabbrika li spjegaw b'mod tekniku kif issir il-manifattura tal-partijiet tal-karozzi BMW u l-immontar hafna minnu minn *robots* mekkanizzat, ingħata ikla f'wieħed mirristoranti tal-fabbrika u sar diskors minn Mr. J. Steigler, ufficjal tal-Kumpanija BMW, u ntware filmat ta' madwar nofs siegha fuq l-istorja tal-BMW (Bavarian Motor Works) u kif issir il-produzzjoni ta' l-istess vetturi tal-marka BMW.

Filgħaxija saret iċ-ċerimonja tal-ġemellaġġ gewwa s-sala l-kbira tal-lukanda ta' Reisbach fejn wara li daqqet programm mužikali l-Banda Konti Ruġġieru, daqqet programm mužikali l-banda li ospitatna, cioè r-Reisbacher Musikantnen. Ovvjament, waqt din l-okkażjoni, gew reċiprokati rigali ta' tifkira bejn iż-żewġ baned rispettivi kif ukoll rigali ta' tifkira mill-Viči-President tas-Soċjetà San Pawl Banda Konti Ruġġieru lis-Sindku ta' Reisbach li dan irreciproka b'messaġġ sabih. Prezentazzjoni lis-Sindku ta' Reisbach saret mis-Sinjura Doris Coleiro, Viċi-Sindku tal-Kunsill, għan-nom ta' l-istess Kunsill Lokali. Wara sar pranzu kbir, mogħti mill-banda Ĝermaniża fl-okkażjoni tal-ġemellaġġ. Il-banda kienet taħt id-direzzjoni tas-surmast direttur tagħha, il-Prof. Joseph Vella. Fost il-biċċiet li esegwiet insibu l-marcia sinfonica Malta tas-Surmast Vincenzo Ciappara u marċi ta' l-ex-Surmast Ciappara, ta' l-ex-bandist tal-banda Mro. Azzopardi u tas-Surmast attwali, il-Prof. Vella.

Il-Hamis 16 ta' Settembru, il-kontingent beda l-ġurnata tiegħu billi żar il-knisja barokka ta' Aldersbach waqt li kien fi triqtu lejn Passau, belt barokka bil-katidral ta' St. Stephen jiddomina l-arkitettura ta' l-istess belt, li tinsab fuq ix-xmara Danubju. Wara nofsinhar, il-kontingent żar Bodenmais fejn wara li żar fabbrika-villaġġ fejn isiru prodotti tal-hġieg, il-kontingent attenda għal daqq ta' marċi mill-Banda Konti Ruġġieru fil-pjazza ta' Bodenmais. Għal dan il-koncert attenda s-Sindku ta' Bodenmais, fejn ippreżenta rigal ta' tifkira. Filgħaxija nghat替 ikla b'ikel tradizzjonali Malti mill-president u l-kumitat tal-Banda Konti Ruġġieru. Għal din l-ikla, barra l-kontingent Malti u l-bandisti tal-banda li ospitatna, kienu prezenti numru kbir ta' voluntiera ta' l-istess banda Ĝermaniża. Waqt din l-ikla grupp ta' kantanti bavarjani kantaw kant tipiku

tal-post, filwaqt li fuq talba ta' l-istess Ĝermaniżi l-Banda Konti Ruġġieru allegrat lil dawk preżenti permezz ta' marċi brijużi mill-pinna tas-Surmastijiet Ciappara, Azzopardi u Vella. Dan għaliex dawn il-marċi ntgoġbu ferm minn hafna Ĝermaniżi intiżi fil-mužika.

Il-Ġimħa 17 ta' Settembru, il-kontingent Malti qatta' l-ġurnata Berchtesgaden gewwa l-Alpi, fejn hemm żar muntanja li fiha kien jigi pproduċut il-melh. Wara nofsinhar, il-kontingent żar Konigssee u qasam l-ghadira (*lake*) li hija mdawra bil-muntanji. Dan seta' jagħmlu permezz ta' dghajjes. Waqt dan il-vjaġġ li dam sejjer nofs siegha, wieħed Awstrijakk abbord id-dghajsa daqq il-flikornu u kien ferm interessanti li l-eku ta' l-instrument jerġa' jidwi wara xi minuti. Din l-esperjenza qalb in-natura hija indimentikabbli.

Is-Sibt il-kontingent qatta' l-ġurnata fi Munich billi l-ewwel ra ċ-ċerimonja tal-ftuh tal-famuż *Octoberfest* (il-festival internazzjonali tal-birra fil-bavarja) u wara kellu l-hin sabiex min irid izur iċ-ċentru ta' Munich.

Il-Hadd kienet l-ahhar ġurnata ta' eskursjonijiet. Wara l-quddiesa fil-knisja parrokkjali ta' Reisbach, fejn il-mužika tal-quddies kienet esegwita minn selezzjoni ta' brass mill-Banda Konti Ruġġieru, il-kontingent ittieħed izur Kehlheim. Wara vjaġġ qasir fuq ix-xmara Danubju permezz ta' vapur, il-kontingent żar il-monasteru ta' Weltenburg, fejn hemm wieħed seta' jara l-eqdem birerija fid-dinja.

L-ghada t-Tnejn filghodu kmieni, il-kontingent irritorna lejn Malta b'hafna memorji sbieħ.

Nota ta' l-Għeluq

B'din il-mawra nkitbet paġna ohra fl-istorja glorjuża tas-Soċjetà San Pawl Banda Konti Ruġġieru. Barra milli kienet ta' esperjenza fuq livell soċjali u individwali, kemm ghall-kontingent Malti kif ukoll ghall-bandisti Ĝermaniżi u l-familji tagħhom, kienet ukoll ta' okkażjoni, fejn b'mod effettiv, inxterdet il-kultura Maltija permezz tal-mužika li daqqet il-Banda Konti Ruġġieru.

Għalhekk, grazzi lil dawk kollha li b'xi mod ġhenu sabiex il-mawra tkun success: lis-Sur Tonio Fenech li għen finanzjarjament permezz ta' l-isponsors, lill-kummissjoni tas-safra, kif ukoll lill-Prof. Joseph Vella, 'il-bandisti li ffurmaw l-Banda Konti Ruġġieru u l-kontingent. Grazzi wkoll, u mhux l-inqas imma, lill-banda u 'l-poplu ta' Reisbach, immexxija mis-Sindku, li ospitana u akkumpanjana matul dik il-ġimħha. Iż-żjara tagħhom fis-sajf li ġej se tkun okkażjoni sabiex ahna nirreciprokaw l-ospitalità tagħhom u permezz ta' hekk, il-ġemellaġġ ikompli jaġhti l-frott!!

B'qima lejn San Pawl Missierna

Sena ta' l-Ewkaristija 2005

San Pawl

Min Kien u F'hiex Ifakkarni

Dr. Mario Tabone Vassallo

Meta talbuni nghid kelmtejn fuq San Pawl, ħsibtha ċajta. Min jien biex nitkellem fuq San Pawl? Ma jixraqlix. Hekk għadni nemmen, imma irazzjonalizzajt li Alla jqisna lkoll ministri tieghu bid-dmir li nxandru l-Kelma.

Nista' nkun eżempju ta' kif Alla jinqeda bl-inqas fost il-holqien biex ikellimna. Inqed b'San Pawl li kien għadu Tieghu! San Pawl twieled f'Tarsu, fiċ-Čiliċia. Missieru kien ċittadin Ruman. Aktarx li kien Fariżew u ta' tradizzjonijiet qaddisa. San Ġlormu sostna li kien minn Gixala, fil-Galilija. Kienu tat-tribu ta' Benjamin.

Fiċ-ċirkonċiżjoni, tawh l-isem ta' Sawl, li jfakkar l-ewwel re tal-Lhud. Tawh ukoll isem Latin, Paulus. Kien komuni li jieħdu wkoll isem Latin jew Grieg. San Pawl tħallek jinsej il-moher, drapp fin minsug mis-suf tal-mogħża li minnu kienu jagħmlu t-tined. San Pawl ix-xogħol qatt ma harbu, anzi fittxu.

Meta kien żgħir, studja taħt Gamaliel f'Gerusalem. Gamaliel kien membru tas-Sanhedrin, l-ogħla u l-iktar kunsill setgħani kif ukoll il-qorti tal-Lhud. Kien ikun ta' xi 71 membru. Gamaliel seta' kien il-kap tagħhom. Kien moderat u rrispettat biżżejjed biex il-Lhud semgħu minnu u ma ppersegwitawx lill-appostli. Jista' jkun li t-titlu Rabban (sidi/ghalliem), intuża l-ewwel għaliha. Tradizzjoni antika tghid li Gamaliel ikkonverta bil-mohbi Nisrani u baqa' fis-Sanhedrin biex jghin lill-insara. Fiż-żminijiet bikrija tal-Knisja, kien meqjum b'qaddis.

Nerġghu nisimghu b'San Pawl meta haġġru lil San Stiefnu u ndokra l-hwejjeg tal-haggara. Għandna deskrizzjonijiet ta' San Pawl u wkoll xbihat antiki tieghu, għad li mhux ta' żmien. Kien qsajjar, bi-

*San Pawl b'ido x-xellugija
merfugħha fid-direzzjoni tal-Bajja ta' San Pawl il-Baħar.
(Kolleżzjoni privata)*

spallejn miftuha, ffit qargħi u bil-leħja. Kien determinat, ma jfittixx gliedha imma lanqas jahrabha, ma jfittixx il-mewt imma meta tasal fuqu iħaddanha. Ma kienx jaqta' qalbu. Mhux bhali.

Jien xi kultant nghid: "U jien, wara kollox, ghaliex inħanbaq bhal-leħen xaghri? Nista' nghix hajja ta' Papa, kif nghidu. Ma nafx ghaliex, ghax il-hajja ta' Papa ma tantx hi wahda komda milli jidher. Imma mbagħad niftakar li biex il-hażen jirbah, kull ma jinhtieg hu li s-sewwa jżomm is-skiet. Kull meta ahna nizommu s-skiet u ma nagħtux palata s-sewwa, insiru hatja tal-hażen, li jsehh minhabba din id-dghufija tagħna.

San Pawl għamel tliet vjaggi tħalli bejn is-snini 45 u 57, qabel ma spicċa Malta. Żar u evangélizza bosta pajjiżi. Dak iż-żmien ma kontx tiehu xarabank jew ittir, kollox bil-mixi, fuq mogħdijiet imtarra u mġebbla, fuq u bejn muntanji miżghuda bil-briganti. Wieħed htieg determinazzjoni u kuraġġ kbir. Htieg ukoll saħha. San Pawl ghakkes 'il-ġismu biex jaqdi l-ghamar ta' ruħu mnabbha birrieda ta' Alla.

Jekk il-bniedem mhux ghajr ruħ tkarkar katavru warajha, il-ġisem ma hu xejn ħlief xkiel jekk ma jaqdix lir-ruħ. Meta San Pawl inkalja f'San Pawl il-Baħar, kien sejjer għal-ġuri Ruma. Tradizzjoni antika ssostni li kien ġie milquġi f'dar f'San Pawl Milqi. Hemm tinsab knisja ta' xi 400 sena, ohra taħtha eqdem u nstabu fdalijiet ta' ohra ta' xi 700 sena ilu. L-isem ta' San Pawl Milqi, milquġi, u dawn il-knejjes, jaġħu xhieda ta' dan.

Taħt dawn il-knejjes, instabet villa Rumana li qabel kienet Punika. Sejba ohra li tirfed it-tradizzjoni tal-laqgħa ta' San Pawl hemmhekk minn missirijietna. Il-port tas-Salina kien jibqa' diehel kważi sal-knejjes qabel ma mtela u nghalaq bil-hama.

B'qima lejn San Pawl Missierna

Sena ta' I-Ewkaristija 2005

Aktarxi li meta San Pawl ghaddha ġuri f'Ruma wara Malta, ma ġiex misjub hati u ġie meħlus. Aktarxi li wara reġa' siefer: żar Spanja, reġa' mar Ċipru, Efesu u l-Asja. Fl-ahhar reġa' spicċa Ruma, fejn inqatel lejn it-tmiem ta' l-imperu ta' Neruni, meta Pawlu kelli xi 69 sena. Qatghulu rasu f'lok jismu *Aquae Salviae*, illum *Tre Fontane* bit-tradizzjoni li meta qatghulu rasu, din qomsot tliet darbiet u kull fejn misset l-art fawwar l-ilma. Dan il-post jinsab biswit it-Triq Ostia, xi żewġ mili 'l bogħod mill-Bażilika ta' San Pawl Barra s-Swar. Hemm tradizzjoni li sofra l-martirju fl-istess jum li sofrīh San Pietru.

San Pawl fetah il-Kristjaneżmu ghall-ġentili. Wara l-ewwel vjagg, il-Knisja kellha tiddeċiedi jekk tilqax lill-ġentili wkoll. Ma baqghetx titlob iċ-ċirkonċiżjoni qabel il-magħmudija. Mingħajr San Pawl, il-Kristjaneżmu seta' baqa' għal-Lhud biss; għad li jekk kienet ir-rieda ta' Alla, kif żgur kienet, xi mod iehor kien jinstab. F'ittra tieghu, San Pawl karab li m'hemmx x'taghżel bejn il-Lhud u l-Ġentili: kienu t-tnejn midinba. San Pawl emmen li l-ġisem isir hażin ghax jitniġġes bid-dnub u jista' jfieg bil-ġħajnejna ta' Alla.

X'nistgħu nitghallmu minn San Pawl, minn dan il-pellegrin f'isem Kristu? Jien kirurgu midneb. Se nsemmi biss il-ftit li naf.

Tghaġġibni hafna l-KONVINZJONI li dejjem wera. Nammetti li jien ukoll bniedem, fiċ-ċokon tieghi, ta' konvinzjonijiet čari. Imma niftakar li, fil-bidu, San Pawl kien onestament konvint mis-sewwa ta' ghemilu, waqt li kien jiżbalja. Meta ppersegwita lill-insara, ma dinibx, ghax kien konvint li qed jagħmel is-sewwa. Imma xorta ghemilu kien hażin.

Għalhekk tajjeb jekk ahna lkoll, u mhux jien biss, għad li jien forsi hafna iktar minn haddiehor, inkunu certi kemm inkunu certi, dejjem u l-hin kollu, ngħarblu l-konvinzjonijiet tagħna, naraw li jkollhom sisien soda, li ma nkunux żabalji. Għalhekk tajjeb li nittolleraw lil min jaħsibha differenti. Wara kollo, jista' jkollu raġun haddiehor u mhux ahna. Dan ma jfissix li m'għandniex infittxu u niddefdu s-sewwa meta nagħrfuha; ifisser li m'għandniex nagħmlu lilna nfusna allat infallibbi. Jekk żabalja San Pawl, kemm iktar nistgħu niżbaljaw ahna?

Jghallimni wkoll l-EŻEMPU TAJJEB li San Pawl dejjem ta. Kien wieħed mill-ikbar predikaturi, imma dejjem sahaq fl-ittri tieghu fuq l-eżempju. Ghax ta' xejn inwiddbu lit-tfal biex ma jisirqu, jekk jarawna nisirqu ogħetti, jew nisirqu l-hin meta niskartaw mix-xogħol. Ta' xejn nishqulhom biex jghidu s-sewwa jekk jisimghuna nigħibu. Ta' xejn inħegġuhom ikunu hawtiela, jekk jarawna skansafacendi.

B'eżempju tajjeb, jirnexxielna iktar milli b'hafna għarr. L-ikbar u l-ahjar tagħlima hi x-xhieda ta' hajjitna, imsawra fuq prinċipji tajba. L-ahjar talba hi hajja tajba; dak l-iktar incens ifu h għal Alla.

Nebbahni San Pawl fuq il-htiega tat-TGHAKKIS TAL-ĠISEM. Ġisimna jista' jkun ghoddha tajba biex il-kewn, l-essri tagħna, ruħna, titqarreb lejn Alla. Imma ma rridux infissdu. L-ghass igib id-dnub. Illum tħinieha, nitnikkru, niffangaw, neħxienu u wara nhallsu l-flejjes il-għix. *Mens sana in corpore sano, moħħ f'saħħtu f'ġisem f'saħħtu*.

San Pawl għarrafni bid-DINJITÀ TAX-XOGHOL. Dejjem hadem għal hobżu. Qatt ma stenna lil xi deputat jaġħihielu b'xejn. Ix-xogħol iġieglek thossock siewi, jagħmel parti mis-soċjetà li tħixx fis-sħaqqa. Min jaħrab xogħlu, ikun qed inaqqas lili nnifsu, ixejjen id-dinjità tieghu. Mhux x'tagħmel jgħodd, imma kif tagħmlu. Min irtira, jista' jagħmel ħafna ġid: iżur il-morda, lix-xjuh, ukoll jekk ma jaħfomx. Wara l-ewwel żjara, ikun sar jaħfom u jkun jhennihom, jgħaqeqadhom mas-soċjetà. Terga', hu jkun qed igawdi ghax jibqa' siewi u hekk żagħżugħ.

Niftakar li meta kien jara, San Pawl ma kienx jara l-ħażen ta' għemilu. Kellu jgħama biex jibda jara sewwa. Fakkarni f'kemm ahna GHOMJA għall-ħtijiet tagħna. Nitkażaw b'haddiehor u tagħna ninsewh. Ma nistħux niskonġraw meta m'ahniex puri. Kemm minna nitolbu pjaċċiri lill-membri parlamentari, huma ta' liema kulur huma? Jekk jagħtuna dak li ma haqqniex, li mhux tagħna, ifisser li qed jisirquh lil haddiehor.

Il-klientaliżmu sfrenat qed jeqred il-pajjiż: kulhadd jiġbed għal xawwatu. Il-politikanti hatja li ma jirreżistux, imma dawk minna li jitħolbu u jaqilgħu l-pjaċċiri, hatja iktar. Juvenali xi 1900 sena ilu qal: "Jekk tara l-Caius Verres iġibni obsor hażin." Il-klientaliżmu jeqred lil min mingħali qed igawdi minnu. Mela ejjew nifθu ghajnejna wara dan l-ghama kollu. L-gharfiex tal-marda hu l-bidu tal-fejqjan.

Niftakar fil-LIFGHA li ghall-gharrieda għidmet lil San Pawl. Bhall-ħażen, ma tafx meta se jmissek. Jekk taċċetta l-ħażen għax tobsor li tirbah minnu, ghada jmiss lilek. Illum jien, ghada int. Fejn jonqos il-haqeq, jirbah il-ħażen. Jekk tkun fis-sewwa, bhal San Pawl, ma jiġi xejja x-żejt. Il-lifgħa tfakkarni wkoll fl-ilsna hžiena li jgħawwu u jagħmlu hsara bla qies. Dnub ikrah, bhaż-żerriegħha tal-peprin li meta tħarraxha ma tistax terġa' tiġi.

Ifakkarni San Pawl fil-MOGħDRIJA li dejjem wera lejn ghajru. L-ewwel fejjaq fejn htieg, wara

ppriedka. Nitghallmu ngħożju l-mogħdrija. Nitghallmu ngħożju s-sahha ta' kulhadd. Inħarsu l-ambjent ghax jekk inniġġsuh, tbat s-sahha ta' kulhadd. Naharbu l-eċċessi. Nagħmlu kollox bil-qies. La xogħol żejjed u lanqas ghass żejjed. Hekk din l-ghodda li biha tinqedha ruhna tiswa iktar.

Jiġi f'mohhi l-**IL-SNA TA' SAN PAWL**: dawn il-fossili li l-franka tagħna mimlija bihom. Fl-antik kienu jghidu li kienu dahlu fil-franka xhieda tal-qawwa tal-kelma ta' San Pawl. Illum nafu li mhux hekk. Imma l-**KELMA T-TAJBA** u f'waqtha taf-tassew tkun setgħana u qawwija, taf tagħmel hafna ġid. Illum, din ix-xhieda mgħebbla u siekta tħallimna li xi kultant siewi li kelma ma nghidu hiex jekk tista' tweġġa', ikollna raġun kemm ikollna raġun. Sikwit, jekk nigħdmu l-sienna, jiswa. Għalhekk inqisu kull ma nghidu biex ikun dejjem ta' siwi u ta' ġid, inkella s-skiet ahjar. Dmirna nxandru s-sewwa u nirfu t-tajjeb, imma mhux inweġġghu ta' xejn b'xejn.

Niftakar ukoll fil-**GEBEL TAL-GROTTA** ta' San Pawl tar-Rabat ta' Malta li kien magħdud b'mediċina, ifejjaq certa mard. Fil-fatt, neputi ta'

Michelangelo kelli licenzja mill-Ordni biex jonqox il-ġebel, jaħdmu f'tajn u wara minnu jagħmel bħal medaljuni bi xbihat tal-Grotta jew San Pawl u jbiegħhom mad-din ja kollha għall-flejjes kbar. Minn kollox nagħmlu negozju! Mhux ta' b'xejn Kristu kinesa kinsa t-tempju.

Imma din il-biċċa tal-fejqan mill-ġebla tal-Grotta, l-ewwel knisja ta' Malta, simbolikament turina li l-fejqan ta' hafna mill-mard tagħna nsibuh fil-**KELMA TA' ALLA** jekk nħarbluha, nixtarruha sew, inhaddnuha u nippruvaw nghixuha. Hekk kif għamilna dan il-pellegrināg Pawlin illum, ikun tajjeb li iktar spiss inkunu pellegrini ġo fina u nidħlu sikkit gewwa nfusna, biex nħarblu għemilna, fid-dawl tat-tagħlim ta' missierna San Pawl. Hekk ikollna l-herqa u l-kuraġġ li dejjem wera San Pawl, u xi ftit mill-qdusija tiegħu. Dak li ta s-setgħa lil San Pawl qiegħed hemm biex jaġħtiha lilna wkoll. Kif minn għadu għamel qaddis kbir, jiġi jaġħid lilna wkoll.

* Diskors li sar f'Burmarrad fis-7 ta' Frar 2005.

V&P Cachia

1256 Saqqajja Hill, Rabat

**Tel: 2145 4472
Mob: 7945 4472**

*Best service for Lubrication, Steam Cleaning & Rustproofing,
Auto Parts, Accessories & Body Parts,
Battery Shop – Tyre Service*

Sub Agents for Allcare Insurance

Second Hand Auto Dealer

B'qima lejn San Pawl Missierna

Sena ta' I-Ewkariestija 2005

A.P.C. TRAVEL BUREAU LIMITED

47, Main Street,
Rabat RBT 02, Malta.

Tel: (+356) 2145 1158/9
Fax: (+356) 2145 0597
E-mail: coppola@waldonet.net.mt

For all your travel requirements

PORTELLI

DEALERS IN AUDIO, VISUAL,
HI-FI & PHOTOGRAPHIC
EQUIPMENT

GENERAL PHOTOGRAPHIC SERVICES

14, St Paul Street, Rabat RBT 12,
Tel: 2145 4287, Tel/Fax: 2145 4081
Fax: 2145 9909

Crazy Cook

Prop. Pauline & Charlie

St. Rita Street,
Rabat – Malta.
Tel: 2145 3750

BOOKWorm

STATIONERS &
NEWSAGENT

Photocopy Service
Booksellers, Toys

Main Street,
Rabat RBT 12
Malta

Tel: 2145 4570
Fax: 2145 4569
Mob: 9949 9457

B'qima lejn San Pawl Missierna

Sena ta' l-Ewkaristija 2005

75 Sena

mill-Inawgurazzjoni ta' l-Instrumentatura tal-Banda Konti Ruggieru

Aristarco Cefai

AMIAP. DMS (ANGLIA) M.Sc. (Mangt)

Għas-Socjetà San Pawl Banda Konti Ruggieru s-sena 1927 kienet sena ta' ċerti tibdil fl-amministrazzjoni u d-direzzjoni tal-banda. Dan ġara ghall-fatt li kien miet il-President tas-Socjetà l-Konti Dr. Alfredo Caruana Gatto, li kien ukoll president tas-Società Mutuo Soccorso Conte Ruggiero, u minhabba sahtu s-Surmast Direttur Giuseppe Vitaliti kellu jħalli Malta u jingabar gewwa Milan. Bhala president kien ġie mahtur il-Wisq Nobbi Konti Edward Sant Fournier, filwaqt li bhala Surmast Direttur lahaq Francesco Bellizzi.

Ta' min isemmi, li fi żmien is-Surmast Vitaliti, il-Banda Konti Ruggieru kienet għamlet progress kbir u hadet xejra moderna, filwaqt li mill-arkivji tas-Socjetà naraw li l-programmi mużikali kienu zdiedu sewwa. F'dan iż-żmien ukoll, jiġifieri bejn 1920 u 1927, il-banda kienet tgħodd mat-72 bandist tal-post. Kien l-istess Surmast Vitaliti li lesta pjan sabiex il-banda taqleb mill-organu antik għal dak modern, iżda kif digħi għedna ma kellux jara l-holma tiegħi sseħħ.

Għaldaqstant, is-Surmast Bellizzi kellu jkompli fuq il-passi tal-predeċċejur tieghu. Peress li s-Surmast Bellizzi ma damx wisq Surmast Direttur, fl-1928 ġie mahtur bhala Surmast Vincenzo Ciappara, li dan mill-ewwel kien wera dik il-kapacità sabiex il-kumitat seta' jtemm ix-xewqa u x-xogħol għal xiri ta' strumentatura gdida għall-banda kollha.

Il-Kumitat tad-direzzjoni fil-fatt ordna u xtara mingħand id-ditta Ettore Lucia & Sons strumentatura moderna li tinkludi l'-1 fuq minn sebghin strument. L-strumenti tar-ram gew ippruvati mill-Bandist Pawlu Ciangura, magħruf bhala PIU, filwaqt li dawk tal-qasba mis-Surmast Decelis. L-approvazzjoni għall-eżattezza

tat-tonalit kienet fdata f'idejn is-Surmast Carlo Diacono, is-Surmast Mallia Pulvirenti u s-Surmast Aurelio Doncich. Fatt kurjuż huwa li t-tonalit tal-klarinetti ma kinitx eż-żarru kif mixtieq u dawn reġgħu ntbagħtu lura u mibdula. L-ispiza totali kienet Lm485.155 u n-numru ta' dawk li kkontribwew kien 'il fuq minn tmenin ruh. Insibu wkoll li Sir Gerald Strickland, Kap tal-Partit Kostituzzjonali, kien ta' Lm5. Il-fondi ġew miġbura mill-fieri u tombli, u reċti fil-bitha ta' l-iskola tal-gvern.

L-ewwel programm li daqqet il-Banda Konti Ruggieru bl-strumentatura l-ġidha kien fi Pjazza Saqqajja, nhar il-25 ta' Jannar 1930, festa tal-Konverżjoni

ta' l-Appostlu Missierna San Pawl, kif tixhed din il-kartolina.

Minn dak iż-żmien il-banda saret hafna aktar popolari tant li sas-sena 1936 il-banda qatt ma naqset li tagħmel inqas minn 40 programm fis-sena. Permezz ta' Dun Robbie Calleja, kienet bdiet tingabar mužika aktar adattata għall-banda b'arrangamenti għal Grande Banda minn surmastrijet magħrufa bhal Pennacchio, Vessella, Mercadante, Mascagni, Vitaliti, Ciappara, Peroni, Manente, Moisasi, Collausi, Nevi, u Ascolese, fost tant ohrajn. L-strumentatura, barra li tinkludi strumenti mużikali tradizzjonali għall-banda, kienet kompluta bi strumenti bhal: *piccolo in La, clarinetto alto in Mi, u clarinetto basso in Si, sassofono basso in Si, trombe in Fa, Mi u Si, trombone basso in Fa, contrabasso in Si, fagotto, contrabasso ad ancia u contrabasso a corda*.

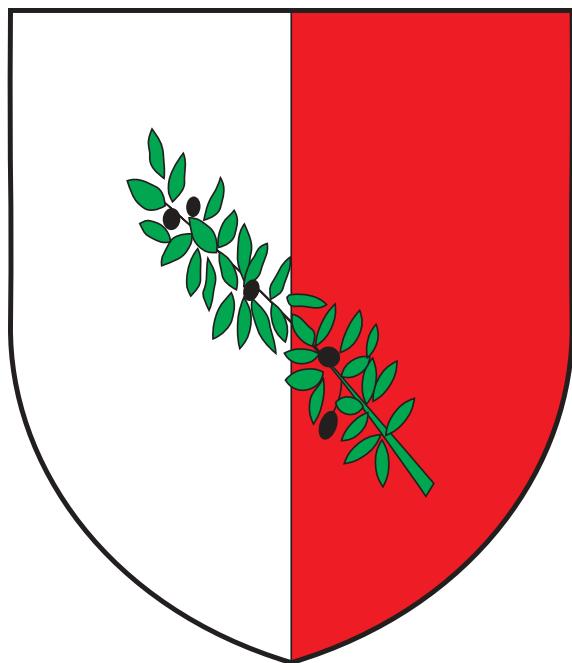
Hekk il-Banda Konti Ruggieru nsibuha bhala ewlenija fil-qasam bandistiku Malti, u pijuniera għat-tahriġ ta' l-arti tal-mužika.

B'qima lejn San Pawl Missierna

Sena ta' l-Ewkaristija 2005

KUNSILL LOKALI RABAT

*Is-Sindku
flimkien mal-Kunsilliera
jixtiequ jawguraw il-Festi t-Tajba
lir-Rabtin kollha.*

B'qima lejn San Pawl Missierna

Sena ta' l-Ewkaristija 2005

‘Ladies’ Circle’ Soċjetà San Pawl

Doris Coleiro

Lulju!! L-isbah xahar għar-Rabtin Pawlini, ghax wara sena ta’ hidma u preparazzjoni jasal il-jum tal-festa. Fil-festa l-isforzi u s-sagħrifċċi ta’ sena shiha, jilhqu l-qofol tagħhom u tigi cċelebrata festa kbira, denja għal qaddis kbir – San Pawl – *Magnus Sanctus Paulus*. Qaddis li ġie msejjah b’titli li jispikkaw u juru l-hila kbira li kelli: *Doctor Gentium* (Appostlu tal-ġnus), *Lumen Gentium* (Dawl tal-ġnus), *Vas Selesiones* (Għodda Magħżula) u ohrajn.

Biex ikkollok festa kbira rrid ikkollok ir-riżorsi umani, li jinqassmu f’sezzjonijiet ta’ hidma diversa, biex fl-ahħar ikun hemm riżultat ahħari u sodisfaċenti. Il-Ladies’ Circle tas-Soċjetà San Pawl, hija fergha fi hdan il-Kumitat tas-Soċjetà San Pawl, li għal dawn l-ahħar hdax-il sena tat il-kontribut tagħha b’riżultati pozittivi mmens. Proġetti wettaqna hafna f’dawn is-snin li ilha mwaqqfa, u bhala tikfira ta’ l-10 anniversarju mit-twaqqif tagħha rregalajna lis-Soċjetà l-pavimentar u z-zokklatura tal-kappella tal-kažin. Pavimentar ta’ l-irħam bl-arma tal-Madonna fin-nofs fuq disinn ta’ Joseph Scerri u zokklatura fuq il-fil, biċċa xogħol li ġiet tiswa madwar Lm2,600.

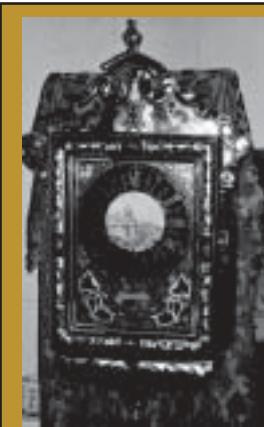
L-aktivitajiet tagħna ma jieqfu xejn tul it-tnejx-xahar tas-sena – *Coffee Mornings*, *Green Day* fil-Mother’s Day, *Gozo by Night*, *Christmas Party* għat-tfal, *Wine & Pizza & Tombola Party* u l-Wirja tal-Ğimħa Mqaddsa. Dan minbarra t-tindif regolari tal-kažin b’aktar intensità qabel il-festa. Ahna ma ngħinu biss lis-Soċjetà San Pawl, iżda wkoll lill-Kumitat Festi Esterri Corpus Domini u San Pawl, fejn tidhol Lejla Maltija u attivitajiet *fund raising* ohra.

L-impenn li ahna n-nisa dhalna għalihi, hadna hsieb li nwettqu u jalla nibqgħu attivi u interessati daqs dawn l-ahħar 11-il sena. Żgur li b’interess hekk kbir, is-Soċjetà San Pawl tkun tista’ tibbenefika aktar u l-proġetti ppjanati jkomplu jsiru u jitwettqu. Nittama li x-xogħol li qed isir jiġi apprezzat u nitolbukom tatu l-appoġġ tagħkom fl-aktivitajiet li norganizzaw.

Nawguralkom festi mill-isbah.

Viva San Pawl.

THE GILDER

*For any kind of gilding:
Maltese Clocks, Gilded Mirrors, Furniture etc.*

Arthur Vassallo

70, Doni Str., Rabat - Malta
Tel.: 21459828 Mob.: 99821006

B'qima lejn San Pawl Missierna

Sena ta’ I-Ewkalistija 2005

II-Kungress Internazzjonali tas-Saċerdoti 2004

Emanuel Borg

Pajjiżna laqa' l-ewwel kungress internazzjonali mhejj i mill-knisja Kattolika sa mill-1913 meta daklinhar Malta laqghet l-oghla prelati tal-knisja f'wieħed mill-ewwel Kungress Ewkaristiċi li baqgħu jsiru sal-lum il-ġurnata u li b'kombinazzjoni din issena qeqhdin niċċelebrar is-Sena ta' l-Ewkaristija. F'dan l-avveniment li għal dak iż-żmien kienu saru thejjijiet u ċelebrazzjonijiet kbar kienu ngħaqdu Maltin kollha sabiex isegwu mill-qrib dak li kien qed jiġri. Iċ-ċentru ta' l-attivitàajiet kollha kien il-Furjana u l-Belt ghax parti kbira sew tal-popolazzjoni Maltija kienet toqghod madwar il-portijiet ta' għżejt fejn kienet tingabar l-attività ewlenija ta' pajjiżna.

Attivitajiet oħra thejjew fl-irħula ta' għżejt fejn il-Kardinali u l-Isqof Pace mexxew iċ-ċelebrazzjonijiet. Il-monument ta' Kristu Re mnaqqax minn Antonio Sciortino huwa t-tifikira ewlenija ta' dak l-avveniment straordinarju għal pajjiżna.

Fir-rumanz klassiku Malti *Leli ta' Haż-Żgħir ta'* Gużè Ellul Mercer insibu mumenti ta' ġabru u ta' spiritwalità liema bħalha meta jissemma dan il-Kungress Ewkaristiku. Fl-awtobiografija tiegħu *Rajt Malta Tinbidel Vol. 1* Herbet Ganado jagħti deskrizzjoni ddettaljata tal-programm ufficjali li kien thejja u jinżel fil-profond ta' x'seta' fisser dak il-kungress ghall-Maltin ta' dak iż-żmien li kienet għadhom ipoġġu l-knisja fiċ-ċentru ta' hajnej. Madanakollu l-istoriċi tal-knisja ma jpoġġux dan il-Kungress Ewkaristiku fuq il-pedestall ta' l-istorja moderna tal-Kristjanità ghax ma halla l-ebda impatt ta' natura politika, per eżempju, u lanqas ma nġabru l-mijiet ta' eluf ta' nies biex isegwuh bħalma kien sehh fi bliet kapitali Ewropej qabel l-1913.

Min-naha Maltija jibqa' jissemma' l-aktar għal żewġ affarrijiet li spikkaw. Bla dubju ta' xejn pajjiżna kien laqa' bi ħgaru dan il-kungress. Il-ġurnali ta' disghin sena ilu jixħdu dan is-sentiment li kien hemm fost il-Maltin. Ir-ritratti ta' l-epoka juru ggajtiet ta' nies jattendu ghall-funzjonijiet reliġjużi li saru b'pompa kbira fuq il-Fosos u x-Xaghjra tal-Furjana

fejn il-Kardinali u l-Isqof Pace mexxew iċ-ċelebrazzjonijiet. Il-monument ta' Kristu Re mnaqqax minn Antonio Sciortino huwa t-tifikira ewlenija ta' dak l-avveniment straordinarju għal pajjiżna.

It-tieni raġuni li baqa' jissemma dan il-Kungress kien minhabba l-fatt li Malta ma kinitx ippreparata logistikament biex tilqa' avveniment kbir ta' dik ix-xorta. Kuntrarjament għal dak li għandna llum, pajjiżna ma kellux il-lukandi sabiex jakkomoda mat-3,000 barrani li ġew apposta għall-Kungress Ewkaristiku.

Fis-sena 2004 Malta regħġi laqghet kungress iehor ta' certu importanza li ġibed l-interess dinji ta' sezzjoni speċjalizzata tal-mezzi tax-xandir internazzjonali. Il-Kungress Internazzjonali tas-Saċerdoti organizzat mill-Kongregazzjoni tal-Kleru beda nhar it-Tnejn 18 ta' Ottubru u nghalaq is-Sibt 23 ta' Ottubru, 2004. Fih ġabar firxa wiesgħa ta'

B'qima lejn San Pawl Missierna

Sena ta' l-Ewkaristija 2005

sacerdoti ta' religjuži minn madwar id-dinja kollha fejn iltaqghu sabiex jithaddtu t-tema *Priests for the formation of Saints for the new millennium: In the Footsteps of the Apostle Paul.*

Ir-raġuni ghaliex intgħażlet Malta tinsab fil-kliem tal-Papa stess li qal: "We have chosen Malta as the venue for this meeting because we would like to contemplate the Great Apostle of the Gentiles, whose memory is particularly present in this land."

Il-programm ufficjali tal-Kungress kien jinkludi diversi laqghat, *seminars* u funzjonijiet religjuži ghall-partecipanti kollha. Mistiednin illustri u teologi attendew u għamlu d-diskorsi tagħhom fosthom il-Kardinal Castrillon fejn tkellem fuq Pawlu, *l-Evangelizzazzjoni u l-Isfidi ta' meta jiltaqgħu l-Kulturi.*

Din it-tahdita hadet xejra importanti l-aktar fid-dawl taċ-ċirkostanzi tal-lum il-ġurnata fejn il-kulturi u ċ-ċiviltajiet qegħdin jithalltu daqs qatt qabel. San Pawl jipprovdi mudell għall-Knisja Kattolika kontemporanja meta tikkunsidra illi l-ebda apostolu ma kien ivvjagħha daqsu fid-dinja magħrufa ta' dak iż-żmien u li min jaf kemm iltaqa' ma' kulturi differenti li għadhom iżewqu l-Mediterran.

Il-knisja kolleġġjata ta' San Pawl tar-Rabat sabet

post speċjali fil-programm ufficjali tal-kungress minhabba t-tema Pawlina li kienet torbot kollox. Fit-tielet jum tal-kungress nhar l-Erbgħa 20 ta' Ottubru, il-Kardinal Camillo Ruini, vigarju ġenerali tal-Qdusija Tieghu l-Papa fid-djoċesi ta' Ruma għamel meditazzjoni bit-tema *Qdusija u Evangelizzazzjoni Pawlina* fil-knisja u wara l-partecipanti żaru l-grotta. Huma telghu mis-sottopassagg u harġu mill-bieb tal-Mużew Wignacourt fejn fl-intrata setgħu jaraw panels sbieħ u interessanti li jirriproduċu opri ta' l-arti li juru n-Nawfragju ta' San Pawl f'Malta.

Kif tlestiet din il-funzjoni, il-membri tal-Fratellanza ta' San Pawl refghu r-relikwa tad-driegħ fuq bradella ġdidha li żjanżnet ghall-okkażjoni. Il-fratelli ta' San Pawl akkumpanjaw processjonalment flimkien mal-fratelli l-ohra, ir-relikwa lejn il-Katidral fl-Imdina fejn l-Arċisqof ta' Bombay Ivan Dias mexxa funzjoni ewkaristika.

Punt iehor ta' relevanza li hareġ minn dan il-kungress sehh l-ghada l-Hamis 21 ta' Ottubru meta l-Papa Ġwanni Pawlu II wassal il-messaġġ tieghu minn Ruma lil dan il-kungress permezz tas-satellita. Huwa tkellem dwar l-importanza tal-qassassin li jirnexxilhom jaqdu l-missjoni tagħhom permezz ta' l-evangelizzazzjoni speċjalment fiċ-ċirkustanzi preżenti fejn l-umanità għadha titqabda mal-vjolenza u l-konflitti kontinwi. Hawnhekk il-Papa saħaq li bl-ghajnejha tal-Madonna tista' tintlaħaq it-tama għall-gejjieni ta' paċi.

Il-kungress wasal fi tmiemu nhar is-Sibt 23 ta' Ottubru b'pellegrinagg Marjan f'Ta' Pinu. Huwa minnu li dan il-kungress irnixxielu jirbah it-titli principali ta' l-ahbarijiet lokali iż-żda għadna rridu naraw kemm dan il-kungress għad ihalli frott warajh. It-tama tibqa' li forsi tkun inżerghet żerriegħha ta' paċi ohra fost in-nies ta' rieda tajba li jridu jaraw dinja ahjar milli qiegħdin fiha.

B'qima lejn San Pawl Missierna

Sena ta' I-Ewkaristija 2005

CAREMALTA

www.caremalta.com

12 Years of Quality Care for the Elderly

**Well-being & Community Spirit
are our priority**

With homes purposefully built and specifically designed for older persons... together with over 400 highly dedicated and trained personnel, we continue to strive to improve your quality of life.

Casa Arkati-Musa Tel: (+356) 21434342 **Villa Messina-Ruab** Tel: (+356) 21454889

CareMalta are also operators of the Zgħajnej & Cospicua Government Homes.
Head Office: Villa Messina,
St. Dominic's Square, Rabat RBT 06, Malta
E-Mail: info@caremalta.com

Super Fruit

SHOP 1
CIVIC CENTRE, RABAT
TEL: 2145 9036

Free Delivery
Supplier to Restaurants

Tom's Deli

Shop 2,
Civic Centre, Rabat.
Tel: 2145 0603
Mob: 7970 8630

B'qima lejn San Pawl Missierna

Sena ta' l-Ewkaristija 2005

Opri Restawrati fil-Knisja Parrokkjali

Lulju 2004 - Mejju 2005

1. Żewġ plakki ta' taht il-kwadri tas-sagristija ghall-iskrizzjonijiet. Skultura ta' John Suda; żebgħa, induratura u skrizzjoni ta' John Scerri.
2. Tindif u restawr ta' sitt gandlieri u salib antik tar-ram għall-ortal ta' San Publju. Xogħol ta' Adrian Gauci.
3. Tiswija u tindif tal-lampier tal-kappellun ta' Sant'Anton. Inhadem ukoll karru biex jiġi evitat hsara waqt l-armar. Xogħol ta' Joe Aquilina.
4. Tiswija u tindif tas-sitt gandlieri ta' Cosmana Navarra. Sarulhom plattiġi ġodda tal-fidda flok dawk taż-żingu u ġew indurati l-pedestalli tagħhom. Xogħol fuq il-fidda ta' Adrian Gauci. Induratura ta' Arthur Vassallo. Din l-opra għiet iż-żifra mis-Sur Paul Borg mill-Amerika.
5. Restawr ta' l-arloġġ tal-kampnar u modifikat biex jieħu l-habel bl-elettriċi. Xogħol ta' Stephen Zammit. Iz-żebgħa ta' l-uċūħ sar minn Frankie Farrugia. Din l-opra għiet iż-żifra mis-Sur Paul Borg ta' l-Amerika.
6. Restawr u tindif ta' żewġ lanterni tal-fidda li jakkumpanjaw is-Salib tal-Fratellanza ta' San Pawl. Din l-opra għiet iż-żifra mill-istess fratellanza.
7. Bradella ġidha tal-ġewż għad-driegħ ta' l-Appostlu Missierna San Pawl. Xogħol ta' Herbert Mifsud u spejjeż tal-Kapitlu tal-Kolleġġjata tagħna.
8. Restawr u tindif ta' żewġ stali ta' l-ilma mbierek u tliet asperges tal-fidda. Xogħol ta' Joe Aquilina.
9. Tindif u restawr ta' hames lampieri antiki hafna tar-ram (uhud instabu fil-kannierja) li se jintużaw għall-grotta. Xogħol tas-Sur Joe Aquilina.
10. Tindif u tiswija tal-Midalja tal-Fratellanza tal-Kunċizzjoni tal-fidda indurata. Xogħol ta' Joe Aquilina.
11. Tindif tad-diadema tal-festa u tax-Xabla ta' San

- Pawl. It-tnejn tal-fidda ndurati. Xogħol ta' Joe Aquilina.
- Għotja ta' kalċi ta' Mons. Lawrenz Spiteri mholli b'testment tiegħu li ġie mnaddaf u msewwi mis-Sur Joe Aquilina.
- Diadema ġidha tal-fidda indurata għall-istatwa titulari għal matul is-sena. Miġbura miż-żgħażaq Rabtin Pawlini. Xogħol l-iskultur Joseph Scerri.
- Restawr u legar mill-ġdid ta' l-ewwel 3 registri tal-maghħidja flimkien ma' indiċi ġdid miġbur mis-Sinjorina Isabelle Scerri. Xogħol ta' Joe Busuttil Dougall.
- Tiswija u tindif ta' l-istarju antik tal-vara tal-Kunċizzjoni. Xogħol ta' Joe Aquilina.
- Tiswija u tindif ta' erba' brazzi b'żewġ friegħi tal-kristall li jintramaw fil-kappelluni. Xogħol ta' Fr. Louis Suban.
- Induratura ta' erba' fjokki ġodda għal-lampieri tal-Korsija mis-Sur Arthur Vassallo u hjata ta' erba' patalotti ġodda mis-Superjura Grace Busuttil.
- Żewġ antiporti ġodda ta' l-ahmar ghall-bibien tal-Korsija minflok dawk ta' l-aluminium. Xogħol ta' Joe Borg. Disinn tal-hġieg ta' Joseph Scerri.
- Sett ta' sitt plattiġi ġodda tal-fidda minflok dawk taż-żingu għall-għad-dibbi minn il-kunċiżi. Xogħol ta' Pinto li qed jintramaw fl-ortal tal-Kor.

B'qima lejn San Pawl Missierna

Sena ta' I-Ewkaristija 2005

Nifirħu Lil...

Kanonku Dekan Carmelo Cefai – 60 Sena Saċerdot

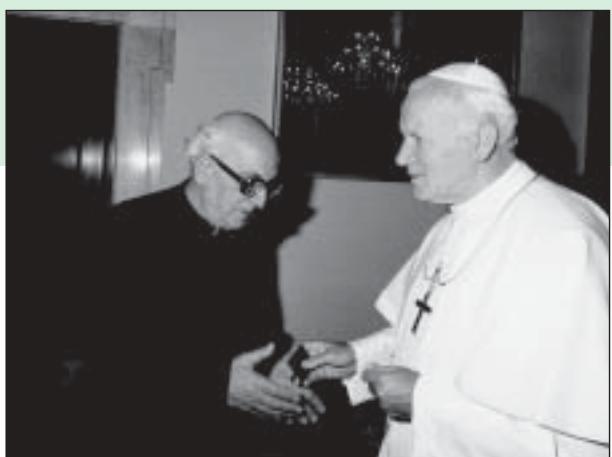
Dun Karm Cefai ġie ordnat sacerdot mill-Arcisqof Mikiel Gonzi fil-Katidral ta' l-Imdina nhar il-5 ta' Awissu 1945. Sa mill-1946 ilu prokuratur ta' l-Arcikonfraternitā tas-SSmu. Sagament, u mill-1946 sa l-1953 serva bhala viċi-parrokku tar-Rabat. Ha l-pusseß ta' Kanonku Kollegġjali tal-Grotta ta' San Pawl fit-30 ta' Marzu 1953 filwaqt li mill-1949 sa l-2004 serva bhala Rettur tal-kappella tal-Vitorja ta' l-Imtahleb.

Lil Dun Karm insbu fil-kumitatati ta' l-aqwa żewġ Ċentinarji Pawlini li saru f'Malta, dak ta' l-1960 u ta' l-1967. Sa mill-1961 ilu Direttur Spritwali tas-Soċjetà San Pawl Banda Konti Ruġġieru. Hadem ukoll flimkien mal-Kumitat tal-Kolleġġjata biex il-Grotta ta' San Pawl terġa' ssir haġa wahda mal-knisja proto-parrokkjali ta' San Pawl, għaqda li seħħet mad-dinjità ta' kolleġġjata fl-1962. Fl-1965 mexxa l-Missjoni tad-Driegħ ta' San Pawl fost il-Maltin fl-Ingilterra, il-Kanada u l-Istati Uniti, u sa mill-1970 ilu Rettur tal-knisja ta' San Bastjan.

F'Lulju ta' l-1979 lahaq Dekan tal-Kapitlu tal-Kolleġġjata u Rettur tas-Santwarju Grotta ta' San Pawl. Fost il-personalitajiet distinti li huwa laqa' f'dan is-Santwarju Pawlin insibu lill-Gran Mastru preżenti ta' l-Ordni ta' San Ģwann, Fra Andrew Bertie u lill-Q.T. il-Papa mibki u tant maħbub Ģwanni Pawlu II.

Mill-1963 sa l-1994 Dun Karm kien jokkupa diversi karigi fil-Kurja Arciveskovi ta' Malta u serva wkoll bhala assistant kappillan ta' l-Għaqda Maltija Trasport tal-Morda għal Lourdes.

F'isem il-Bord Editorjali nirringrazzjaw u nawgurawlu aktar snin ta' hidma fi ħdan il-Kolleġġjata u Proto-Parroċċa ta' San Pawl.

Aristarco Cefai – 25 Sena Bandist mal-Banda Konti Ruġġieru

Aristarco (Aris) Cefai hareġ idoqq mal-Banda Konti Ruġġieru nhar il-Hadd 20 ta' Diċembru 1980 waqt is-servizz li l-banda tagħmel fir-Rabat fi żmien il-Milied. Huwa tghallek il-mužika taht Elena Fiorini meta beda jistudja 1-vjolin u kompla jitharreg f'din l-arti taht l-Assistent Surmast Pawlu Azzopardi. Beda jdoqq mal-Banda Konti Ruġġieru ssossofonu soprano u bħalissa jdoqq ukoll dak tenur. Fl-1984 u l-1985 ha sehem fil-gara mužikali ta' l-Assoċjazzjoni Baned Maltin fejn ġab riżultati massimi. Ikkwalifika wkoll fl-eżamijiet tar-Royal Schools of Music kemm fit-teorija kif ukoll fil-prattika.

Fost il-programmi mužikali li daqqet il-Banda Konti Ruġġieru f'dawn l-ahħar 25 sena ta' min isemmi dawk ta' l-1994 meta l-istess banda cċelebrat gheluq l-125 sena mit-twaqqif tagħha u dak ta' l-1985 meta ġiet iċċelebrata s-sena Internazzjonali tal-Mužika. Aristarco huwa wieħed mill-bandisti li siefer mal-Banda Konti Ruġġieru fil-mawriet kollha tagħha barra minn xtutna fl-1995, l-Italja, fl-1999 fi Sqallija, fl-2001, fl-Istati Uniti ta' l-Amerika u l-Kanada, fl-2002 fi Sqallija u fl-2004 fil-Ġermanja u fl-Awstrija. Bejn is-sena 2002 u 2004 Aristarco kien jokkupa l-kariga ta' teżorier tas-Soċjetà San Pawl Banda Konti Ruġġieru u għal diversi snin kien ukoll jokkupa karigi fil-Kummissjoni Banda.

Aristarco nsibuh ukoll idoqq il-vjolin fl-orkestra tas-Sumast Dun Ģwann Galea tal-kappella Diacono. Huwa għandu *Masters degree fil-Management* u huwa d-direttur tar-Riżorsi Umani tal-Westin Dragonara Resort.

Nawgurawlu aktar hidma sfieqa f'gieh l-arti tal-mužika u s-Soċjetà San Pawl Banda Konti Ruġġieru.

B'qima lejn San Pawl Missierna

Sena ta' l-Ewkaristija 2005

Konti Paul Tonna Mogħti ‘Gieħ ir-Rabat’

Nifirhu lil Konti Paul Tonna, President tal-Kumitat tas-Socjetà San Pawl Banda Konti Ruggieru li ġie mogħti ‘Gieħ ir-Rabat mill-Kunsill Lokali Rabat. U dan ghax-xogħol siewi li għamel tul dawn l-ahhar 55 sena kemm fil-qasam teatrali fil-Kumpanija *Golden Rose* fil-qasam soċjali u filantropiku, kavallier ta’ l-Ordni tas-Santo Sepolcro, kif ukoll bhala segretarju tas-Socjetà Mutuo Soccorso Konti Ruggieru, kaxxier tas-Socjetà San Pawl Banda Konti Ruggieru u issa president. *Ad multos annos.*

Dun Mario Said

Nifirhu u nawguraw lil Dun Mario Said, li temm il-hatra tieghu ta’ viċi-parroku u kanonku effettiv tal-kolleġġjata tagħna, li għadu kemm inhatar minn Mons. Arċisqof bhala kappillan tal-parroċċa ta’ Hal Ghaxaq. Dun Mario tul l-ahhar sentejn wettaq hidma siewja u apprezzata fir-Rabat, l-aktar fiż-żona pastorali tan-Nigret, u fost l-abbatini u ż-żgħażaq. Nhar is-Sibt 16 ta’ April huwa mexxa quddiesa konċelebrata ta’ radd il-hajr fejn irringazzja lir-Rabtin kollha u sarlu diskors mill-president tal-Kunsill Parrokkjali. Offrewlu rigal f’isem l-ġhaqqiet kollha waqt li l-arċipriet ippreżentalu rigal f’isem il-Kapitlu.

B’qima lejn San Pawl Missierna

Sena ta’ I-Ewkaristija 2005

Salvu tal-“Jazz”

Salvu Giordamina, magħruf bhala *Salvu tal-Jazz*, hu l-aktar bandist anzjan tal-Banda Konti Ruggieru, li llum għandu 76 sena u għadu jdoqq ma’ l-istess banda, ilu jdoqq 60 sena.

F’dan ir-ritratt jidher bl-uniformi tas-sajf. Dan ir-ritratt ittieħed fl-1945 meta Salvu ħareġ idoqq. Salvu jdoqq il-corno.

Il-Bandist Carmel Borg

Nifirhu lill-Bandist Carmel Borg li rebah il-kompetizzjoni mužikali ta’ l-Innu Rabat imniedi mill-Kunsill Lokali Rabat minn fost bosta kompetituri ohra. Is-Sur Borg ilu bandist solista mal-Banda Konti Ruggieru għal dawn l-ahhar 28 sena. Prosit u awguri!!

Dun Ivan Scicluna

Nifirhu u nawguraw lil Dun Ivan Scicluna, li nhatar viċi-parroku għar-Rabat, b’kura speċjali taż-żona tan-Nigret. Dun Ivan twieled Hal Tarxien u ġie ordnat saċerdot fl-20 ta’ Ĝunju 2003. Fost il-hidmiet li għandu, hemm ukoll dik li jieħu hsieb il-vokazzjonijiet.

Nifirħu Lil...

Bandisti Ġodda

Banda Konti Ruggieru 2005

Mix-xellug għal-lemin: Bilwiegħfa: Matthew John Cutajar (klarinett), Daniela Bugeja (klarinett),

Godfrey Galea (ewfonju), Robert Ciantar (kurunetta), David Buhagiar (kurunetta).

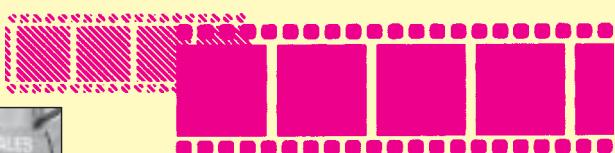
Bilqiegħda: Philip Schembri (Għalliem tas-Sejjoni Njam), Joe Muscat (Assistant Surmast) u

Lorry Bonnici (Għalliem tas-Sejjoni Ram).

Nieqes mir-Ritratt: Christian Abela (ewfonju)

SHOWTIME

DVD RENTALS
& SALES

Come & entertain yourself at home with our wide range of **DVD films** for all the family including the **Latest New Releases.**

We also sell

- **DVD Players**
- **Theatre Home Cinemas**
 - Hif-Fi's
 - Cell Phones
 - etc, etc...

B'qima lejn San Pawl Missierna

Sena ta' l-Ewkaristija 2005

Skavi għall-Qabar ta' San Pawl f'Ruma

Arkeoġisti tal-Vatikan jemmnu li rnexxielhom isibu l-qabar proprju ta' San Pawl fl-iskavi li qed isiru taht il-Bazilika ta' San Paolo Four Le Mure f'Ruma – il-Belt Eterna.

Fis-sena 2000 kienu hafna dawk id-devoti li fl-okkażjoni tal-Ġublew żaru il-Baziliċi ta' Ruma u hafna minn dawk li marru f'San Paolo urew ix-xewqa li jaraw il-qabar ta' l-Appostlu mill-qrib. Kien dan l-iskop li għaliex l-Arċisqof Francesco Gioia, amministratur tal-bażilika hadem u rsista biex isiru dawn l-iskavi bbażati fuq il-pjanti tas-seklu 19 li juru l-bażilika kif kienet qabel il-hruq estensiv li ġarrbet fl-1823.

Fi Frar ta' din is-sena, l-arkeologu tal-Mużew tal-Vatikan Giorgio Filippi, habbar li kien instab sarkofagu tal-ġebel li jista' jkun fih xi fdalijiet ta' l-Appostlu Missierna San Pawl. Filippi qal li dan il-qabar hu l-istess wieħed li l-Papiet u l-Imperatur Theodosius (379-395 A.D.) irnexxielhom isalvaw u jipprezentaw lid-dinja Kattolika bħala l-qabar tal-Kbir Appostlu.

Fl-ewwel spezzjonar, l-arkeologisti rnexxielhom jagħmlu rikostruzzjoni ta' l-ghamla originali tal-bażilika mibnija fil-bidu tar-raba' seklu. Kien imbagħad it-tieni skavar taht l-arta magħġur tal-Bażilika li wassal għas-snejha tas-sarkofagu li nstab fil-livell ta' l-art tal-bażilika tas-seklu erbha. Taht l-arta hemm plakka ta' l-irham bil-kliem fuqha

PAULO APOSTOLO MART. Filippi qal li jidher li hadd qatt ma ndenja ruhu jfittex taht din l-irħama. Proprju tahha nstab is-sarkofagu msemmi.

L-arkeologisti qalu li issa l-awtoritajiet ekkleż-żastiċi jridu jiddeċiedu jekk għandux jitkompli l-iskavar madwar il-qabar biex is-sarkofagu jkun aktar viżibli.

Ta' min jgħid li fil-Bazilika ta' San Pietru fil-Vatikan kien biss fl-1941 li nstab il-qabar proprju ta' l-Ewwel Papa waqt li kien qed isir xi xogħol biex jittlesta l-qabar tal-Papa Piju XI, liema xogħol kien inbeda f'Ġunju ta' 1-1939. Kellhom jghaddu mbagħad 53 sena ohra biex il-Knisja ddikjarat ufficjalment l-awtentiċità tal-fdalijiet li nstabu. Dan sar b'dikjarazzjoni tal-Papa Pawlu VI f'Ġunju ta' l-1976.

Dan l-iskavar ghall-qabar ta' San Pawl ġie rrapprtata b'interess qawwi fil-media inkluż fil-gazzetti Maltin u fuq siti fl-internet. Dan hu wkoll ta' interessa għalina r-Rabtin li niċċelebraw kif jixraq il-Martirju ta' l-Appostlu tal-Ġnus. Ta' min jgħid li din il-Bażilika fl-1964 kienet laqghet b'solennità kbira r-relikwa tad-driegħ ta' San Pawl li tinsab meqjuma fil-kolleġjata tagħna meta l-ex-Arċipriet Mons. Pawlu Attard fi triqtu lejn l-Australja għal-żjara pastorali fost l-emigrant kien, waqaf ukoll għal xi ġranet f'Ruma fejn fost l-ohrajn kien ippreżentaha wkoll lill-Papa Pawlu VI fil-Vatikan.

B'qima lejn San Pawl Missierna

Sena ta' l-Ewkaristija 2005

Il-Fundaturi tas-Socjetà San Pawl Banda Konti Ruġġieru

L-Aħwa Frangisku u Giovanni Busuttil – tal-Miżżeewweg

Aristarco Cefai

Mill-eqdem dokumenti li nsibu dwar l-istorja tal-Banda Čittadina u Popolari Konti Ruġġieru, inkluż il-kuntratt notarili ta' Ġużeppi Maria Buhagiar, insibu li fost il-fundaturi kien hemm diversi qraba. Hekk, per eżempju, naraw lil Antonio Ciangura, Ta' Bajju, u t-tifel Grazio li kien idoqq kurunetta, kif ukoll lill-ahwa Frangisku u Giovanni Busuttil, tal-Miżżeewweg, ulied Mastru Toni.¹

It-tagħrif li għandna dwar l-ahwa Busuttil huwa l-aktar relatat ma' l-arti ta' l-iskultura u l-induratura, kif ukoll dwar is-sehem tagħhom mal-Banda Konti Ruġġieru. Giovanni u Frangisku harġu artisti, jixbhu lil missierhom Anton, li kien skultur. Frangisku, fil-fatt, kien skultur u fost l-opri li nsibuh jiskolpixxi nsemmu li għen lil missieru jiskolpixxi fl-injam l-istatwa titulari ta' Santa Marija ta' Had-Dingli fl-1863. Opri oħrajn li nafu li harġu minn idejn Frangisku huma

l-istatwi tal-ġebel ta' Sant'Agata u San Publju li saru fl-1852 u li jinsabu fin-niċċeċ mal-faċċata tal-knisja kolleġġjata u proto-parroċċa ta' San Pawl tar-Rabat. Frangisku skolpixxa wkoll fil-ġebel l-istatwa ta' San Lawrenz fil-pjazza principali tal-Birgu u l-istatwa ta' San Duminku fis-sur tal-Birgu.

Giovanni, mill-banda l-ohra, tharreg fis-sengħha ta' l-induratura. Huwa hadem hafna ma' Ġużeppi Decelis mill-Birgu u Giovanni Fenech (ta' San Duminku), dan ta' l-ahhar mir-Rabat, u li wkoll kien wieħed mill-fundaturi tal-Banda Konti Ruġġieru (ara *Il-Festi Tagħna* numru 25, 2001). Fost ix-xogħlijiet li Giovanni Busuttil hadem insibu l-induratura tat-tużżell ċelebri tal-Kolleġġjata ta' San Pawl tar-Rabat li għadna ngawdu sal-lum matul il-ġranet tal-festi ta' Corpus Domini u San Pawl. Dan it-tużżell sar fl-1870 fuq disinn ta' Mastru Antonio Catania (ara *Il-Festi Tagħna* numru 19, 1995)

B'qima lejn San Pawl Missierna

u li kien skolpit fl-injam minn Franġisku Spiteri. Fl-1889 Giovanni Busuttil, flimkien ma' Giovanni Fenech, indura t-tużell tal-knisja Dumnikana tal-Lunzjata tal-Birgu. Din l-opra fil-fatt saret fuq disinn ta' Ġużeppi Decelis u żżanżnet għall-festa ta' San Duminku li ġiet iċċelebrata fil-Belt Vittoriosa fl-istess sena, iġifieri fl-1889.³

Opra oħra ġewwa l-Birgu u li kienet indurata minn Giovanni Busuttil flimkien ma' Giovanni Fenech hija l-għalliija ta' l-orgni li kienet issebbah il-knisja tal-Lunzjata ta' l-istess Belt Vittoriosa u li sfortunatament inquerdet fit-Tieni Gwerra Dinjija. Din saret fl-1891 fuq disinn ukoll ta' Ġużeppi Decelis u tlestiet u nżanznet fl-1909 għall-festa ta' San Duminku. Tajeb insemmu li fuq dan ix-xogħol hadem ukoll iben Giovanni Busuttil. Xogħol artistiku iehor fil-kolleġġjata ta' San Pawl tar-Rabat huwa l-induratura tal-kandlieri tal-korsija li sar fl-1892, li ġew jiswew £44, l-induratura li saret fl-1893 tal-Karti tal-Gloria u l-induratura tal-loppi tal-lampieri tal-fidda li jiġu armati fil-kappellun ta' San Anton Abbat u San Stiefnu, u l-isgraffit u l-induratura ts-Serafini li jintraw fl-artal maġġur għall-festa ta' Corpus Domini, xogħol li sar fl-1905. Dan ix-xogħol Giovanni Busuttil għamlu flimkien ma' Giovanni Fenech.⁴ L-ahhar opra li nafu li Giovanni Busuttil għamel hija l-isgraffjar ta' l-istatwa titulari ta' l-

Appostlu Missierna San Pawl, meqjuma fil-Kolleġġjata tar-Rabat. Dan ix-xogħol huwa għamlu fl-1906.

Bħala mužiċisti lil Giovanni u Franġisku nsibuhom idoqu 1-katuba u l-ewfonju rispettivament. Huma tharrġu sewwa fil-mužika taht l-ewwel Surmast Direttur tal-Banda Konti Ruggieru, Epifanio Agius, u komplew taht is-Surmast Franġisku Xuereb. Lil Franġisku nsibuh ukoll jokkupa l-kariga ta' teżorier tas-Socjetà San Pawl Banda Konti Ruggieru wara s-Seduta Ġenerali tal-11 ta' Mejju 1887, liema seduta kienet l-ewwel wahda miżmura fil-bini tal-każin fi Triq Rjali. Ta' min isemmi li f'dan il-kumitat kien hemm żewġ fundaturi oħra bħala membri li kienu Carmelo Ebejer, Ta' Joci, u Pawlu Farrugia, taż-Żebbiegħ. Dawn ta' l-ahhar, it-tnejn li huma hadmu bis-shih sabiex fl-1886 is-Socjetà akkwistat mingħand Dun Ġużepp Manduca l-palazz li għadha fih sal-lum fi Triq il-Kbira, dak iż-żmien Triq Rjali.⁵

¹ Kuntratt Notarili, Atti tan-Nutar Giuseppe Maria Buhagiar 25/07/1869.

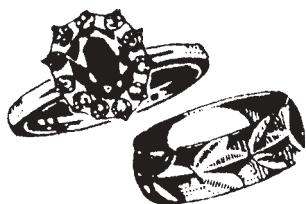
² Komunikazzjoni tal-Kanonku Kantur Giuseppe Bonello, Kolleġġjata Marija Immakulata Cospicua.

³ *Id-Dumnikani Maltin fi Żmien il-Gwerra 1939-45*, Patri Mikiel Fsadni, pgs. 190, 193, 194.

⁴ Libro Esito, 1870 Veneranda Arċikonfraternità SS Mu Sagrament, Knisja Proto-Parrokkjali San Pawl, Rabat.

⁵ Segreterija Każin San Pawl Banda Konti Ruggieru.

Gerald Jewellery

Hinijiet tax-xogħol:

Mit-Tnejn sal-Ġimgħa:

9.00am - 12.30pm

3.30pm - 7.00pm

Is-Sibt:

9.00am - 12.00am

L-Erbgha:

Magħluqin

Naċċetta Tiswijiet

41, St Rita Street, Rabat

Tel: 2145 5786

Paul Photo Studio

*Professional
Photographers*

Photo & Video Service
Book your Wedding,
Engagement
and other Parties early.

**We Care and we are Proud
of our Reputation**

24, St Cataldus Street,
Rabat –Malta
Telephone 2145 6997

B'qima lejn San Pawl Missierna

Sena ta' l-Ewkalistija 2005

Il-Mużew Wignacourt

fis-snin 2004-2005

Mons. Ġwann Azzopardi

Wirjiet u Sehem f'Wirjiet

- Fl-1 ta' Diċembru 2004. Wirja ta' presepu Naplitan, organizzata minn Dun Edgar Vella meghjun mit-team tieghu. Ĝiet miftuha mill-Arċisqof G. Mercieca u kienet succcess kbir.
- Il-Mużew offra tliet kwadri originali ta' Mattia Preti għall-wirja *Il taglio della luce. Il chiaroscuro nella pittura di Mattia e Gregorio Preti* li saret fil-belt ta' Viterbo u li ġiet miftuha fis-16 ta' Diċembru 2004 mill-E.T. il-President ta' Malta Dr. E. Fenech Adami. Kienu prezenti ghall-ftuh 1-Arċipriet L. Suban u Mons. Ġ. Azzopardi flimkien ma' grupp ta' Rabtin li hadu sehem f'tour organizzat mill-Kunsill Lokali Rabat.
- Wirja permanenti ta' riproduzzjonijiet ta' opri ta' l-arti minn artisti Maltin u internazzjonali dwar in-Nawfraġu ta' San Pawl f'Malta. Din kienet tiforma parti mill-proġetti *Navigation de Savoir* u wara ġiet mogħtija lill-Mużew.
- Mejju-Gunju 2005: Wirja ta' artisti Maltin fuq l-Ewkaristija organizzata mill-Kumitat-Kungress Ewkaristiku Nazzjonali, immexxi minn Fr. Jesmond Manicaro.
- Mejju 2005: Il-Medaljun ta' Alessandro Algardi fil-wirja organizzata fil-Kon Katidral ta' San Ģwann ghall-okkazjoni taž-żjara tal-President ta' 1-Italja.

VIPs

Gew iżuru l-mużew u l-arkivju, fost oħrajn, Fr. Columba Stewart OSB, id-direttur il-ġdid tal-Hill Monastic Manuscript Library ta' St. John's University Collegeville, Minnesota, akkumpanjat minn Dr. Thomas O'Brien u Dr. Theresa Vann; l-

ex-ambaxxatur Amerikan; il-Ministru ta' l-Edukazzjoni Dr. Louis Galea; il-Kap ta' l-Oppozizzjoni Dr. Alfred Sant; Annibale Cagliano, minn Ruma, studjuż u kittieb fuq l-Inkwizizzjoni Rumana; u n-Nunzju Appostoliku l-Arċisqof Felix del Blanco Prieto.

Donazzjonijiet u Akkwisti

- Antoine Favray, kwadru ta' San Katahdin u sotto-kwadru. Dan sar possibbli billi s-Sur Paul Borg ta' l-Amerika għamel donazzjoni ta' riproduzzjoni fotografika tagħhom, b'tifkira ta' missieru Kristinu, li ssostitwiethom fil-knisja ta' San Katahdin. Minhabba ċ-ċirkostanzi u l-pożizzjoni ta' din il-knisja, dan il-provvediment inhass neċċessarju u kellu l-approvazzjoni tal-Kurja. Il-kopja saret mid-ditta Mizzi Fotografer tal-Fgura.
- Kolleżzjoni ta' disinni għal bosta opri fil-knejjes ta' Malta u Ghawdex, magħmulin minn Vincenzo Bonello (1891-1969). Mogħtija minn uliedu l-Imħallef Giovanni Bonello u s-Sinjura Anna Xuereb.
- Bosta kompożizzjonijiet mużikali ta' Fr. Daniel Sammut OC mogħtija mill-kompożiżtur innifsu.
- Inċiżjonijiet u ritratti ġew mogħtija, din is-sena wkoll, mill-Kav. Albert Delia.
- Fax machine* ġiet mogħtija mis-Sur Simon Scerri.

Hidma fl-Arkivju

- Edizzjonijiet mużikali ta' diversi kompożizzjonijiet mahduma mill-Professur Richard Divall ta' Melbourne.
- Katalgu professjonal tal-mużika ta' Lorenzo Gatt minn Mark Camilleri.
- Edizzjoni mużikali tal-kompożizzjoni ta' Francesco Azzopardi, *Messa dè Morti*, mahduma minn Robert Calleja.

Restawri

- Ġew irrestawrati ġo Viterbo t-tliet kwadri ta' Mattia Preti.

B'qima lejn San Pawl Missierna

Sena ta' l-Ewkaristija 2005

2. Ġie rrestawrat fl-MCR il-kwadru fuq il-metall ta' Santa Ċeċilja.
3. Ġie rrestawrat minn Karmenu Azzopardi s-saqaf, impitter fuq it-tila, tas-sepulkru l-qadim tal-Kulleġġ.
4. Giet irrestawrata parti mill-hajt tal-ġnien tal-Kulleġġ li jaġhti għal Triq il-Katakombi, taht id-direzzjoni tal-Perita Joanna Spiteri Staines.

Ričerka u Teżijiet

Bhas-soltu komplew in-numru ta' studenti li jużaw il-Mużew u l-arkivju tiegħu għar-riċerka minn studenti u ghalliema ta' l-istorja, ta' l-istorja ta' l-arti u tal-konservazzjoni.

- * Ray Spiteri B. Cons. (Hons.) hadem fuq żewġ kwadri impittra fuq il-metall u ppreżenta dawn l-istudji: a) *Report concerning further investigation on St. Cecilia and Our Lady of the Rosary, paintings on copper*; b) *Paintings on copper. The effect of manufacturing techniques on the deterioration of paintings on copper*.
- * Charlotte Bellizzi, *Stefano Erardi's Crowning of the Virgin*.
- * Reno Saliba, *The religio-social experience in the Maltese feast during the baroque era*, M.A. Baroque Studies, 2004.

Studenti u ghalliema ohra għandhom qed ihejju studji fuq: a) Tessuti (teżi M. Cons.); b) Vernici (teżi Ph. D. bis-suġġett *Oil resin varnish: composition, projects, ageing and removability*. Numru iehor ta' studenti mill-MCR żaru l-mużew u l-arkivji għal studju fuq sitwazzjoni ta' emerġenza. Qed isiru wkoll tliet esperimenti diversi dwar konservazzjoni u klima.

Pubblikazzjonijiet li jikkumentaw fuq jew jirriproduċu opri ta' l-Arti fil-Mużew

Kotba:

1. Keith Sciberras, *Roman Baroque Sculpture for the Knights of Malta*, Malta 2004.
2. Stephen Degiorgio-Emanuel Fiorentino, *Antoine Favray (1706-1798)*, Malta 2004.
3. Simon Mercieca, *The Knights of St. John in Malta*, Firenze 2005.
4. Miranda Publications, *Underground Malta*, Malta 2004.

Artikli:

Mgr. John Azzopardi (Nru. 1-4):

1. *Mattia Preti in San Paolo extra muros a Rabat, Malta: patroni, benefattori e committenti, fil-katalgu tal-wirja li saret f'Viterbo*.
2. *Two Chaplains of St. Paul's Grotto who served on the galleys of the Order* fil-Festschrift ad unur tas-Sur Joseph Muscat.
3. *The Landed property in Gozo supporting Grand Master Aloph de Wignacourt's Foundation for St. Paul's Grotto*, fil-Festschrift ad unur tas-Sur Pawlu Mizzi.
4. *A famous Shipwreck in History*, Treasures of Malta, Easter 2005.
5. Giorgio Caprotti, *Tre dipinti di Mattia Preti dal Wignacourt College Museum di Rabat, Malta* fil-katalgu tal-wirja ta' Viterbo.
6. Diversi artikli f'gazzetti fosthom dak ta' Lino Bugeja fuq il-presepju Naplitan u dak ta' Albert Storace fuq id-donazzjoni tal-kompożizzjonijiet ta' Fr. Daniel Sammut OC.

Addendum

Ta' min isemmi hawn li fit-13 ta' Ottubru 2004 il-Posta ta' Malta harġet sett ta' hames bolli bit-titlu *Opri ta' l-Arti f'Malta*, disinjat mill-Artist Rabti Joseph Casha. Kienet idea stupenda li ma' pittura, skultura, letteratura u arkitektura ddahħħlet ukoll il-mužika. Infatti l-bolla ta' l-20 centeżmu tfakkar lill-kompożitur Rabti Dun Beninju Zerafa (1726-1804), li f'gheluq il-200 sena minn mewtu sarett *premiere performance* tal-quddiesha De Requiem li l-manuskritt tagħha jinsab fl-arkivju tal-Mużew Wignacourt. Din il-bolla tirriproduċi wkoll orgni Naplitan li kien jintuża meta Zerafa kien jidderiegi. Dan l-orgni mibni minn Del Piano fl-1724 jinsab fil-knisja ta' San Publiju fir-Rabat (ninnottaw li bi żball fil-bullettin uffiċċiali tal-Philatelic Bureau kien inkiteb li dak hu l-orgni tal-Katidral).

Hajr lill-istaff tal-Mużew, u lill-bosta ħbieb u benefatturi li jgħinuna. Nifirhu wkoll lil Joseph Muscat u lil Pawlu Mizzi tal-Festschrifts li harġu ad unur tagħhom.

II - 25 Anniversarju

Billi s-sena d-dieħla 2006 jaħbat il-25 anniversarju mill-ftuh uffiċċiali tal-Mużew, qed jitħejja programm ta' attivitajiet, fosthom *symposium* fuq il-qima lejn San Pawl fil-Knisja Universali.

B'qima lejn San Pawl Missierna

Sena ta' I-Ewkāristija 2005

RESIDENTIAL**COMMERCIAL****MOST ADVANCED UP & OVER GARAGE DOORS****RESIDENTIAL, INDUSTRIAL & COMMERCIAL**

INDUSTRIAL ESTATE, XEWKija, VCT 110 GOZO, MALTA, EUROPE

TEL: 356 - 2156 4456 , FAX: 356 - 2156 4457

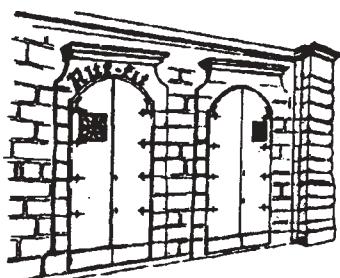
MOB: 356 - 9942 7391 E-MAIL: udsys@vol.net.mt

UPWARD DOOR SYSTEMS LTD. (UDS)

GARAGE DOORS / SERVICE / INSTALLATION / PARTS

UDS Malta's Leading Garage Door FabricatorUpward Door Systems Ltd Distributor of Upwardor Corporation
products of Canada, leading garage door manufacturers in North America.**Town Centre,
Mtarfa****Tel:
21450530****Mob:
79456363**

**Mtarfa
Snack
Bar**

Rite - Fit Boutique*Casual Wear, Jeans, Tops,
Shirts, Underwear, etc...***61, St. Augustine Street, Rabat
Tel: 2145 0712 • Mob: 9942 5156***B'qima lejn San Pawl Missierna***Sena ta' l-Ewkaristija 2005**

PUNCH & JUDY CLUB & INTERNET CAFE

Main Street,
Rabat

Tel: 2145 4052
Mob: 9944 2492

GYMNASIUM - NIKE

BEST MOUNTAIN - GOLA

RAEL BROOK - RIP CURL

25, MAIN STREET, RABAT – 2145 4374

Bankrupt Boy Bar

*Għal tè u xi ħobża
biż-żejt tal-ħbieb*

Civic Centre
Rabat

B'qima lejn San Pawl Missierna

Sena ta' I-Ewkaristija 2005

Lift għall-Maħżen il-Ġdid ta' l-Armar

Piju Scerri

Waqt wahda miż-żjarat li ta' kull sena Pawlu Borg jagħmel fil-ġranet tal-festi Pawlini gewwa r-Rabat fejn twieled u ghex qabel ma emigra lejn l-Amerika, kien wera x-xewqa li jgħin lill-Kumitat tal-Festi Esterri tagħna, fil-proġetti tal-maħżen il-ġdid ta' l-armar.

Jien kont ghedlu li billi l-kumitat tagħna kien qed jaħseb biex jinstalla *lift* biex ikun jista' jistiva aħjar u mingħajr tbatija żejda l-armar ta' barra, kellux il-pjaċir li jiffinanzja dan il-proġetti u hekk ikun qiegħed jgħin mhux ffit lill-kumitat. Is-Sur Pawlu Borg laqa' dan is-suggeriment bil-qalb u inkariga lili biex nieħu hsieb it-twettiq ta' dan il-*lift*.

Kien avviċinat il-Kaxxier tal-Kumitat tagħna, is-Sur Lawrence Bugeja li mill-ewwel aċċetta li jieħu l-inkarigu biex jippjana u jibni l-*lift*.

Is-Sur Bugeja pprepara l-pjanti u ssottometta stima ta' l-ispejjeż kif ukoll offra x-xogħol *gratis* li jinkludi x-xogħol tal-hadid u l-immuntar, kif ukoll l-installazzjoni ta' l-elettriku.

L-ispejjeż stmati li se jiswew madwar Lm5,000 li kif ghedna se jħallashom is-Sur Pawlu Borg.

Il-*lift* huwa ttamat li jkun jista' jintuża wara l-festi ta' din is-sena. Il-*lift* jista' jerfa' sa 1000kg u l-gaġġa hi ta' 5.4 metri kubi u se jservi l-erba' sulari li fih il-maħżen. Għandu kontroll minn kull sular u hu armat bil-kontrolli kollha neċċessarji li jiżguraw li dan jintuża bl-akbar sigurtà. Il-*lift* huwa wkoll kopert minn certifikat ta' inginier ikkwalifikat fl-istallazzjoni ta' apparat bhal dan.

Minn qalbna nixtiequ nirringrazzjaw lis-Sur Pawlu Borg ta' din l-ghotja hekk ġeneruża li żgur għenet lill-kumitat tagħna versu l-ispejjeż għal dan il-maħżen. Grazzi wkoll lis-Sur Lawrence Bugeja ta' dan il-proġetti ambizzju u prosit tassep. Il-grazzi tagħna tmur ukoll għal dawk shabna li taw daqqa ta' id u offrew l-ghajjnuna tagħhom u lis-sur Bugeja fil-bini tal-lift. Grazzi u prosit.

Il-Kumitat Festi Esterri jixtieq jirringrazzja lid-ditti kollha li rreklamaw f'dan il-ktieb u jħegġeġ lilkom qarrejja sabiex tagħmlu użu mis-servizzi tagħhom.

B'qima lejn San Pawl Missierna

Sena ta' l-Ewkaristija 2005

Diadema ghall-Istatwa Titulari ta' San Pawl tar-Rabat

Joseph Scerri

Wara li ghaddiet il-festa ta' 1-2004 l-Arċipriet Dun Louis Suban id-deċċieda li jirrestawra u jnaddaf id-diadema antika u mill-isbah ta' l-istatwa titulari. Gie deċiż ukoll li x-xabla ta' l-injam indurata li probabbilment għadha dik originali terġa' tibda tintuża għal matul is-sena. Kien b'dan f'mohhi li ssuġġerejt lill-arċipriet biex naraw kif nagħmlu u nagħmlu diadema oħra li tkun tista' tintrama fuq l-istatwa matul is-sena. Offrejt ukoll mill-bidu li kont lest li nagħmel id-disinn u l-mudell fil-ġibs mingħajr l-ebda hlas biex b'hekk intaffi l-ispejjeż meħtieġa.

F'Diċembru ta' 1-2004 avviċinawni l-Kumitat taż-Żgħażagh Rabtin Pawlini u talbuni li nippreżenta xi disinji biex ikunu jistgħu jiddeċċiedu fuq wieħed ghax xtaqu li jiġbruha huma minn fost ir-Rabtin Pawlini. Ippreżentajt hames disinni li minnhom għażlu dak li qed naraw illum.

Bažikament id-disinn magħżul jiffoka fuq San Pawl bhala l-patrūn ta' Malta u San

Pawl bhala l-patrūn tal-proto-parroċċa u kollegġjata tar-Rabat. Għalhekk ċentrali u dominanti fid-disinn jidher is-salib ta' Malta. Dan is-salib barra li jissimbolizza dak li jixxhed ismu jservi wkoll ta' simboli għall-kolleġġjata tar-Rabat. Jidħirli li hu kuncett sempliċi imma sinifikattiv fih innifsu.

Inħoss ukoll li l-iskop wara din l-opra ċkejkna għandu jkun ukoll wieħed mill-kontributi li l-ġenerazzjoni tagħna se tkun għamlet biex tkompli tigi mżejna u kkonservata l-istatwa titulari. Ta' min isemmi li l-ġenerazzjoni ta' qabilna kienet dik li jeznet il-bankun b'ornat tal-fidda fil-hamsinijiet u dik ta' qabilha (fl-ewwel snin tas-seklu għoxrin) kienet li żgraffiet mill-ġdid l-istatwa filwaqt li sarilha pedestall ġdid li għadna naraw illum.

Nisperaw li ahna u ta' warajna nibqgħu nhossu d-dmir li nieħdu hsieb din l-istatwa li għandha rwol importanti biex il-festa tagħna tqarrabna aktar lejn il-figura ta' San Pawl u t-tagħlim tiegħu.

Mollu Store M i n i M a r k e t

*for Groceries, Dairy Products, Frozen Foods, Detergents,
Daily Fresh Fruits and Vegetables*

102 Main Street Dingli RBT 11 • Tel: 2145 9520 • Mob: 7961 8156

Free Deliveries

B'qima lejn San Pawl Missierna

Sena ta' l-Ewkaristija 2005

we will cut any shape or size

Agents for:

Float Glass, Figured Glass, Coloured Glass,
Sun Energy Glass, Laminated Glass,
Bulletproof Glass & Glaziers,
All kinds of Glass Tools
& Accessories Available

HOUSEHOLD • INDUSTRIAL • COMMERCIAL

We do mirror works, polishing, bevelling
Double Glazing Units with guarantee
Engraving, Stained Glass & Laminated
Self Cleaning Glass
Installation of tempered doors
Glass for Flooring
Fusing, Bending Glass
Accessories for all types of Glass

Mrieħel By Pass, Mrieħel • Tel: 21 470 278/9 • Mob: 99 473 736 • Fax: 21 470 280

FREE QUOTATIONS / TENDERS ARE WELCOME & BEST PRICES

PAUL TONNA

S O N O F S A N T U L T D

established in 1890

*Undertakers, Coffin Makers & Coffin Importers
Motor Hearse Service & Car Hire
Day & Night Service*

B E S T P R I C E S

Parish Square, Rabat • Tel: 21 454 154 • Mob: 99 473 736, 79 454 154

'Pilkington', Triq Ghajn Kajjet, Rabat RBT 14 • Tel: 21 455 750, 21 451 034 • Fax: 21 452 190

New premises: Mrieħel By Pass, Mrieħel • Tel: 21 470 278/9 • Fax: 21 470 280

B'qima lejn San Pawl Missierna

Sena ta' l-Ewkaristija 2005

<http://www.sanpawl.rabatmalta.com>

Sa mill-2002 is-sors prinċipali ta' informazzjoni fuq l-internet dwar il-Kolleġġjata ta' San Pawl, is-Socjetà San Pawl Banda Konti Ruġġieru u l-festi prinċipali ta' Corpus Domini u San Pawl.

<http://www.sanpawl.rabatmalta.com>
sanpawl@rabatmalta.com

HOME
NEWS
MAILING LIST
CONTACT DETAILS
FEEDBACK

Il-Papa Gwanni Pawlu i-Kbir iddkkija s-sena 2005 bhala "Is-Sena ddedikata ill-Ewkaristija Mqaddsa". Ghalina r-Rabtin din id-dikjarazzjoni għandha importanza specjal. Dan ghaliex kien hawn fir-Rabat, berra s-swar tal-belt Rumana, li skond tradizzjoni l-aktar qadima, San Pawl gie nndurat ma' suldat kif kienet titlob f-l-igħi ta' Ruma għal min ikun taħbi arrest. U dan għal-tul ta' tlett xhur tax-xitwa sa ma l-bahar infetah mill-għid għan-navigazzjoni.

Kien għalhekk li hawn tqiegħdu s-sisien ta' l-ewwel komunità misraġja fostna fejn San Pawl evangelizza, għalleml, talab u fuq kollox saħħażna fl-Ewkaristija. U jekk missirijietna tawh l-ikel frott il-qamh mitħun ta' l-għieqqi tagħna, u tawħi xorb, frott l-ghasir tad-ghaneb tad-dwieli tagħna, San Pawl tħalli l-ikel u xorb iehor: taħbi ix-xbiegħ ta' l-istess Gisem u Demm ta' Kristu Feddej tagħna.

**RADJU
PAWLIN**
97.2 FM - RABAT

Miegħek Kuljum
minn
nhar it-Tnejn 23 ta' Mejju

Skeda

4.00pm	Ftuh ta' l-Istazzjon u Introduzzjoni	8.00pm	Ir-Riċetta tal-Ġurnata
4.15pm	Ir-Riċetta tal-Ġurnata (RPT)	8.15pm	Programm ta' Diskussjoni
4.30pm	Programm ta' Diskussjoni (RPT)	9.45pm	Siltiet Maltin
6.00pm	Siltiet Maltin	10.00pm	Programm Mużikali
6.15pm	Rużarju u Introduzzjoni ghall-Quddiesha	11.30pm	Programm Mużikali
6.30pm	Quddiesha mill-Parroċċa ta' San Pawl	12.30pm	Għeluq ta' l-Istazzjon
7.00pm	Programm Mużikali		

Jixxandru wkoll dirett mill-parroċċa c-ċelebrazzjonijiet prinċipali tal-festi tagħna.

B'qima lejn San Pawl Missierna

Sena ta' l-Ewkaristija 2005

Bħal-Lum

1880 – 125 Sena Ilu

Il-kumitat tal-Banda Konti Ruġġieru haseb sabiex jikri dar fi Triq San Pawl filwaqt li s-Sur Paolo Falzon, li kien Kunsillier tal-poplu, lahaq president tas-Soċjetà.

1905 – 100 Sena Ilu

- Imżanġna għall-festa ta' Corpus Domini:
- 22 kandelabru tal-bronz mahsulin bid-deheb fuq disinn ta' G. Galdes;
 - 18-il pjaneta rrakk mata u 2 dalmatiċi;
 - 8 linef tal-kristall.
-

1930 – 75 Sena Ilu

Imżanġnin l-istrumentatura tal-Banda Konti Ruġġieru nhar il-25 ta' Jannar waqt programm mužikali fi Pjazza Saqqajja.

Il-kompożituri ta' l-opra mužikali *Francesca da Rimini*, it-Taljan Riccardo Zandonai, żar il-Każin San Pawl, u ffirma ritratt tieghu.

Ikkonsagrati l-artal tal-kor u ta' Sant'Anton, filwaqt li nfethet id-dahla għall-Oratorju tal-Madonna tal-Karmnu minn Triq il-Kullegg.

1955 – 50 Sena Ilu

Il-Gvernatur Sir Robert Laycock żar il-Każin San Pawl nhar il-11 ta' Ĝunju.

1980 – 25 Sena Ilu

Imfakkar l-ex-Kappillan tar-Rabat Anton Buhaġiar bi kwadru mpitter minn Caffaro Rore ta' Turin.

Memorja mill-Isbaħ

Ann-Marie Azzopardi

Il-Papa ġwanni Pawlu II miet fit-2 ta' April 2005. F'dawn l-ahhar snin rajt is-sahha tal-Papa tmur lura minn jum għal jum imma b'heġġa kbira u bi sforz inkredibbli baqa' jahdem sa l-ahhar għal dak li kien jemmen fi. Biex iwettaq il-missjoni tieghu, il-Papa żar hafna pajjiżi u sahansitra anke gie jżur 'il-gżira tagħna għal darba darbtejn.

Kelli kwazi disa' snin meta gie l-Papa f'Mejju ta' l-1990. Kelli l-opportunità li niltaqa' miegħu fil-Grotta ta' San Pawl ir-Rabat. Tghidx kemm kienet qed thabbat qalbi waqt li kont qed nistennieh fit-taraġ. Niftakar li meta nfetah il-bieb ma stajt nara xejn minħabba d-dawl qawwi li dahal. Meta ghajnejja draw id-dawl, rajt raġel twil liebes l-abjad nieżel it-taraġ. Naf li kien hemm aktar nies jakkompanjawh, fosthom l-Arcisqof Gużeppi Mercieca imma ma stajtx naqla' ghajnejja minn fuqu. It-tbissima li kellu fuq wiċċu mlieti qalbi bil-ferħ.

Ma nistax niddeskrivi x'hassejt ghax inhoss li nkun qed innaqqas mill-impatt li kellha l-laqgħa

tiegħi mal-Papa. Tajtu bukkett fjuri u hu qagħad ikellimni... x'hasra li ma kontx nifhem bit-Taljan dak iż-żmien! Kemm xtaqt inkellmu imma xejn ma hareġ minn fommi dak il-hin.

Minn dak iż-żmien 'l hawn dejjem hassejtni kburija li kelli dik l-opportunità unika li niltaqa' mal-Papa imma issa li kbirt u li naf kemm kien bniedem kbir u mahbub dan il-Papa, aktar napprezzza x'xorti kelli meta kont daqshekk viċċin tiegħu f'dak il-jum.

B'qima lejn San Pawl Missierna

Sena ta' l-Ewkaristija 2005

M.Z. Investment Services Ltd.

Licensed to conduct Investment Services business by the Malta Financial Services Centre

WE'RE FOCUSED TO MEET YOUR NEEDS...

... at M.Z. Investments Services Ltd. we are committed to create a long term partnership with each of our clients. We provide a full range of financial services focused to meet your needs...

A range of International Funds

High Quality Investment Advice on Individual Investments

Advice on Foreign Eurobonds, Government Securities and Equities

Advice on Malta Government Stocks and other Fixed Interest Stocks

A range of Local Collective Investment Schemes

Contact: M.Z. House, St. Rita Street, Rabat RBT 05

Tel: (0356) 2145 3739 Telefax: (0356) 2145 3407 Mob: (0356) 9949 5205

Website: www.mzinvestments.com E-mail: mzi@mzinvestments.com

Past performance is no guarantee of future returns. The value of investments and income from them, including the currencies in which they are denominated, can go up as well as down and the investor may not get back the amount invested.

B'qima lejn San Pawl Missierna

Sena ta' I-Ewkaristija 2005

Biex Ma Jintesew Qatt

Patist (Gio Batta) Sammut

twieled ir-Rabat, fl-1912, bin ġorġ u Anna Vassallo. Patist kien magħruf mir-Rabtin kollha billi għal bosta snin serva bhala sagristan tal-knisja ta' San Pawl tar-Rabat.

Missieru ġorġ kien idoqq il-katuba mal-Banda Konti Ruġġieru u għalhekk ibnu Patist ma setax jonqos milli hu wkoll ikun akkanit għal dak kollu li hu Rabti Pawlin.

Għalkemm imhabbat kif kien ta' sagristan, li fi żmienu dan ix-xogħol kien bil-bosta differenti u iż-żejed impenjattiv mil-lum, xorta wahda kien jagħti s-sehem tiegħu kull meta kien ikun mitlub.

Patist halla dan il-wied tad-dmugħ fil-11 ta' Jannar 1971, fl-età ta' 59 sena.

Pawlu Vella

imlaqqam ta' l-Ostji, twieled ir-Rabat u kellu d-dar u l-ħanut tiegħu ta' mastrudaxxa fi Sqaq numru 1, Triq San Franġisk, ir-Rabat.

Pawlu kien wieħed mill-mastrudaxxi primi ta' żmienu u flimkien ma' mghallmin ohra hadem fuq xogħlijiet ta' preġju artistiku li jinsabu fil-Kolleġġjata tagħna, fosthom il-pulptu u t-taraġ ta' l-injam ta' wara l-arta maġġur. Xogħol tiegħu wahdu huma l-gwarniċċi tal-kewba tal-Via Crucis tal-bronż, tat-Taljan Gannino Castiglione, li jinsabu wkoll fil-Kolleġġjata. Meta waqghet il-koppla fl-1924 u nkiser il-Kor, Pawlu kien inkarigat mill-kappillan ta' dak iż-żmien biex isewwih. Ta' kull sena qabel il-festa, Pawlu kien jieħu hsieb jagħti ż-żejt lill-kor.

Pawlu kien jiffrekwenta l-knisja ta' San Pawl mhux biex jahdem biss, imma wkoll biex jisma' l-quddies u dan kien jagħmlu ta' kuljum, u baqa' jattendi sakemm minhabba l-età, kellu jiġi rikoverat f'dar ta' l-anzjani, ġewwa n-Naxxar, fejn miet.

FLAVOURS

Herbs, Spices, Ground Coffee & Health Food

7, St Rita Street, Rabat (Parish Square)

Tel: 2145 3493

B'qima lejn San Pawl Missierna

Sena ta' l-Ewkaristija 2005

In Memoriam

Ganni Borg

twieled ir-Rabat fl-1947, bin Ĝużeppi u Costanza. Sa minn meta kien għadu tifel, Ganni kien midħla kemm tal-knisja ta' San Pawl kif ukoll tal-mahiżen ta' l-armar, fil-foss ta' taht il-knisja, fejn kienu jiltaqgħu d-dilettanti ta' l-armar tal-festa. Ma setax jonqos allura li Ganni jsir hu wkoll dilettant tal-festi tagħna bhalhom. Ganni kien ukoll għal xi snin sagristan tal-knisja ta' San Pawl.

Meta nbniet il-kamra tan-nar tagħna, Ganni ta' daqqa ta' id mhux hażin fil-bini tagħha u meta tlestiet beda jghin fil-manifattura tan-nar, flimkien mad-dilettanti tan-nar ohra fosthom ibnu Stephen. Ta' kuljum kien jitla' l-kamra biex jaġhti s-sehem tiegħi halli kull sena fil-festi tagħna jkollna spettaklu tan-nar mill-isbah.

Sas-sena l-ohra stess Ganni kien għadu joffri l-ghajjnuna tiegħu fix-xogħol li kien qed isir fil-mahiżen il-ġdid; barra li dejjem kien minn ta' quddiem biex jghin f'kull attività organizzata mill-kumitat, għax Ganni kien jghix ghall-festi tagħna.

Ganni halliena proprju fl-aqwa tal-festi, lejlet il-festa ta' San Pawl, nhar is-Sibt 3 ta' Lulju 2004. Ahna certi li Ganni gawda l-festa ta' San Pawl minn post ahjar u fil-preżenza ta' l-Appostlu Missierna San Pawl, il-patrun tiegħi u tagħna.

Il-funeral tiegħu li sar fil-knisja ta' San Pawl kien xhieda tas-sobgha tagħna lkoll u r-rispett li kien igawdi fostna r-Rabtin Pawlini.

Għal darb'ohra nixtiequ nagħtu l-kondoljanzi tagħna lill-familja Borg speċjalment lil martu Nina u lil uliedu.

Carmelo Micallef

magħruf fostna r-Rabtin Pawlini bhala Karmnu d-djamant, twieled l-Imtahleb fl-1910. Għal bosta snin Karmnu kien midħla tal-festi tagħna; infatti hu kien wieħed mill-gaj li kien jarma l-armar ghall-festi tagħna.

Però, hafna minna jiftakruh jghin fl-armar tad-dawl tal-festi taht id-direzzjoni ta' Johnnie Bugeja u dam jagħmel hekk sakemm saħħtu ppermettiellu.

Għalkemm mgħobbi fl-età, xorta waħda baqa' jinteressa ruhu fil-festi tagħna u ta' kull sena kien jistenna bil-herqa li jircievi l-kopja tal-Festi Tagħna, biex ikun jaf x'għara matul is-sena.

Karmnu miet fil-home ta' Saura, fejn kien rikoverat, fl-24 ta' Novembru 2004, fl-età ta' 94 sena.

Lucy Store

3, St. Agatha Street, Rabat – Malta

Il-Festi t-Tajba lir-Rabtin kollha

B'qima lejn San Pawl Missierna

Sena ta' l-Ewkaristija 2005

The caterers for all occasions and functions

Jason Aquilina

St. Philip Caterers - Mdina Road Żebbuġ ZBG 07

T: 2146 6360 (Office) F: 2146 0523 M: 9949 9132/9987 0975 E: stphilipltd@onvol.net
W: www.stphilipcaterersltd.com Caffetteria San Filippo T: 2146 4422

St Paul's Bakery & Confectionery

Caterers for all Occasions

91, Riebu Well Street, Rabat - Malta • Tel. 2145 5094

Sunday Open till - 12 Noon

Fresh Bread Daily

Festa tal-Birra

RABAT - MALTA

Biex nilqgħu fostna lill-Grupp tal-Banda, ir-Reisbacher Musikanten – banda Germaniża minn Reisbach, il-Każin San Pawl u l-Banda Konti Ruggieru, flimkien mal-Kumitat tal-Festi Esterni, se jorganizzaw ġimgha ta' attivitajiet, mill-31 ta' Awissu sas-6 ta' Settembru 2005. Fost attivitajiet oħra se jkun hemm Festa tal-Birra fl-1 u t-2 ta' Settembru gewwa r-Rabat, bil-partecipazzjoni tal-Banda minn Reisbach u l-Banda Konti Ruggieru u kantanti famuži barranin.

Żommu dawn id-dati liberi biex tīgu u tgawdu dawn il-ğranet ta' festi għal kulħadd u biex nagħtu merħba kif jixraq lil dawn il-ħbieb tagħna minn Reisbach u hekk nirreciprokaw l-ospitalità li huma offrew lill-Banda tagħna fil-mawra tagħha f'Reisbach f'Settembru tas-sena l-oħra.

Aktar dettalji dwar dawn l-attivitajiet jiġu mħabbra aktar 'il quddiem.

B'qima lejn San Pawl Missierna

Sena ta' l-Ewkaristija 2005

